

DATGANIADAU ARIANNOL COLEG SIR BENFRO

BLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

Mae'r cyhoeddi hwn ar gael yn Saesneg | This publication is available in English

COLEG Sir Benfro
Pembrokeshire COLLEGE

CYNNWYS

Adroddiad y Pennaeth	3
Cyflwyniad a Trosolwg.....	3
Adran 1: Datblygu unigolion medrus, creadigol a llwyddiannus iawn	6
Adran 2: Darparu dysgu ac addysgu rhagorol, ysbrydoledig a pherthnasol sy'n galluogi dysgwyr Sir Benfro i symud ymlaen i lefelau uwch o ddysgu neu gyflogaeth.....	15
Adran 3: Cyfrannu at ranbarth ac economi'r De-orllewin trwy fuddsoddi mewn sgiliau a chymunedau.....	22
Adran 4: Sicrhau Sefydlogrwydd Ariannol Hirdymor.....	24
Adran 5: Darparu amgylchedd i ddysgwyr sy'n gynhwysol, yn gynaliadwy ac yn ddiogel	29
Adran 6: Darparu Llywodraethu a Rheolaeth o'r Radd Flaenaf	33
Adran 7: Bod yn Goleg sy'n Gwerthfawrogi ac yn Buddsoddi yn ei holl Staff	34
Adran 8: Rhagolygon yn y dyfodol.....	37
Adroddiad Bwrdd y Gorfforaeth	40
Datganiad o Lywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol.....	47
Aelodau Bwrdd y Gorfforaeth	54
Datganiad o Gysondeb, Priodoldeb a Chydymffurfiaeth	56
Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau Bwrdd y Gorfforaeth	57
Adroddiad Archwilwyr Annibynnol i Gorfforaeth Coleg Sir Benfro	59
Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.....	62
Datganiad o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn	63
Mantolen.....	64
Datganiad o Llif Arian.....	65
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol.....	66

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cyflwyniad a Trosolwg

Mae'n bleser gennyf gyflwyno'r adroddiad hwn sy'n amlinellu perfformiad Coleg Sir Benfro ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2025 (y cyfeirir ati yma wedi hyn fel BA25).

Mewn cyd-destun, mae Coleg Sir Benfro yn gweithredu fel Corfforaeth Siartredig, a lywodraethir yn unol â'r Offerynnau ac Erthyglau Llywodraeth ar gyfer Colegau Addysg Bellach yng Nghymru, a ddaeth i rym ar 6 Ebrill 2006. Mae'r Coleg yn atebol trwy ei gorff llywodraethu, Bwrdd y Gorfforaeth, sy'n gyfrifol am benderfynu ar gymeriad addysgol a chyfeiriad strategol y sefydliad, yn ogystal â goruchwyllo ei weithgareddau cyffredinol.

Gweledigaeth Coleg Sir Benfro yw:

"Trawsnewid bywydau trwy ddysgu"

Mae'r Coleg wedi ymrwmo i greu cyfleoedd a chyfoethogi bywydau drwy ddarparu cyfleoedd dysgu rhagorol ac felly cenhadaeth y Coleg yw:

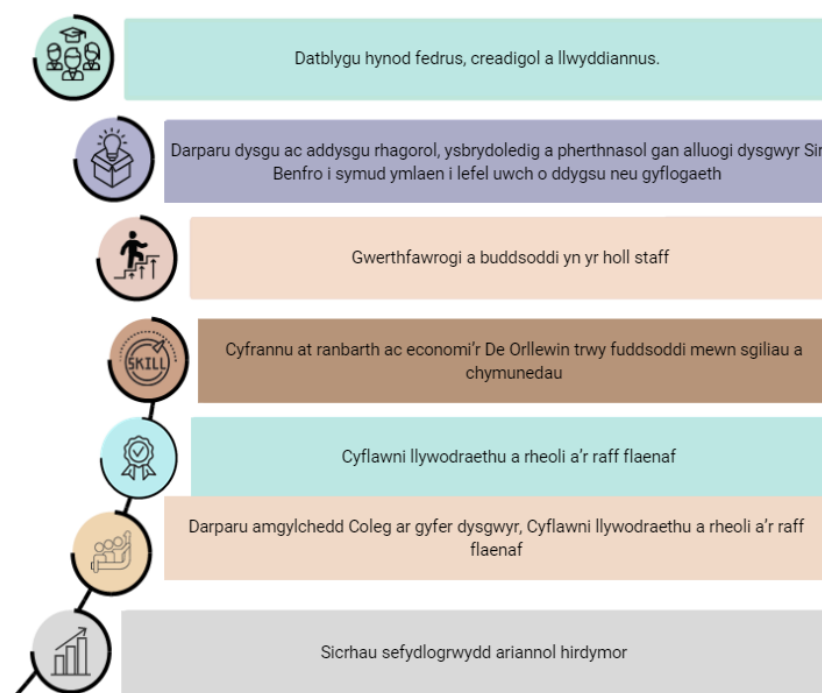
"Grymuso unigolion, codi dyheadau a datblygu gweithlu yfory."

Cyfrifoldeb y Gorfforaeth yw dod â barn annibynnol ar faterion strategaeth, perfformiad, adnoddau a safonau ymddygiad.

Nodau Strategol 2023-2028

Mae'r Coleg wedi cynhyrchu Cynllun Strategol ar gyfer y cyfnod 2023-2028 ac yn ystod y cyfnod hwnnw mae'r Coleg yn anelu at:

Ein Nodau Strategol

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cyflwyniad a Trosolwg *Parhad...*

Mae'r nodau strategol yn adlewyrchu gweledigaeth, gwerthoedd ac ethos y Coleg. Bydd y nodau hyn yn cael eu dilyn trwy gyfres o nodau, rhai tymor byr ac eraill yn fwy hirdymor.

Mae Cynllun Strategol Coleg Sir Benfro ar gyfer 2023–2028 yn nodi gweledigaeth feiddgar a blaengar ar gyfer datblygiad y sefydliad dros y pum mlynedd nesaf. Wrth wraidd y cynllun hwn mae ein hymrwymiad parhaus i ddarparu addysg a hyfforddiant o ansawdd uchel sy'n arfogi dysgwyr ar gyfer mynediad llwyddiannus i'r gweithlu neu ddilyniant i astudiaethau academiaidd pellach.

Bydd y cyfnod strategol hwn yn cael ei siapio gan dirwedd o newid, heriau a chyfleoedd, wedi'i yrru gan ddatblygiadau mewnol a dylanwadau allanol, gan gynnwys pwysau ariannol parhaus sy'n effeithio ar y Coleg a'r gymuned ehangach. Mae Sir Benfro yn wynebu newidiadau demograffig nodedig a phrinder sgiliau, ochr yn ochr â chyfleoedd sy'n dod i'r amlwg sy'n gysylltiedig â'r cais llwyddiannus Porthladd Rhydd Celtaidd a thwf mentrau Ynni Adnewyddadwy a Carbon Sero Net yn ardal y Dyfrffordd. Mae Coleg Sir Benfro mewn sefyllfa dda i ymateb i'r heriau hyn a manteisio ar y cyfleoedd hyn.

Yn ystod y cylch strategol blaenorol, mae enw da'r Coleg wedi cryfhau'n lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol. Mae hyn yn dystiolaeth o gynnydd mewn cofrestriadau amser llawn a darpariaeth prentisiaethau. Yn nodedig, mae'r Coleg bellach yn arwain Consortiwm Prentisiaethau a Thwf Swyddi Cymru a Plws (JGW+), gan reoli contract gwerth £23.5 miliwn.

Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i weithio mewn partneriaeth agos â Llywodraeth Cymru, Cyngor Sir Penfro, ac ysgolion lleol i sicrhau bod dysgwyr ledled y sir yn cael mynediad at ystod eang a chynhwysol o lwybrau academiaidd a galwedigaethol.

Mae datblygu'r Cynllun Strategol hwn wedi'i lywio gan ymgynghoriad helaeth ag ystod eang o randdeiliaid, gan gynnwys cyflogwyr, staff, dysgwyr, Fforwm Cyngori Coleg Sir Benfro, a Chorff Llywodraethu'r Coleg.

Mae'r Coleg yn cydnabod pwysigrwydd cynnal perthnasoedd cryf a chydweithredol gyda'i randdeiliaid, gan gynnwys:

- Dysgwyr
- Staff
- Y gymuned leol
- Aelodau consortiwm dysgu seiliedig ar waith
- Sefydliadau Addysg Uwch
- Cyflogwyr lleol
- Awdurdodau lleol
- Adrannau'r llywodraeth a chyrrff rhanbarthol
- Sefydliadau Addysg Bellach Eraill
- Undebau llafur
- Cyrff proffesiynol
- Trydydd sector a mudiadau gwirfoddol

Er mwyn cyflawni ein cenhadaeth, rydym yn ymroddedig i ddarparu gwasanaethau addysg, hyfforddiant a chymorth rhagorol sy'n grymuso dysgwyr i gyflawni eu potensial llawn.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cyflwyniad a Trosolwg *Parhad...*

Trwy ein darpariaeth, mae'r Coleg yn chwarae rhan hanfodol wrth gefnogi datblygiad economaidd a chymdeithasol Sir Benfro, rhanbarth y De-orllewin a Chymru.

Ar hyn o bryd rydym yn gwasanaethu tua 13,000 o ddysgwyr, y mwyafrif ohonynt yn cymryd rhan mewn rhaglenni galwedigaethol a gyflwynir naill ai ar y campws, yn y gweithle, neu drwy ein Consortiwm B-wbl.

Mae ein cyflawniad strategol yn cael ei ategu gan gydweithredu â rhanddeiliaid ar draws sbectrwm eang o weithgareddau, gan gynnwys datblygu sgiliau sylfaenol (llythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol), hyfforddiant galwedigaethol, darpariaeth Lefel A, a chymwysterau addysg uwch.

Mae llwyddiant parhaus y Coleg yn dyst i ymroddiad a chefnogaeth ein rhanddeiliaid a'n staff. Hoffwn fynegi fy ngwerthfawrogiad diffuant i bawb sy'n cyfrannu at ein cenhadaeth, yn enwedig ein timau cymorth academiaidd a busnes eithriadol, y mae eu hymrwymiad yn sicrhau bod ein dysgwyr yn derbyn y profiad o'r ansawdd uchaf.

Hoffwn hefyd estyn fy niolch o galon i Gadeirydd Bwrdd y Gorfforaeth a holl aelodau'r Corff Llywodraethol am eu cefnogaeth a'u harweiniad cadarn trwy gydol y flwyddyn academiaidd ddiwethaf. Mae'r Coleg yn fraint o elwa o dîm mor ymroddedig, ac rwy'n ddiolchgar iawn am eu cyfraniadau i'n llwyddiant parhaus.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

1. Datblygu unigolion medrus, creadigol a llwyddiannus iawn.

Mae'r heriau parhaus ar ôl y pandemig wedi parhau i effeithio ar Goleg Sir Benfro yn FA25 fel y gwnaethant ar draws y sector addysg cyfan, o ran gwytnwch, disgyliadau a pherfformiad dysgwyr.

Ers agor cyfleuster Campws6 Lefel A y Coleg gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg ym mis Hydref 2017, mae £25m arall wedi'i fuddsoddi mewn cyfleusterau o'r radd flaenaf a phrosiectau adnewyddu sydd wedi'u hariannu ar y cyd gan Lywodraeth Cymru a'r Coleg. Yn FA19, dyfarnwyd amlen ariannu datblygu cyfalaf gwerth £7.4 miliwn i'r Coleg gan gronfa Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu Llywodraeth Cymru. Dros y cyfnod hyd at haf 2024 cynyddodd yr amlen hon i £14.7 miliwn, gan alluogi cwblhau cynlluniau Band B ar gyfer y prif gampws a'r ganolfan Sgiliau Byw'n Annibynnol (ILS) newydd ar Faes Sioe Amaethyddol Sir Benfro. Cwblhawyd ailddatblygu ardal y cwrt ar amser ac yn ôl y gyllideb ac mae wedi creu llawer mwy o ofod cymdeithasol ac ardaloedd astudio i ddysgwyr ynghyd ag ardal Hwb, lle mae'r holl wasanaethau cymorth i ddysgwyr wedi'u canoli mewn un lleoliad. Agorodd Gweinidog Addysg a'r Gymraeg y cyfleuster hwn yn ffurfiol ym mis Mehefin 2022. Mae'r holl feysydd newydd hyn bellach yn cael eu defnyddio'n dda gan y dysgwyr.

Galluogodd y gwaith a gwblhawyd ar ddechrau BA23 ar y gweithdai peirianeg newydd symud llwybrau weldio a saernïo o Aberdaugleddau i gampws y Coleg i gyfleuster newydd o'r radd flaenaf. Agorodd Prif Weinidog Cymru, Mark Drakeford, y Ganolfan Ragoriaeth ar gyfer Weldio a Gwneuthuriad yn ffurfiol ym mis Ebrill 2023. Ar yr un pryd, buddsoddwyd £3miliwn arall mewn cynllun amnewid ffenestri fesul cam sy'n gwella effeithlonrwydd ynni'r Coleg yn sylweddol.

Yn ystod haf 2023, cwblhaodd y Coleg adnewyddu ac ehangu cynhwysfawr o'i gyfleusterau plymio, trydanol a gwaith brics. Darparodd y prosiect hwn uwchraddiadau hanfodol a gweithfannau moderneiddio, gan alluogi'r Coleg i ddarparu'r cymwysterau Adeiladu diweddaraf. Trwy ymgorffori offer o'r radd flaenaf ac ardaloedd hyfforddi estynedig, mae'r adnewyddu yn caniatáu i fyfyrwyr weithio mewn amgylcheddau o safon y diwydiant, gan eu harfogi â sgiliau ymarferol sy'n cwrdd â gofynion y sector adeiladu heddiw.

Dros y tair blynedd diwethaf, mae'r Coleg hefyd wedi buddsoddi mewn 385kW o baneli solar ffotofoltäig, gan leihau ei ddibyniaeth ar ffynonellau ynni allanol yn sylweddol. Mae'r buddsoddiad hwn nid yn unig yn cefnogi ymrwymiad y Coleg i gynaliadwyedd ond hefyd yn cyfrannu at ostyngiad sylweddol yn ei ôl troed carbon. Trwy harneisio ynni solar glân, adnewyddadwy, mae'r Coleg yn cymryd camau rhagweithiol tuag at ddyfodol gwyrddach tra'n gosod esiampl o gyfrifoldeb amgylcheddol i ddysgwyr a'r gymuned ehangach.

Daeth y gyfres efelychu rheolaethau proses a gefnogir gan SHELL yn gwbl weithredol ym mis Mehefin 2024. Mae'r cyfleuster unigryw hwn yn darparu ystafell hyfforddi Ystafell Reoli o'r radd flaenaf sy'n galluogi hyfforddiant mewn systemau rheoli ar gyfer ystod eang o sectorau gan gynnwys: Gwynt Arnofiol ar y Môr; Hydrogen; Solar PV; Llanw / Morol a Hydrocarbonau. Yn BA25 galluogodd y cyfleuster 262 o ddysgwyr i gyflawni cymhwyster a gymeradwywyd gan City & Guilds.

Ar ôl i Lywodraeth Cymru gymeradwyo rhaglen Amlinelliad Strategol y Coleg yn 2024 a oedd yn nodi gweledigaeth gwerth £52m ar gyfer datblygu ystadau yn y dyfodol dros y 7 mlynedd nesaf, mae'r Coleg wedi bod yn datblygu cynigion ar gyfer cyflawni dau amcan o fewn y rhaglen. Bydd hyn yn darparu buddsoddiad ym meysydd y cwricwlwm iechyd, gofal cymdeithasol a phlant, cyfleusterau cyfrifiadurol ac amgylchedd dysgu ymgolli. Bydd hyn yn helpu i wella'r profiad dysgu drwy fuddsoddi cyfalaf mewn estyniad newydd i'r fynedfa flaen o 490 metr sgwâr (delwedd isod) ac adnewyddu 1,500 metr sgwâr o brif adeilad campws presennol y Coleg ar gyfanswm cost o £5.6 miliwn ynghyd â TAW.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Datblygu unigolion medrus, creadigol a llwyddiannus iawn yn parhau...

Mae'r Coleg wedi llwyddo i gael cyllid o 50% gan Ystâd y Goron tuag at y gost o £1.1m o ddatblygu'r Ganolfan Pontio Ynni arfaethedig i'r cam ymgeisio cynllunio. Mae'r prosiect hwn wedi'i nodi fel prosiect allweddol i'r rhanbarth ar gyfer darparu sgiliau a hyfforddiant i'r sector ynni yn y blynyddoedd i ddod. Cam cyntaf y prosiect hwn yw cynnal Astudiaeth Gwmpasu i nodi anghenion hyfforddiant a sgiliau y diwydiant tan 2050 sydd i fod i'w gwblhau ym mis Mawrth 2026.

Mae'r Coleg hefyd wedi nodi dau gyfle caffael tir yn ystod y flwyddyn ariannol a fydd yn caniatáu datblygu ei ystâd ymhellach. Mae cynigion ar y caffaeliadau tir wedi'u gwneud a'u derbyn.

Yn ystod y flwyddyn, datblygodd y Coleg ei gyfleusterau Sgiliau Byw'n Annibynnol gan gynnwys ystafelloedd dosbarth newydd ac ardal ddysgu awyr agored caeedig gan ddefnyddio cyllid Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

Mae'r tabl isod yn dangos gostyngiad o 1% mewn dysgwyr addysg bellach amser llawn rhwng BA24 a BA25, fodd bynnag, dros y cyfnod o bum mlynedd bu cynnydd cyffredinol o 3%. Mae niferoedd rhan-amser wedi cynyddu 2.5% fodd bynnag, oherwydd y cymysgedd o ddarpariaeth rhan-amser a newidiadau i'r ffordd y mae NVQ's yn cael eu hariannu, darparodd y Coleg 97% o gyllid rhan-amser yn BA25. Er na chafodd 100% o'r targed ei gyrraedd, cyrhaeddodd y Coleg y trothwy lle mae ad-daliad yn cael ei ddeddfu felly ni chafodd unrhyw ad-daliad ariannol ei ad-dalu.

Niferoedd Dysgwyr AB	BA21	BA22	BA23	BA24	BA25
Amser-llawn	1,828	1,802	1,803	1,900	1,879
Rhan-amser	3,206	3,942	3,666	3,745	3,842
Cyfanswm y Dysgwyr	5,034	5,744	5,469	5,645	5,721

Yn ystod BA25, gwelodd y Coleg ostyngiad o 1% yn ei niferoedd dysgu seiliedig ar waith. Gostyngodd niferoedd y rhaglenni cyflogadwyedd ychydig i 89 yn ystod BA25. Mae'r niferoedd yn debygol o barhau i fod yn fywiog gyda'r niferoedd eisoes yn edrych yn gryf ar gyfer BA26.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Datblygu unigolion medrus, creadigol a llwyddiannus iawn yn parhau...

Niferoedd Dysgwyr WBL	BA21	BA22	BA23	BA24	BA25
Prentisiaid	779	851	913	1,029	1,015
Rhaglenni Cyflogadwyedd	167	64	60	91	89
Cyfanswm y Dysgwyr	946	915	973	1,120	1,104

Mae niferoedd Addysg Uwch rhan-amser wedi gostwng 30% flwyddyn ar ôl blwyddyn, ac wedi gostwng 20% dros y cyfnod o bum mlynedd a ddangosir sy'n siomedig. Mae newidiadau yn y galw cyflogwyr yn lleol wedi cael effaith niweidiol ar recriwtio, fodd bynnag, mae'r llwybrau Tystysgrif Genedlaethol Uwch yn dal i ddarparu gwerth i'r dysgwyr hynny sy'n dechrau ar gymwysterau ar Lefel 4 ac uwch.

Niferoedd Dysgwyr AU	BA21	BA22	BA23	BA24	BA25
Amser-llawn	26	13	-	-	-
Rhan-amser	74	96	114	114	80
Cyfanswm y Dysgwyr	100	109	114	114	80

Addysg Bellach

Wrth wraidd darpariaeth y Coleg mae addysg bellach. Rydym yn gwella ein cynnig yn barhaus i ddiwallu anghenion cyflogwyr a diwydiant, gyda ffocws penodol ar ddarparu cyfleoedd dysgu i bobl ifanc 16 i 19 oed. Mae'r mwyafrif o bobl ifanc 16 oed y sir yn dewis mynychu'r Coleg ar gyfer addysg bellach neu hyfforddiant, tra bod rhai yn aros yn yr ysgol i ddilyn Safon Uwch.

Yn BA25, gostyngodd nifer y dysgwyr amser llawn ychydig o 1,900 i 1,879 sy'n dangos sefyllfa gymharol sefydlog i'r Coleg. Fodd bynnag, rydym yn rhagweld cynnydd mewn cofrestru yn y blynyddoedd i ddod, yn unol â thueddiadau demograffig ac arwyddion cynnar o recriwtio ym mis Medi 2025. Roedd darpariaeth Lefel 3, gan gynnwys Lefel A a Diplomâu Estynedig cyfatebol galwedigaethol, yn cynnwys 51% o'n darpariaeth gyffredinol o'i gymharu â 54% yn BA24, gyda gostyngiad pellach yn BA26 yn seiliedig ar gofrestriadau hyd yn hyn. Mae hyn yn tynnu sylw at y gyfran gynyddol o ddysgwyr yn y sir nad ydynt yn cyflawni eu cymwysterau lefel 2 sy'n rhwystro eu dilyniant. Mae Coleg Sir Benfro yn parhau i fod yn ymrwymedig i flaenoriaethau Medr ar gyfer gwella sgiliau lefel uwch, ond mae'n ymwybodol o'r niferoedd cynyddol o ddysgwyr sy'n gwneud cais i'r coleg sydd heb gyflawni TGAU gradd C ac uwch mewn Saesneg (28% o'r holl ddysgwyr) a Mathemateg (41% o'r holl ddysgwyr).

Gwelodd BA25 y Coleg gyflawni ei ddyraniad cyllid rhan-amser, a oedd yn bleserus yng ngoleuni'r hinsawdd economaidd a'r pwysau chwyddiant yr oedd busnesau ac unigolion yn destun iddynt. Mae cyflawni dan arweiniad cyflogwyr yn parhau i fod yn flaenoriaeth ac mae mecanwaith ariannu ar wahân Llywodraeth Cymru drwy Gyfrifon Dysgu Personol wedi bod yn ddefnyddiol gyda'r Coleg yn cyflawni ei ddyraniad llawn yn BA25.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD Y PENNAETH

Cyflawniadau'r Dysgwyr

Enillwyr Medalau WorldSkills UK

Aur	Arian	Efydd	Canmoliaeth Uchel
- Ryan Lambert, Denver Picton, Kirsty Jones <i>Sgiliau Sylfaen: Menter</i> - Ross Muller <i>Sgiliau Sylfaen: Garddwriaeth</i>	Erin Owens <i>Ymarferydd Therapi Harddwch</i>	Brett Piggott, Mason Briskham <i>Sgiliau Sylfaen: Cyfryngau</i>	- Stuart O'Neill <i>Ymarferydd Therapi Harddwch</i> - Tîm Ymchwil Weldio

Enillwyr Medalau Cystadleuaeth Sgiliau Cymru

Aur	Arian	Efydd
- Maverick Collins <i>Gweithgynhyrchu Ychwanegion</i> - Oliver Booth <i>Awtomatiaeth</i> - Alexia Newton John <i>Therapydd Harddwch</i> - Thomas James, Alfie Vincent <i>Menter</i> - Oliver Mathias <i>Sgiliau Cynhwysol: Ffitrwydd</i> - Ryan Beavis <i>Peirianeg Fecanyddol Cynllunio gyda Chymorth Cyfrifiadur</i> - Mitchell King <i>Gwasanaeth Bwyty</i> - Celyn Sollis <i>Sgiliau Cynhwysol: Garddwriaeth</i> - Maximus Jones <i>Weldio</i>	- Daniel Coates <i>Celf Gêm 3D</i> - Lily Mathias <i>Ymarferydd Therapi Harddwch</i> - Kiran Mason <i>Gosod Trydanol</i> - Tomos Akash Padel <i>Menter</i> - Junior Rozhon <i>Sgiliau Cynhwysol: Garddwriaeth</i> - Mason Aitchison <i>Weldio</i> - Ethan Clancy, Lauren Hart, Carly Hicks, Rebecca Michael, Eliza Peach, Georgie-Lee Rochester, Kaveh Singh <i>Celfyddydau Perfformio</i> - Madison Clague, Manon James, Gethin Mathias <i>Sgiliau Cynhwysol: Cyfryngau</i>	- Mali Wallwork <i>Ffotograffiaeth</i> - Mia Warlow <i>Sgiliau Cynhwysol: Gofal Plant</i> - Kaitie Davies <i>Plymio a Gwresogi</i> - Henry Nelson <i>Gwaith Metel Adeiladu</i> - Dylan Burch <i>Menter</i> - Tyler Thomas <i>Gwaith Saer</i> - Cerys Rogers <i>Patisserie a Melysion</i> - Matthew Duncombe <i>Sgiliau Cynhwysol: Garddwriaeth</i> - Tom Jenkins, Reuben Swindlehurst, Jak Matera-Byford, Drew John <i>Cerddoriaeth Boblogaidd</i> - Emily Arnaudy <i>Ymarferydd Therapi Harddwch</i>

Cyflawniadau Chwaraeon

Colegau Cymru a Phêl-droed dan 19 Dinas Abertawe	Opal Raynor
Aur y Gemau Olympaidd Arbennig mewn Codi Pwysau	Bleddyn Gibbs
Rowndiau Terfynol Cymdeithas Marchogaeth Ysgolion Cenedlaethol	Polly Lambert, Emily Locke, Jonathan Molloy
Arian Athletau'r Para Byd a Record Ewropeaidd mewn Shotput	Michael Jenkins
Rasio Modur Cyfres F1000	Henri Cynwyl
Aur Pencampwriaethau Bocsio Tair Gwlad YF54kg Categori	Ffion Evans
Pencampwriaethau Ewropeaidd Iau mewn Caiacio	Hannah Griffiths
Aml-chwaraeon Pen-bre	Saskia Webb – Aur
	Etienne Hole – Aur
	Oliver Whatmore-Clubbe – Arian

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD Y PENNAETH

Eisteddfod

Enillwyr Rowndiau Terfynol Cenedlaethol yr Urdd 2025

Aur	Arian	Efydd
- Grŵp Sgiliau ar gyfer Cyflogaeth <i>Gwaith Celf 2D</i> - Isabelle Burdett <i>Ffotograffiaeth Cyfres Du a Gwyn</i> - Mara Cozens-Miles <i>Gêm Datblygu'r Gymraeg</i> <i>Blynyddoedd Cynnar</i> - Tegan Newell, Jac Dawes <i>Creu Ap</i>	- Chloe John, Chloe Taylor, Gemma Taylor <i>Gêm Datblygu'r Gymraeg</i> <i>Blynyddoedd Cynnar</i> - Imogen Bunney <i>Creu Ap</i> - Jackson Treloar <i>Dylunio Pypedau</i> - Kelci Francis <i>Darlunio Llyfr Stori a Lluniau</i> - Grŵp Sgiliau ar gyfer Cyflogaeth <i>Gwaith Celf 3D ADY Cymedrol</i>	Christian Pearce, Xanthe Horsley <i>Creu Ap</i>

Enillwyr Rowndiau Terfynol y Sir yr Urdd 2025

Aur	Arian	Efydd
- Grŵp Sgiliau ar gyfer Cyflogaeth <i>Gwaith Celf 2D a Gwaith Celf 3D</i> - Kai Thomas <i>Graffeg Gyfrifiadurol</i> - Poppy Lowe <i>Cerameg</i> - Isabelle Burdett <i>Ffotograffiaeth Cyfres Du a Gwyn</i> - Poppy Lowe <i>Cyfres Lliw Ffotograffiaeth</i> - Ruby Foster <i>Ffasiwn</i> - Jackson Treloar <i>Dylunio Pypedau</i>	- Maddison Russell (Dan 19) <i>Gwaith Celf 2D</i> - Mia Phillips <i>Graffeg Gyfrifiadurol</i> - Martha Lee <i>Ffotograffiaeth wedi'i Addasu</i> - Maddie Freemantle <i>Ffotograffiaeth Du a Gwyn</i> - Mali Wallwork <i>Ffotograffiaeth Cyfres Du a Gwyn</i> - Maddison Russell <i>Cyfres Lliw Ffotograffiaeth</i> - Lacey Deschoolmeester <i>Tecstilau Creadigol</i> - Unity Hume <i>Ffasiwn</i> - Megan Gibbins <i>Gwaith Celf 3D</i> - Callum Parry <i>Gwaith Celf 3D - ADY Cymedrol</i>	- Elin Lloyd <i>Gwaith Celf 3D</i> - Bleddyn Gibbs <i>Gwaith Celf 3D - ADY Cymedrol</i>

Cystadlaethau Eraill

Rownd derfynol Gwobrau Hyfforddiant a Datblygu ECI 2024	Luke Roberts
Rownd derfynol Dysgwr Gwallt Cysyniad y Flwyddyn - Lliwio	Cheryl Beale
Rownd derfynol Gwobrau Athrylith Colour World	Cheryl Beale
Cystadleuaeth Urdd Bricwyr Cymru Efydd	Justin Head
Gwobr Efydd Dug Caeredin	Harry Armstrong, Nicola Harries, Anwen Evans, Eliza Peach, Keira Edwards

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Dysgu Seiliedig ar Waith

Darperir Dysgu Seiliedig ar Waith yng Ngholeg Sir Benfro drwy'r Rhaglen Comisiynu Prentisiaethau a thrwy gontract Twf Swyddi Cymru Plws (JGW+) sy'n rhaglen gyflogadwyedd.

Pwrpas y Rhaglen Prentisiaethau yw darparu'r gweithlu medrus perthnasol i gyflogwyr i ddiwallu anghenion presennol a dyfodol eu busnesau ac economi Cymru tra'n darparu'r sgiliau angenrheidiol i unigolion gychwyn ar yrfaedd llwyddiannus. Mae prentisiaethau yn canolbwyntio ar weithwyr sydd yn y gweithle, felly yn effeithio:

- Unigolion - trwy ddarparu'r modd y gallant gyflawni eu potensial;
- Cyflogwyr - trwy wella sgiliau eu gweithlu;
- Yr economi leol a chenedlaethol - trwy wella'r sylfaen sgiliau sydd ar gael i yrru twf economaidd.

Mae Rhaglen Ieuenctid Twf Swyddi Cymru Plws (Rhaglen JGW+) yn darparu cymorth hyfforddiant, datblygu a chyflogadwyedd cyfunol i bobl ifanc 16–19 oed sy'n cael eu hasesu fel NEET (Ddim mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant). Mae'n cefnogi cyflawni blaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r canlyniadau a'r ffactorau risg sy'n gysylltiedig â phobl ifanc yn NEET, sy'n rhan annatod o'r Cynllun Cyflogadwyedd, y Symud Cymru Ymlaen: Rhaglen Lywodraethu, Ffyniant i Bawb, y Strategaeth Genedlaethol a'r Amcanion Llesiant.

Mae Llywodraeth Cymru, drwy Medr, yn darparu cyllid i sefydliadau yn y sectorau cyhoeddus a phreifat i gyflawni Llywodraeth Cymru drwy gontractau sy'n destun tendr cystadleuol. Cynhaliwyd y broses gontract ddiweddaraf ar gyfer Prentisiaethau yn Hydref 2020 ac ar gyfer Twf Swyddi Cymru Plws (JGW+) yng Ngwanwyn 2021.

Ers mis Awst 2011, mae'r Coleg wedi bod yn arwain consortiwm Dysgu Seiliedig ar Waith – "B-wbl", gan ddarparu rhaglenni prentisiaethau a chyflogadwyedd. Yn wreiddiol, roedd y Consortiwm yn cynnwys chwe phartner (yn cynnwys colegau addysg bellach a darparwyr hyfforddiant annibynnol) a sicrhodd gontract am £6.5m. Mae cyfansoddiad y Consortiwm wedi newid dros amser ac erbyn hyn mae ganddo bymtheg partner wedi'u gwasgaru ar draws De, Gorllewin a Chanolbarth Cymru. Ym mis Ebrill BA21, llwyddodd y Coleg yn yr aildendro ar gyfer contract prentisiaeth WBL newydd; Ar yr un pryd roedd nifer o ddeiliaid contract blaenorol yn aflwyddiannus yn y broses, gan arwain at nifer y prif ddeiliaid contract yn gostwng o ddeunaw i ddeg. Yn yr un flwyddyn, roedd y Coleg hefyd yn llwyddiannus wrth dendro ar gyfer contract newydd JGW+ a rhaglen cyflogadwyedd i bobl ifanc. O ganlyniad i'r newid hwn, mae gwerth contract newydd y consortiwm B-wbl bellach yn fwy na £23.5 miliwn.

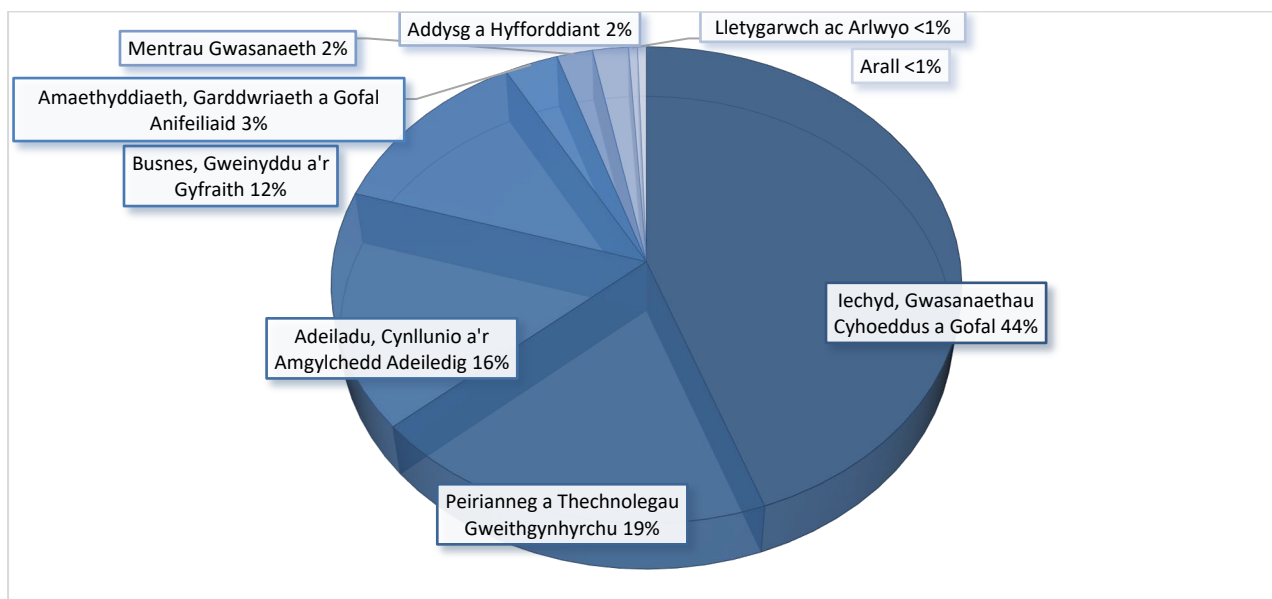

Cyfaint Cyflenwi o'i gymharu â'r rhwydwaith BA25

Cyfanswm gwerth y contract prentisiaethau ar draws yr holl ddeiliaid contract ar gyfer BA25 oedd £134m (B-wbl £21m, yw'r ail ddarparwr mwyaf) a JGW+ (24 Ebrill i 25 Mawrth) £29m (B-wbl £2.5m). Er mwyn galluogi'r galw i gael ei reoli yn unol â'r cyllid sydd ar gael, addasodd Medr y broses contractio prentisiaethau fel bod BA24 a BA25 yn cael eu trin fel contract dwy flynedd ac yn yr un modd ar gyfer BA25 a BA26. Roedd y dull hwn yn caniatáu i ni a deiliaid contract eraill gario unrhyw danwariant ymlaen o un flwyddyn i'r llall. O ganlyniad, er bod ein contract ffurfiol ar gyfer BA25 yn £21m, derbyniodd y Coleg £23m mewn gwirionedd.

Mae'r Consortiwm yn cyflawni ar draws ystod o lwybrau gyda'r sector Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal (44%) yw'r mwyaf, ac yna Technolegau Peirianeg a Gweithgynhyrchu (19%) ac Adeiladu, Cynllunio a'r Amgylchedd Adeiledig (16%).

Prentisiaeth yn dechrau yn ôl Sector BA25

Ym mis Mehefin 2025, cynhaliodd B-wbl ei drydedd seremoni wobrwyo i ddathlu ein dysgwyr JGW+ a Phrentisiaethau. Roedd y gwobrau a gynhaliwyd ym Mharc y Scarlets yn dathlu llwyddiant mewn deuddeg categori.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Arolygiad B-wbl Estyn

Ym mis Mehefin 2025, arolygodd Estyn y coleg a chyhoeddi adroddiad a oedd yn tynnu sylw at lefelau uchel y consortiwm o gyflawniad dysgwyr, addysgu effeithiol, cefnogaeth a diogelu dysgwyr cadarn ac yn cydnabod ei arweinyddiaeth effeithiol a'i weithio mewn partneriaeth.

"Mae uwch arweinwyr ar draws y consortiwm wedi bod yn effeithiol iawn wrth osod cyfeiriad strategol clir sy'n cefnogi gwaith yr holl bartneriaid. Mae'r consortiwm yn gweithio mewn diwylliant o gydweithio, tryloywder, agored ac ymddiriedaeth. Mae'r gwaith partneriaeth arbennig o effeithiol a ddangoswyd gan y consortiwm wedi arwain at ganlyniadau cryf i ddysgwyr ac uchelgais glir o gyflawni rhagoriaeth. "

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Addysg Uwch

Mae'r Coleg yn cyflawni rôl bwysig wrth ddarparu cyrsiau addysg uwch yn y sir. Er bod y llif incwm hon yn cynrychioli ychydig o dan 1% o incwm cyffredinol y Coleg, mae darparu cyrsiau o'r fath (llawn amser a rhan-amser) yn bwysig i ddysgwyr yn Sir Benfro am y rhesymau canlynol:

- Nid oes Sefydliad Addysg Uwch (HEI) yn Sir Benfro, sy'n cynnig cyrsiau;
- Mae dysgwyr sydd mewn cyflogaeth, sydd eisiau dilyn cymwysterau addysg uwch yn gallu gwneud hynny;
- Mae rhai pobl am resymau ariannol a / neu deuluol yn methu mynd i ffwrdd i astudio ac eisiau aros gartref, ond yn dal i fod eisiau dilyn cymhwyster addysg uwch;
- Mae cyflogwyr eisiau uwchsgilio eu gweithwyr, trwy ganiatáu iddynt gymryd rhan-amser mewn cyrsiau lefel uwch;
- Gall oedolion sy'n dychwelyd i ddysgwyr ddod o hyd i amgylchedd y Coleg yn fwy priodol i'w dysgu, ac yn fwy cyfleus.

Ers 2011, mae Prifysgol Cymru, Y Drindod Dewi Sant (PCYDDS) wedi darparu'r cyllid, y pwerau dyfarnu graddau a'r goruchwyliaeth ansawdd ar gyfer darpariaeth Addysg Uwch.

Mae newidiadau i'r cwricwlwm wedi'u gwneud i alinio'r HNC Peirianeg Fecanyddol â'r Brentisiaeth Gradd ym Mhrifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant. Mae'r model hwn wedi galluogi 6 dysgwr i lenwi'r dosbarthiadau HNC presennol cyn symud i'r brifysgol i gwblhau eu hastudiaeth lefel 5 a 6. Mae'r model hwn wedi'i symud ymlaen ar gyfer yr HNC Rheoli Adeiladu a'r Brentisiaeth Gradd ar gyfer Medi 2025 ac mae wedi arwain at 7 o ddysgwyr yn cofrestru fel Prentisiaid Gradd o'r Drindod Dewi Sant.

Mae rhaglen Gradd newydd mewn Peirianeg Ynni Amgylcheddol yn cael ei chynllunio a'i dilysu ar hyn o bryd yn y Drindod Dewi Sant ac mae trafodaethau wedi cael eu cynnal i Goleg Sir Benfro ymuno fel partner cyflawni, gan alluogi Lefel 4 ac o bosibl lefel 5 i gael eu cyflwyno yn Sir Benfro.

Mae'r cwricwlwm sy'n cael ei ystyried fel rhan o'r Gwynt Arnofiol ar y Môr a'r Porthladd Rydd Celtaidd arfaethedig yn cynnwys Rheoli Prosiectau. Mae angen rhagor o waith i sefydlu a yw'r ddarpariaeth lefel 4 bresennol sydd ar gael drwy'r Coleg a darparwyr 3ydd parti yn ddigonol, neu a oes angen rhaglen Addysg Uwch lefel 4.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

2. Darparu dysgu ac addysgu rhagorol, ysbrydoledig a pherthnasol sy'n galluogi dysgwyr Sir Benfro i symud ymlaen i lefelau uwch o ddysgu neu gyflogaeth

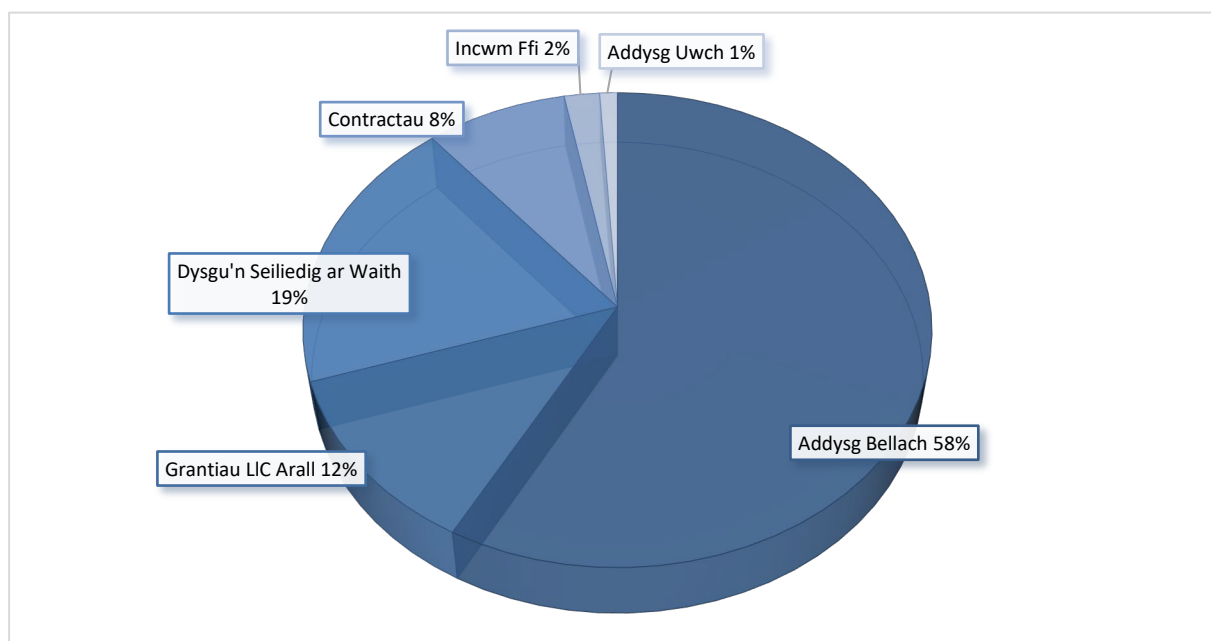
Mae perfformiad coleg yn cael ei adlewyrchu yn llwyddiant ei ganlyniadau dysgwyr. Yn hyn o beth, er bod BA25 wedi bod yn flwyddyn heriol, bu nifer o lwyddiannau sylweddol i ddysgwyr llwybr galwedigaethol ac academiaidd gyda 203 o ddysgwyr yn cael eu derbyn i fynd ymlaen i astudio yn y Brifysgol.

Mae canlyniadau Lefel A ar gyfer BA25 wedi'u cadarnhau ac mae'r Coleg yn falch o gofnodi cyfradd llwyddo gyffredinol o 99%, sy'n uwch na Chymharydd Cenedlaethol Cymru (NC). Mae'r gyfradd llwyddiant A*-C yn 80% sydd hefyd yn uwch na'r NC.

Nid yw canlyniadau Dysgu Seiliedig ar Waith (WBL) ar gyfer y Coleg a'i Gonsortiw B-wbl wedi'u cwblhau eto ond mae'r canlyniadau'n gryf. Yn BA24 roedd canlyniadau prentisiaethau yn y Coleg yn 81% a bydd yn debygol o fod yn debyg ar gyfer BA25.

Mae prif feysydd gweithgareddau'r Coleg yn ymwneud ag addysg bellach – cyrsiau galwedigaethol ac academiaidd – a dysgu seiliedig ar waith (gyda'i gilydd 77% o'n gweithgareddau), fel y dangosir yn y siart isod:

Natur y Ddarpariaeth (yn ôl llif incwm)

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD Y PENNAETH

Canlyniadau Addysg Bellach

Mae'r Coleg yn darparu cyrsiau ar gyfer dysgwyr amser llawn, 16-19 oed yn bennaf, a dysgwyr rhan-amser.

Canlyniadau Galwedigaethol

Mae'r tabl isod yn dangos y cyfraddau pasio galwedigaethol a ragwelir ar gyfer BA25 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol a'r cymharydd cenedlaethol diweddaraf (NC). Mae'r canlyniadau ar gyfer BA25 heb eu gwirio o hyd* gan na fydd y Coleg yn derbyn data wedi'i wirio gan Fesur perfformiad Cyson Llywodraeth Cymru tan fis Chwefror 2026 pryd y bydd Cymaryddion Cenedlaethol BA25 hefyd yn cael eu cyhoeddi.

Lefel	BA23	BA24	BA25*	CC BA24
Lefel 1	71%	72%	78%	81%
Lefel 2	70%	73%	78%	77%
Lefel 3	77%	79%	83%	80%

Canlyniadau Lefel A

Mae canlyniadau Lefel A ar gyfer BA25 yn cael eu cadarnhau gyda chyfradd llwyddo A* i A ar 24%, cyfradd llwyddo A* i C ar 80% ac A* i E ar 99%. Er bod dangosydd gradd A*-A y Coleg yn is na'r Cymharydd Cenedlaethol, mae canlyniadau gwerth ychwanegol ar gyfer y mesur hwn yn dangos bod y Coleg yn cefnogi dysgwyr Lefel A i gyflawni canlyniadau gwell nag a nodir gan eu proffil gradd TGAU gyda 24% o ddysgwyr yn cyflawni graddau A*-A ar A2, o'i gymharu â'r rhagolwg Isafswm Gradd Disgwyliedig (MEG) o 5%.

Graddau Lefel A	BA23	BA24	BA25	BA25 CC
A*/A	31%	26%	24%	30%
A*-C	76%	78%	80%	77%
A*-E	97%	98%	99%	98%

Dysgu Seiliedig ar Waith: Prentisiaid a Hyfforddeion

Ar gyfer Consortiwm B-wbl dan arweiniad Coleg Sir Benfro, rhagwelir y bydd cyfraddau llwyddiant BA25 yn 81% ac ar gyfer Coleg Sir Benfro fel darparwr unigol, rhagwelir y bydd cyfraddau llwyddiant y fframwaith ar gyfer BA25 yn 81% yn seiliedig ar enillion llawn unrhyw ail-eistedd IQA ac ESQ sy'n ddyledus erbyn diwedd mis Hydref 2025. Cafodd Consortiwm B-wbl arolygiad ESTYN hynod lwyddiannus yn FA25 a chyfrannodd Coleg Sir Benfro fel darparwr unigol ato.

Addysg Uwch a Dilyniant i'r Brifysgol

Mae'r gallu i ddarparu llwybrau cymhwyster Lefel A a Diploma Estynedig yn caniatáu i ddysgwyr ddewis y llwybr gorau iddynt symud ymlaen i addysg uwch. Yn FA25, derbyniwyd 203 o ddysgwyr ar ystod eang o gyrsiau mewn prifysgolion ledled y DU. O'r dysgwyr hyn, roedd 97 yn ddysgwyr Lefel A, ac roedd 106 o ardaloedd galwedigaethol.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

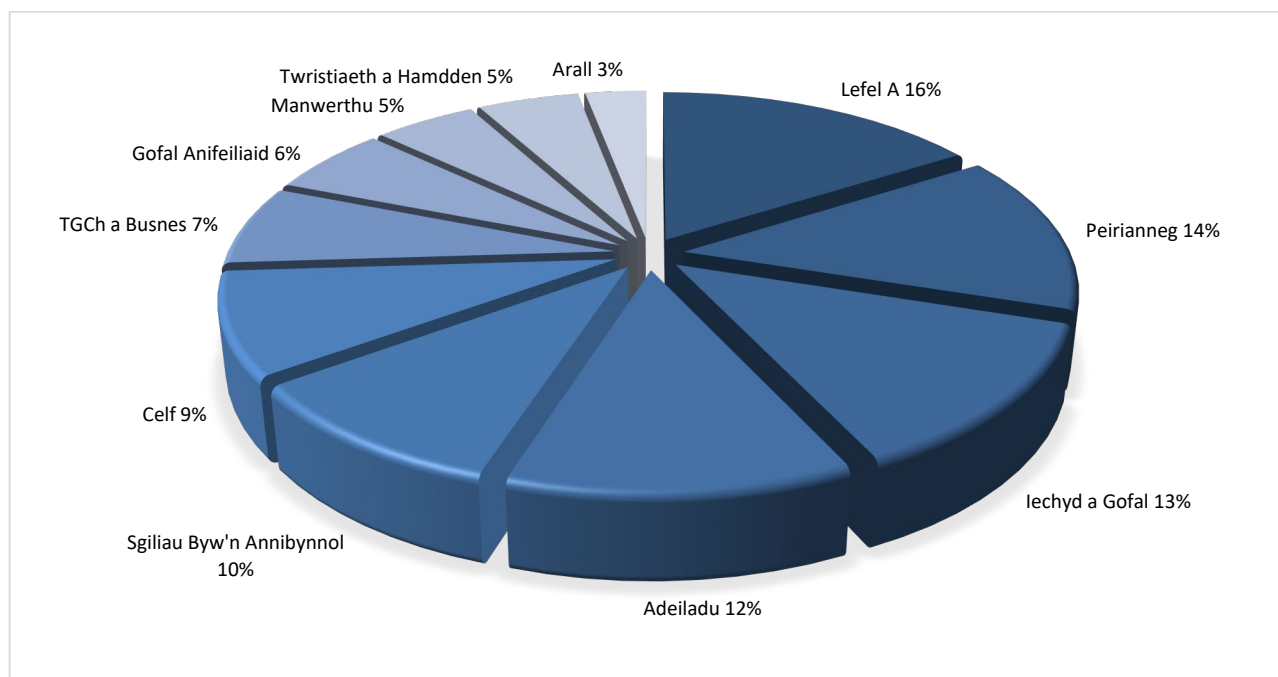
Dysgu Cymunedol

Mae darpariaeth Dysgu Oedolion a Chymunedol (ACL) y Coleg yn cynnwys cyrsiau byr o dan y brand darpariaeth Gymunedol ac mae'n cynnwys detholiad o gyrsiau achrededig a hamdden.

Mae ymgysylltu effeithiol â chyflogwyr yn caniatáu mwy o gyfleoedd i gyflogwyr lleol a hefyd i'r rhai sy'n chwilio am waith. Mae gwaith gwirfoddol yn rhan allweddol o'r strategaeth Profiad Gwaith ac mae'n sicrhau bod dysgwyr yn ymgysylltu â gweithgareddau perthnasol sy'n gysylltiedig â'r cwrs ac yn barod i'w symud i'r gweithle.

Cyrol Gweithgaredd y Coleg yn ôl Maes Sector Pwnc (SSA)

Mae'r Coleg yn darparu darpariaeth alwedigaethol ym mhob maes pwnc sector sy'n galluogi dysgwyr yn Sir Benfro i gael mynediad i'r cynnig cwriclewm ehangaf. Mae'r sectorau y cynnig cyrsiau galwedigaethol ar eu cyfer yn adlewyrchu economi Sir Benfro i raddau helaeth ac mae'r Coleg wedi gweithio i ddatblygu cysylltiadau cryf â chyflogwyr lleol. Mae'r Coleg yn amcangyfrif ei fod yn gweithio gyda 4,000 o gyflogwyr ac felly, mae mewn sefyllfa unigryw i helpu dysgwyr i wireddu eu potensial ar gyfer cyflogaeth.

Sgiliau

Mae pob dysgwr sy'n cofrestru yn y Coleg yn cael ei gefnogi i ddatblygu eu lefelau sgiliau sylfaenol. Mae dysgwyr yn ymgymryd ag Asesiad Cychwynnol WEST mewn Llythrennedd a Rhifedd ar ôl cofrestru.

Yn unol â Strategaeth Sgiliau'r Coleg, cefnogir pob dysgwr i wella eu sgiliau llythrennedd a rhifedd ochr yn ochr â'u prif raglenni. Dadansoddir canlyniadau TGAU a phenderfyniadau dilyniant Sgiliau mewnol wrth fynediad, ac mae'r dysgwyr yn cael eu dyrannu i'r dosbarth Sgiliau cyfatebol ar gyfer Mathemateg a Saesneg yn unol â hynny. Os yw dysgwr wedi sicrhau graddau C yn y ddau bwnc TGAU, mae'n uwchsgilio drwy ein rhaglen Cyrchfannau Uwchsgilio, Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru, neu'r Cymhwyster Prosiect Estynedig. Os nad yw dysgwyr wedi sicrhau graddau C yn y pynciau hyn, mae'n ofynnol iddynt weithio tuag at ail-sefyll y cymwysterau hyn.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Sgiliau yn parhau...

Mae dysgwyr sydd â gradd D yn cael eu hamserlennu i raglen ail-sefyll TGAU blwyddyn. Mae dysgwyr sydd â gradd E neu is mewn TGAU Saesneg Iaith yn cael eu hamserlennu i raglen cyn-TGAU. Mae dysgwyr sydd â gradd E neu F mewn TGAU Mathemateg yn cael eu hamserlennu i raglen TGAU Haen Sylfaen ac mae dysgwyr sydd â gradd G neu is mewn TGAU Mathemateg yn cael eu hamserlennu i raglen cyn TGAU Mathemateg.

Gwelodd y ddarpariaeth sgiliau yn BA25 gynnydd yn nifer y dysgwyr TGAU a gefnogwyd i 727 trwy gydol y flwyddyn, y nifer uchaf o ddysgwyr ailsefyll ers cyn Cofid yn BA20. Mae'r ffigurau cyffredinol ar gyfer canlyniadau TGAU fel a ganlyn:

- TGAU Saesneg Iaith A*- C cyfradd lwyddo 33%, Cymharydd Cenedlaethol 34% (264 o geisiadau)
- TGAU Mathemateg Haen Uwch 100%, Cymharydd Cenedlaethol 81% (4 cofnod)
- TGAU Mathemateg Cyfradd lwyddo Haen Ganolradd A*- C 19%, Cymharydd Cenedlaethol 24% (306 o geisiadau)

Meysydd Ffocws Eraill

Iaith a Diwylliant Cymraeg

Yn unol â Safonau'r Gymraeg, cyhoeddodd y Coleg ei adroddiad blynyddol ar 31 Ionawr 2025, yn amlinellu cydymffurfiaeth â'r Safonau a'r cynnydd o ran hyrwyddo'r Gymraeg. Mae'r adroddiad yn dangos sut mae'r Coleg wedi cyflawni ei ddyletswyddau statudol o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011, tra'n arddangos cyflawniadau parhaus o ran ymgorffori'r Gymraeg ar draws gwasanaethau, y cwricwlwm a'r diwylliant. Dros y flwyddyn, ni chofnodwyd unrhyw gwynion; cyflwynwyd yr holl brosesau recriwtio a chyfathrebu yn ddwyieithog; a chynhaliwyd monitro gweithredol drwy Grŵp Llywio'r Gymraeg. Mae'r blaenoriaethau parhaus yn canolbwyntio ar gynyddu capasiti dwyieithog, cryfhau datblygiad staff, a chyfrannu at y strategaeth genedlaethol Cymraeg 2050. Mae'r adroddiad i'w weld yma, yn Gymraeg neu Saesneg.

O ran y cwricwlwm, yn ystod BA25, gwnaeth Coleg Sir Benfro gynnydd cyson o ran cyflawni ei Strategaeth a'i Gynllun Gweithredu Iaith Gymraeg, yn unol â Chynllun Strategol y Coleg Cymraeg Cenedlaethol 2020–25. Galluogodd cyllid parhaus ehangu'r Tîm Datblygu'r Gymraeg, gyda Thiworiaid Cymorth Dwyieithog wedi'u penodi ar draws wyth maes blaenoriaeth: Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Gofal Plant, Gwasanaethau Cyhoeddus, Chwaraeon, Gofal Anifeiliaid, Busnes, Diwydiannau Creadigol, ac Adeiladu. Cyflwynodd tiwtoriaid sesiynau wythnosol Cymru Fodern i ddysgwyr AB ar Lefelau 1–3, gan ymgorffori sgiliau ymwybyddiaeth a chyflogadwyedd Cymraeg mewn cyd-destunau galwedigaethol. Fe wnaethant hefyd gefnogi siaradwyr rhugl gydag asesiadau a thiwtorialau yn Gymraeg, datblygu adnoddau dwyieithog, a chreu cyfleoedd diwylliannol, cymdeithasol a gwaith i ddefnyddio'r iaith. Mae'r model Tiwtor Cymorth Dwyieithog yn parhau i fod yn effeithiol iawn wrth ennyn diddordeb dysgwyr gyda'r Gymraeg.

Mewn meysydd nad ydynt yn flaenoriaeth gan gynnwys Peirianeg, TG, Gwallt a Harddwch, ac Arlwyio, cafodd y Gymraeg ei hintegreiddio i weithgareddau ystafell ddosbarth a thiwtorial drwy e-fodiwl Prentis-Iaith, cyflwyno gwersi, a digwyddiadau fel Wythnos Ffocws Treftadaeth a Diwylliant ac Eisteddfod y Coleg. Yn y Gyfadran Lefel A a Sgiliau, cwblhaodd 9 dysgwr Fagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru yn y Gymraeg, astudiodd 7 dysgwr Cymraeg Ail Iaith Lefel A a chwblhaodd 6 dysgwr TGAU Mathemateg drwy gyfrwng y Gymraeg.

Yn gyffredinol, cwblhawyd 1,107 o dasgau neu asesiadau dysgwyr gan ddefnyddio'r Gymraeg, i fyny o 796 y llynedd. O'r rhain, roedd 1,019 yn ymwneud â symiau bach o Gymraeg (B3), tra bod 88 wedi'u cwblhau naill ai yn Gymraeg neu'n ddwyieithog (C1, B1, B2).

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Parhaodd yr iaith a'r diwylliant Cymreig...

Mewn Dysgu Seiliedig ar Waith, gosodwyd targedau Cymraeg i ddysgwyr o dan strategaeth ymgysylltu Consortiwm B-wbl, gyda Prentis-iaith yn ofyniad lleiaf. Cefnogwyd y GIG sy'n siarad Cymraeg rhugl i gwblhau cymwysterau yn y Gymraeg a chyflwyno'r 'Cynnig Gweithredol'. Cyrhaeddodd un prentis, a gydnabyddir am gwblhau ei chymwysterau yn y Gymraeg a defnyddio'r iaith mewn ymarfer clinigol, restr fer Gwobr Gymraeg B-wbl ac enillodd Wobr Gymraeg Coleg Sir Benfro.

Tyfodd gweithgarwch iaith a diwylliannol Cymraeg allgyrsiol yn sylweddol yn FA25, gan gryfhau ethos dwyieithog y Coleg. Gyda chefnogaeth Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol a Menter Iaith Sir Benfro, cynhaliwyd 15 digwyddiad, o dwmpath a dawnsio gwerin i weithdai cerddoriaeth gyfoes a diwrnodau dathlu cenedlaethol gan gynnwys Diwrnod Shwmae, Diwrnod Defnyddia Dy Gymraeg, Yr Hen Galan, Diwrnod Santes Dwynwen, a Dydd Miwsig Cymru. Yr uchafbwynt oedd yr Wythnos Ffocws Treftadaeth a Diwylliant, a arweiniodd at Eisteddfod Dydd Gŵyl Dewi, a hybu cyfranogiad yn yr Urdd. Enillodd dysgwyr 13 medal aur, arian ac efydd yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd 2025, gyda'r Coleg hefyd yn cystadlu mewn cystadlaethau grŵp cenedlaethol am y tro cyntaf. Cydlynwyd digwyddiadau gan Y Pwyllgor Cymraeg gyda chefnogaeth Tîm Datblygu'r Gymraeg, siaradwyr gwadd, a chwisiau wythnosol ar-lein, gan helpu i greu amgylchedd diwylliannol bywiog a diddorol i ddysgwyr a staff.

Parhaodd y Coleg i weithredu cynllun Llysgenhadon y Gymraeg Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, gan benodi chwe dysgwr ac un prentis i hyrwyddo'r Gymraeg ar draws y Coleg a phrentisiaethau. Ymddangosodd y Llysgennad Prentis ar Newyddion a Prynhawn Da ar S4C, gan dynnu sylw at werth prentisiaethau dwyieithog. Bu dau ddysgwr Lefel A hefyd yn elwa o Gynllun Sbarduno Y Coleg Cymraeg, cynllun mentora ar gyfer siaradwyr Cymraeg Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig.

Roedd datblygu staff yn parhau i fod yn flaenoriaeth, gyda 28 o staff wedi cofrestru ar y cynllun Cymraeg Gwaith cenedlaethol. Roedd pum dosbarth wythnosol a mentora un-i-un, dan arweiniad Tiwtor Cymraeg Gwaith y Coleg, yn magu hyder a rhuglder wrth ddefnyddio'r Gymraeg wrth addysgu. Cynhaliwyd diwrnod datblygu staff yng Nghanolfan Pentre Ifan yr Urdd, gan roi cyfle i staff ymgolli yn yr iaith a'r diwylliant Cymraeg drwy weithgareddau lles yn yr awyr agored. Mae Cymraeg Gwaith yn parhau i fod yn ganolog wrth godi sgiliau staff a gweledd y Gymraeg ar draws y Coleg.

Parhaodd y cydweithrediad 14 – 16 gydag Ysgol Caer Elen, gyda'r Coleg yn cyflwyno rhaglenni cyfrwng Cymraeg a dwyieithog Lefel 1/2 mewn Peirianeg a Bwyd a Maeth. Yn BA25, cwblhaodd 15 o ddisgyblion Blwyddyn 11 gymhwyster TGAU Peirianeg CBAC, gyda 18 o ddisgyblion Blwyddyn 10 yn dechrau'r rhaglen. Mewn Bwyd a Maeth, cwblhaodd 9 o ddisgyblion Blwyddyn 11 gymhwyster CBAC yn y Gymraeg, a dechreuodd 11 o ddisgyblion Blwyddyn 10 Blwyddyn 1. Roedd adborth disgyblion ac ysgolion yn gadarnhaol iawn.

Cryfhaodd y Coleg hefyd bartneriaethau gyda sefydliadau cyfrwng Cymraeg cenedlaethol a lleol, gan gefnogi Cymraeg 2050. Darparodd Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol gyllid, arweiniad, hyfforddiant ac adnoddau i wella'r ddarpariaeth, tra bod staff yn elwa o hyfforddiant methodoleg ddwyieithog drwy Sgiliaith. Mae gweithio gyda Menter Iaith Sir Benfro, yr Urdd, a Dysgu Cymraeg Sir Benfro yn cyfoethogi cyfleoedd allgyrsiol a chymunedol. Ehangodd cydweithio â Chyngor Sir Penfro drwy ei Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg ddarpariaeth ac ymgysylltiad ôl-16, gan alinio â strategaethau lleol a chenedlaethol i gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg.

Wedi'u cefnogi'n bennaf gan gyllid Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, mae'r datblygiadau hyn wedi ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog wrth hyrwyddo cydraddoldeb, cynhwysiant a dewis iaith. Gyda chyllid wedi'i sicrhau ar gyfer BA26, mae'r Coleg mewn sefyllfa dda i adeiladu ar y cynnydd hwn, ymestyn y ddarpariaeth ymhellach, a chynllunio ar gyfer cynaliadwyedd hirdymor.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Dysgu Digidol

Yn ystod BA25, gwnaeth y Coleg gynnydd sylweddol wrth hyrwyddo dysgu digidol, arloesi a hygyrchedd trwy fframwaith Aspire, wedi'i alinio â'i strategaeth Digidol 2030. Cafodd dulliau dysgu digidol eu hymgorffori'n strategol i gyflwyno'r cwricwlwm i wella addysgu, dysgu ac asesu, gyda chefnogaeth buddsoddiad parhaus mewn technoleg a datblygu staff. Yn ystod blwyddyn academaidd BA25 cwblhawyd cyflwyno bwrdd gwyn Promethean, a ariennir drwy fenter Galwad i Weithredu 2030 Llywodraeth Cymru, gan sicrhau bod ystafelloedd dosbarth a gweithdai wedi'u cyfarparu'n llawn ar gyfer gweithredu digidol.

Gweithiodd y Tîm Arloesi Digidol ymroddedig gyda staff addysgu i integreiddio offer a thechnolegau digidol, gan annog datblygu sgiliau parhaus a defnyddio dulliau arloesol mewn gwersi. Arweiniodd hyfforddiant ARK ledled y coleg at achrediad hygyrchedd digidol, gan sicrhau bod adnoddau yn hygyrch i bob dysgwr a hyrwyddo cynhwysiant, tegwch a lles. Derbyniodd staff hyfforddiant mewn offer sy'n dod i'r amlwg fel Thinglink, Khanmigo ac effeithlonrwydd llwyth gwaith wedi'i yrru gan AI, gan wella ymarfer addysgu a lleihau gofynion gweinyddol.

Roedd y dudalen Aspire Digital yn darparu hwb hyfforddi byw, hunangyfeiriedig sy'n cefnogi datblygiad proffesiynol hyblyg. Cryfhodd y mentrau BA25 hyn enw da'r Coleg am arloesi digidol, alinio addysgu â disgywiliadau cyflogwyr, a chyfrannu at gynaliadwyedd trwy leihau dibyniaeth ar systemau papur.

Lles a Diogelu Dysgwyr

Yn ystod BA25, parhaodd y Coleg i gryfhau pob agwedd ar ddiogelu, gofal, lles, gwytnwch a chefnogaeth i ddysgwyr. Roedd ffocws sylweddol yn parhau i fod ar yr agenda Diogelu a Lles, gyda mwy o ymwybyddiaeth ac amddiffyniad rhag risgiau sy'n dod i'r amlwg fel cam-drin cyfoedion a phryderon sy'n gysylltiedig ag atal. Chwaraeodd y tîm diogelu rôl ganolog wrth gefnogi dysgwyr a nodwyd fel rhai mewn perygl, darparu hyfforddiant iechyd meddwl a gwytnwch a darparu cwnsela ar-lein 24/7 a ariennir trwy fentrau wedi'u targedu. Mae partneriaethau rhanbarthol cryf a chydweithrediad amlasiantaethol yn parhau i fod yn gryfder diffiniol y Coleg ac fe'u cydnabuwyd fel arfer da mewn adolygiad thematig Estyn ar ymddygiad dysgwyr.

Datblygodd y Coleg ei daith i ddod yn sefydliad sy'n seiliedig ar drawma trwy gyflwyno hyfforddiant TRACE i staff. Sefydlwyd Grŵp Strategol Lles Ariannol i lunio polisi a chefnogaeth i staff a dysgwyr, wedi'i ategu gan gynnal Uwchgynhadledd Tlodi Sir Benfro ar ran Cyngor Sir Penfro. Mae'r mentrau hyn yn dangos dull rhagweithiol y Coleg o fynd i'r afael â heriau'r argyfwng costau byw a hyrwyddo lles cymunedol.

Mae diogelu yn parhau i fod yn gyfrifoldeb ar y cyd, wedi'i ategu gan hyfforddiant ardystiedig gorfodol a ddatblygwyd gyda Choleg Sir Gâr a Choleg Ceredigion ar gyfer y sector AB. Cefnogir hyn gan sesiynau dan arweiniad arbenigwyr a Phanel Diogelu misol sy'n cynnwys uwch arweinwyr, y llywodraethwr cyswllt, a'r Uwch Berson Dynodedig ar gyfer Diogelu a Lles.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Sicrhau Ansawdd

Mae sicrhau ansawdd yn parhau i fod yn ganolog i sicrhau bod y Coleg yn darparu gwasanaethau dysgu a chymorth o ansawdd uchel, gyda'r nod o fod ymhlith y colegau sy'n perfformio orau yng Nghymru. Trwy'r fframwaith ansawdd, mae system gadarn, sy'n cael ei gyrru gan ddata wedi cryfhau ansawdd ar draws ein hymarfer, gan ganolbwyntio ar ddatblygiad staff, atebolrwydd a chynhwysiant ochr yn ochr ag ymgysylltu a llwyddiant dysgwyr. Mae strwythur Aspire yn integreiddio gwella ansawdd, sicrwydd, dysgu ac addysgu, a datblygiad proffesiynol, gan sicrhau bod yr elfennau hyn yn gweithio gyda'i gilydd i gefnogi staff, gwella systemau, a chynnal diwylliant uchelgeisiol y Coleg.

Mae dull strwythuredig a thryloyw o fonitro a gwella yn sicrhau cyflawniad cyson ar draws pob cyfadran. Yn BA25, gwerthusodd cylch arsylwi coleg llawn a theithiau cerdded dysgu dilynol thematig effaith datblygiadau addysgu a dysgu. Roedd canfyddiadau yn llywio datblygiad proffesiynol pwrpasol a mesuradwy, gan gysylltu'n uniongyrchol canlyniadau adolygiad â gwelliant. Mae'r fenter "6 ar gyfer Medi" yn ymgorffori disgwyliadau clir i staff a dysgwyr, tra bod cyfarfodydd adolygu data yn darparu fframwaith sy'n seiliedig ar dystiolaeth ar gyfer olrhain cynnydd, dathlu llwyddiant, a mynd i'r afael â heriau'n brydlon.

Mae gwell defnydd o ddata wedi cryfhau gwneud penderfyniadau a chanlyniadau dysgwyr. Mae offer adrodd Dangosfwrdd newydd wedi rhoi mewnwleidiad amser real i reolwyr i ddangosyddion allweddol fel cadw, presenoldeb, a llwyddiant dysgwyr. Cynhyrchodd cyfarfodydd adolygu rheolaidd gyda Rheolwyr Maes Cwricwlwm a Phenaethiaid Cyfadran ymyriadau wedi'u targedu ar gyfer dysgwyr mewn perygl, gan hyrwyddo atebolrwydd a gwelliant parhaus ar draws adrannau.

3. Cyfrannu at ranbarth ac economi'r De-orllewin trwy fuddsoddi mewn sgiliau a chymunedau

Mae Coleg Sir Benfro yn chwarae rhan hanfodol wrth gryfhau'r economi ranbarthol drwy godi lefelau sgiliau, cefnogi cyflogwyr, a gwella potensial ennill pobl leol.

Cefnogi ein Lleol

Mae'r Coleg yn parhau i weithio'n agos gydag ysgolion, cyflogwyr a'r gymuned fusnes ehangach i ddiwallu anghenion lleol a sbarduno datblygiad parhaus. Mae enghreifftiau o'r dull cydweithredol hwn yn BA25 yn cynnwys:

- Llwybrau 14–16: Yn BA25, ymgwymerodd disgyblion o Ysgol Caer Elen, Ysgol Harri Tudur ac Ysgol Aberdaugleddau gwrs mewn Peirianeg ac Adeiladu a ddeilliodd y coleg sy'n cefnogi galw cyflogwyr a chyfleoedd cyflogaeth yn y dyfodol.
- Rhaglen Cyn-Ymgysylltu (PEPS): cefnogi dysgwyr sy'n ansicr o'u camau nesaf sydd ym flwyddyn olaf ysgolion uwchradd ac sydd mewn perygl o fod yn NEET. Cofrestrodd 94% o'r garfan BA25 ar gwrs coleg ar gyfer BA26.
- Prosiect SPARC: Wedi'i gyflwyno gyda saith ysgol uwchradd leol a'i gefnogi gan gyflogwyr ynni ac adeiladu rhanbarthol, mae'r prosiect hwn yn ysbrydoli ac yn grymuso menywod ifanc i ddilyn gyrfaeod STEM. Mae SPARC eisoes wedi ennill gwobrau ac mae'n parhau i ennill cydnabyddiaeth am ei effaith.
- Porthladd Rhydd Celtic: Yn unol ag uchelgeisiau sero net Cymru, sicrhodd y Coleg gyllid gan Gronfa Cyflymu'r Gadwyn Gyflenwi Ystâd y Goron. Mae hyn yn galluogi ymchwil i ofynion sgiliau ar gyfer Gwynt ar y Môr Arnofiol yn y Môr Celtaidd. Bydd canfyddiadau, i'w cyhoeddi yn BA26, yn llywio'r ddarpariaeth hyfforddiant ac yn sicrhau bod unigolion a busnesau lleol mewn sefyllfa dda i elwa o'r cyfleoedd economaidd.

Mae'r Coleg hefyd yn cyfrannu'n weithredol at gynllunio rhanbarthol a llesiant:

- Mae aelodaeth Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro yn cefnogi cyflawni Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Mae cynrychiolaeth ar Fwrdd Partneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol De-orllewin Cymru yn sicrhau ffocws ar ddatblygiad economaidd a chymdeithasol ar draws y rhanbarth.
- Mae Fforwm Cynghori Coleg Sir Benfro (PCAF) yn cryfhau'r ymgysylltiad â busnesau lleol a'r gymuned, gan alluogi deialog ddwyffordd wirioneddol.

Y tu hwnt i'w rôl addysg graidd, mae'r Coleg yn parhau i fod yn Ased Cymunedol gwerthfawr, gan sicrhau bod cyfleusterau ar gael i grwpiau cymunedol a chefnogi mentrau elusennol. Mae dysgu oedolion hefyd wedi'i adfywio, gyda chysiau poblogaidd nad ydynt wedi'u hachredu fel Gwnïo, Crochenwaith ac Ysgrifennu Creadigol yn cynnig cyfleoedd i drigolion lleol ddysgu sgiliau newydd, cwrdd ag eraill, a magu hyder.

Ymgysylltu â Chyflogwyr

Mae Strategaeth Ymgysylltu â Chyflogwyr y Coleg yn sicrhau bod y cwriclewm yn cyd-fynd â'r sgiliau sydd eu hangen nawr ac yn y dyfodol. Mae'r tîm ymgysylltu â chyflogwyr yn cynnal cysylltiadau cryf â busnesau lleol trwy ymweliadau, ymgyrchoedd a chyfryngau cymdeithasol, gan ddarparu gwybodaeth hanfodol i lunio darpariaeth.

Mae'r gwaith hwn yn sail i'r cyflawni ar draws meysydd cyllido allweddol, gan gynnwys:

- Prentisiaethau
- Cyfrifon Dysgu Personol
- Sgiliau ar gyfer y Gweithle – prosiect a ariennir yn rhannol gan y Rhaglen Sgiliau a Thalent drwy'r Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol a Bargen Ddinesig Bae Abertawe.

Drwy geisio cyllid yn barhaus ac addasu'r ddarpariaeth, mae'r Coleg yn sicrhau bod unigolion a busnesau ledled Sir Benfro a rhanbarth ehangach y De-orllewin yn cael mynediad at y sgiliau sydd eu hangen i ffynnu, gan gefnogi twf economaidd cynaliadwy a lles cymunedol.

Y Biwro Cyflogaeth

Mae ein Biwro Cyflogaeth yn cynnwys Hyfforddwyr Cyflogadwyedd, Swyddogion Profiad Gwaith a Hyrwyddwr Menter sy'n gweithio gyda'i gilydd i arfogi dysgwyr â'r offer sydd eu hangen i ddod o hyd i gyflogaeth ran-amser yn ystod eu hastudiaethau a'u prentisiaethau, cyflogaeth amser llawn, neu hunangyflogaeth, ar ôl cwblhau eu cwrs. Trwy gydol BA25 cyflwynodd y Biwro Cyflogaeth ddigwyddiadau recriwtio generig a pwrpasol o fudd i ddysgwyr a chyflogwyr, tra bod y tîm Profiad Gwaith yn sicrhau bod dysgwyr yn gallu ymgymryd â lleoliadau ystyrlon i wella eu rhaglen astudio ac ennill profiad gwerthfawr yn y diwydiant.

Parhaodd y Biwro Cyflogaeth hefyd i ddarparu gwasanaeth recriwtio am ddim i gyflogwyr lleol, gan hysbysebu eu swyddi gwag i dros 1,800 o fyfyrwyr amser llawn. Gweithiodd y tîm yn uniongyrchol gyda dysgwyr mewn ymweliadau ystafell ddosbarth ac apwyntiadau 1-2-1 i'w cynorthwyo gyda sgiliau cyfathrebu, chwilio am swydd, paratoi CV a thechnegau cyfweiliad, er mwyn sicrhau bod gan ddysgwyr ddealltwriaeth glir o'r farchnad swyddi ac yn cael eu paru i'r cyfleoedd a oedd fwyaf addas iddynt.

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD Y PENNAETH

4. Sicrhau Sefydlogrwydd Ariannol Hirdymor

Mae perfformiad ariannol y Coleg yn ystod BA25 unwaith eto yn gryf ac, a chynnydd ar berfformiad y flwyddyn flaenorol, mae'n parhau i fod yn ffactor arwyddocaol yn llwyddiant cyffredinol y Coleg. Mae Dangosyddion Perfformiad Allweddol wedi'u bodloni ac mae'r sefyllfa arian parod yn parhau i fod yn iach. Mae ein strategaeth o fuddsoddi parhaus yn adnoddau a seilwaith y Coleg wedi'i chynnal. Gostyngodd sefyllfa 'cronfeydd net' y Coleg (arian parod llai benthyciadau) £436k ar ôl cyfrif am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol o £1.7m yn y flwyddyn, ac ariannwyd £0.7m ohono drwy Grantiau Cyfalaf. Mae hyn yn dangos tystiolaeth bellach o'n gallu i fuddsoddi a darparu amgylchedd o ansawdd uchel i ddarparu addysg a hyfforddiant, hyd yn oed yn ystod cyfnod heriol.

Mae Llywodraeth Cymru wedi dangos cefnogaeth gref i'r sector addysg bellach drwy ddyrannu nifer o ffrydiau cyllid ychwanegol, gan ein galluogi i ymateb yn effeithiol i'r heriau amrywiol sy'n wynebu Colegau yng Nghymru.

Mae'r Coleg yn gweithredu sawl maes masnachol y mae'r rhan fwyaf ohonynt yn cwmpasu eu costau gweithredu uniongyrchol a lle nad ydynt, mae ganddynt gysylltiad cynhenid â dysgu ac yn darparu profiad gwaith realistig addas ar y campws sy'n cyd-fynd â llwybrau gyrfa galwedigaethol.

Dangosyddion Perfformiad Ariannol

Y dangosyddion perfformiad allweddol (KPI) yn y tabl isod yw'r prif fesurau a ddefnyddir i werthuso pa mor llwyddiannus y mae'r Coleg wedi bod yn ei berfformiad ariannol.

Dangosyddion Perfformiad Allweddol	Gwirioneddol 31/07/2024	Gwirioneddol 31/07/2025
Enillion cyn llog, treth, dibrisiant a dibrisiant ac amorteiddiad (EBITDA) (£'000)	£1,791	£2,229
EBITDA fel % cyfanswm incwm	3.77%	4.54%
EBITDA fel % cyfanswm incwm (ac eithrio Darpariaeth Masnachfrait)	6.48%	7.65%
Gwarged ar ôl enillion a cholledion eraill (£'000)	£1,853	£2,251
Gwarged ar ôl enillion a cholledion eraill fel % cyfanswm Incwm	3.90%	4.59%
Gwarged cyn tâl pensiwn anariannol (£'000)	£1,458	£1,825
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig heb bensiwn buddion wedi'u diffinio darpariaeth (£'000)	£20,642	£22,568
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig gyda phensiwn buddion wedi'u diffinio darpariaeth (£'000)	£20,642	£22,549
Diwrnodau asedau hylifol net i gyfanswm gwariant	45	41
Cymhareb gyfredol	1.87	1.98
Cymhareb gêr (benthycia allanol/cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig heb bensiwn buddion wedi'u diffinio)	0.00	0.00
Grant Llywodraeth Cymru fel % cyfanswm yr incwm (ac eithrio trydydd Masnachfrait darpariaeth)	87.45%	86.07%
Cyfanswm gwariant cyflog fel % o gyfanswm yr incwm (ac eithrio. Darpariaeth Masnachfrait)	66.24%	66.07%

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Dangosyddion perfformiad ariannol yn parhau...

Mae'r canlyniadau ar gyfer BA25 yn gadarnhaol o ystyried heriau gwledig y sir ynghyd â'r costau cysylltiedig o ddarparu cynnig helaeth o addysg mewn ardal brin o boblogaeth, mae hwn yn gyflawniad mawr.

Un o'r prif fesurau y mae'r Coleg yn ei ddefnyddio i asesu perfformiad ariannol yw 'EBITDA wedi'i addasu' (Enillion Cyn Llog, Trethi, Dibrisiant ac Amorteiddiad) (fel y'i cyfrifir ar y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr tudalen 62). Mae'r 'EBITDA wedi'i addasu' yn dileu costau anariannol ac untro. Mae'n fesur pwysig ac yn cael ei ystyried yn ddangosydd gwell o berfformiad gweithredu na'r Gwarged / Diffyg a adroddwyd. Mae'r Coleg yn cynhyrchu EBITDA sylweddol bob blwyddyn i sicrhau buddsoddiad cyfalaf yn y dyfodol. Mae hyn wedi'i gyflawni trwy reolaeth ariannol dynn a hefyd drwy arloesi a chreadigrwydd wrth drosoli arian Llywodraeth Cymru (sy'n darparu'r rhan fwyaf o'n cyllid) a ffynonellau incwm allanol eraill.

Mae'r Coleg yn adrodd am warged o £2,251k am y flwyddyn, o'i gymharu â'r gwarged o £1,853k a adroddwyd yn BA24. Mae hyn ar ôl cyfrif am £426k (BA24 £395k) o addasiadau pensiwn. Gwnaeth y Coleg warged o £1,825k (BA24 £1,458k) cyn cyfrif am yr addasiadau pensiwn 'anariannol' hyn. Mae'r tabl canlynol yn esbonio'r symudiad rhwng yr EBITDA o £2,229k a'r sefyllfa dros ben o £2,251k.

	BA24 £'000	BA25 £'000
EBITDA wedi'i addasu (gweler tudalen 62)	1,791	2,229
Incwm Llog Net	439	458
Costau ailstrwythuro staff	(41)	(8)
Dibrisiad	(1,850)	(2,056)
Rhyddhau grant cyfalaf gohiriedig	1,181	1,255
Colled wrth werthu asedau sefydlog	(19)	(20)
Credyd pensiwn uwch	(43)	(33)
Gwarged cyn addasiadau pensiwn anariannol	1,458	1,825
FRS 102 gwasanaeth (tâl)/credyd i gostau staff	170	134
FRS 102 llog pensiwn (tâl)/credyd i log a chostau cyllid eraill	225	292
Gwarged am y flwyddyn	1,853	2,251

Amlygir dibyniaeth y Coleg ar gyllid Llywodraeth Cymru (LIC) yn y tablau DPA (tudalen 24) lle mae grantiau Llywodraeth Cymru yn cyfrif am 86.07% o'r incwm (Cyfanswm yr Incwm ac eithrio darpariaeth trydydd parti) i'r Coleg. Mae Strategaeth Ariannol y Coleg yn tynnu sylw at bwysigrwydd cynhyrchu ffrydiau incwm heblaw'r rhai sy'n dod yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn arbennig o bwysig ar adegau o lymder neu ostyngiadau cyllid gan ei fod yn lleihau'r ddibyniaeth rydyn ni'n ei roi arno.

Mae'r KPI terfynol yn y tabl (cymhareb Talu i Incwm) yn dangos bod 66.07% o incwm y Coleg yn cael ei wario'n uniongyrchol ar gostau cyflog, felly mae cadw rheolaeth o'r rhain yn hanfodol. Ymhlith y ffactorau sy'n effeithio ar hyn mae gwledig y Coleg sy'n cael effaith negyddol ar faint dosbarthiadau o'i gymharu â cholegau trefol. Nid yw'r Coleg hefyd yn elwa o'r economïau graddfeydd y mae'r colegau mwy yn ei wneud.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cyllid Llywodraeth Cymru

Derbynnir mwyafrif cyllid y Coleg gan Lywodraeth Cymru (LIC) ar ffurf cyllid Addysg Bellach rheolaidd, sy'n cael ei ddyrannu yn seiliedig ar faint o addysg a ddarperir. Fel y dangosir yn y tabl isod, mae'r cyllid Addysg Bellach ar gyfer BA25 wedi cynyddu £1.54 miliwn, sy'n cynrychioli cynnydd o 10.2% o'i gymharu â BA24. Mae'r cynnydd hwn yn adlewyrchu addasiad prisiau o 7.5%, sy'n cynnwys dyfarniad cyflog o 5.5%, cyllid blwyddyn lawn ar gyfer cyfradd cyfraniad cyflogwr y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPA), a phedwar mis o gymorth Yswiriant Gwladol. Bu gostyngiad bach o 0.7% yn y cyfaint cyflenwi. Mae'r amrywiad sy'n weddill i'w briodoli i brif ffrydio cyllid PLA (Cyfrif Dysgu Personol), sydd bellach wedi'i ymgorffori yn y dyraniad cyllid rheolaidd.

Er nad oedd cynnydd mewn prisiau yn BA25, tyfodd incwm Dysgu Seiliedig ar Waith 1.5% o ganlyniad i gynydd mewn cyfaint. Arhosodd darpariaeth WBL masnachfaint yn sefydlog flwyddyn ar ôl blwyddyn.

Incwm Grant Llywodraeth Cymru	BA21 £'000	BA22 £'000	BA23 £'000	BA24 £'000	BA25 £'000
Cyllid Rheolaidd Addysg Bellach	11,942	12,906	14,467	14,985	16,525
Incwm Dysgu Seiliedig ar Waith	3,216	4,443	4,494	5,435	5,519
PC Cyfanswm Grant AB a LIC Cymru	15,158	17,349	18,961	20,420	22,044
Incwm Darpariaeth WBL Masnachfaint	12,193	18,432	17,005	19,798	19,792
Cyfanswm Grant AB & WBL LIC	27,351	35,781	35,966	40,218	41,836

Ffrydiau Incwm Eraill

Yn ogystal â'r grantiau Llywodraeth Cymru a restrir uchod, mae'r Coleg wedi derbyn arian penodol at ddibenion o £2.1m yn ystod BA25. Mae'r grantiau hyn wedi'u dynodi i fynd i'r afael â materion amrywiol, gan gynnwys Anghenion Dysgu Ychwanegol, Iechyd Meddwl, Cyflenwi Sgiliau Cyflogwyr, a datblygiad proffesiynol i staff. Yn nodweddiadol tymor byr, mae'r cronfeydd hyn yn gofyn i'r Coleg eu gwario fel y bwriadwyd ac yn unol â chanllawiau penodol i gael mynediad atynt. Gan na ellir eu gwarantu o flwyddyn i flwyddyn, gall eu symiau amrywio'n sylweddol.

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i'w strategaeth cynhyrchu incwm ac mae'n anelu at leihau dibyniaeth ar gyllid Llywodraeth Cymru. Er mwyn cyflawni hyn, bydd yn chwilio ac yn defnyddio ffynonellau cyllido amgen i gefnogi datblygiadau arloesol sy'n cyd-fynd ag anghenion dysgwyr.

Cyllid Ffyniant a Rennir oedd disodli cyllid yr UE gan Lywodraeth y DU. Cyflwynodd y Coleg ddau gais llwyddiannus am gyllid Ffyniant a Rennir i'r Awdurdod Lleol yn BA24 a pharhaodd i gyflawni'r rhain hyd at ddiwedd y prosiect ym mis Chwefror 2025. Darparodd un prosiect gyllid ychwanegol i gefnogi dysgwyr i aros ar eu rhaglen astudio a chyflawni canlyniad eu cymhwyster yn llwyddiannus. Yr ail, defnyddio'r cyllid i hyfforddi'r rhai i gael cymwysterau sy'n barod am waith mewn peirianeg. Cyfanswm gwerth dau gynnig llwyddiannus oedd £910k dros oes y prosiect (2 flynedd academaidd). Roedd y Cyllid Ffyniant Gyffredin i fod i ddod i ben ym mis Mawrth 2025 er bod Llywodraeth y DU wedi cyflwyno blwyddyn pontio o gyllid cyn rhaglen tair blynedd newydd a i'w dalu ym mis Ebrill 2026. Cafodd y gronfa ariannu ei leihau ond cyflwynodd y Coleg ddau gynnig fel estyniad i'r ddau brosiect. Roedd un prosiect yn llwyddiannus yn y rownd hon (sgiliau peirianeg sy'n barod am waith). Cafodd y prosiect ei gymeradwyo ym mis Mai gwerth £140k a dechreuodd y cyflenwi ym mis Mehefin 25. Bydd y prosiect yn dod i ben ym mis Ionawr 26.

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD Y PENNAETH

Llif arian parod

Mae cynhyrchu gwarged arian parod yn caniatáu i'r Coleg fuddsoddi yn ei adeiladau a'i seilwaith. Mae'r Coleg wedi defnyddio'r arian y mae wedi'i gynhyrchu dros y pum mlynedd diwethaf fel a ganlyn:

	BA21 £'000	BA22 £'000	BA23 £'000	BA24 £'000	BA25 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu	4,034	3,965	1,391	2,772	2,346
Llif arian o Gyfalaf (ar ôl grantiau)	(1,092)	(1,297)	(3,206)	(1,811)	(740)
Llif arian o fuddsoddiadau	3	(2,973)	227	(561)	(2,042)
Llif arian o ariannu	(626)	(103)	-	-	-
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn arian parod a chywferth ag arian parod	2,319	(408)	(1,588)	400	(436)
Balans arian parod					
- Balans agoriadol	4,917	7,236	6,828	5,240	5,640
- Balans cau	7,236	6,828	5,240	5,640	5,204

Dros y 5 mlynedd diwethaf mae'r Coleg wedi buddsoddi £18.5m mewn gwariant cyfalaf. Ar ôl cyfrif am y gwariant arian parod net o £740k ar wariant cyfalaf yn BA25, mae balans arian parod y Coleg wedi gostwng £436k dros y cyfnod.

Gwariant Cyfalaf

Ar ôl cwblhau'r rhaglen gyfalaf gwerth £14.7 miliwn a ariennir o dan fenter Band B Llywodraeth Cymru yn haf 2024, mae gwariant cyfalaf wedi gostwng o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Ymhlith y prosiectau allweddol a gyflwynwyd yn ystod y flwyddyn mae datblygu'r ardd Sgiliau Byw'n Annibynnol a disodli taflunyddion ledled y Coleg gyda sgriniau rhyngweithiol Promethean.

Mae gwaith paratoi wedi dechrau ar y cam nesaf o fuddsoddiad cyfalaf, a fydd yn cael ei gefnogi drwy'r rhaglen 'Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu'. Mae Rhaglen Amlinellol Strategol wedi nodi portffolio o brosiectau posibl gydag amcangyfrif o gyfanswm cost o oddeutu £52m. Ymhlith y rhain, mae dau gynllun blaenoriaeth - gwella'r brif fynedfa ac adnewyddu coridor y G7 - wedi'u disgwyl i ddechrau ym mis Ionawr 2026, ar ôl cymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol ym mis Rhagfyr. Mae cynigion nodedig eraill yn y cynllun yn cynnwys sefydlu canolfan hyfforddi fferm wynt ar y môr.

Er eu bod yn is yn BA25, mae lefelau buddsoddi cyfalaf o £18.5m dros y 5 mlynedd diwethaf yn parhau i ddarparu amgylchedd sy'n ffafriol i ddysgu.

Gwariant Cyfalaf	BA21 £'000	BA22 £'000	BA23 £'000	BA24 £'000	BA25 £'000
Tir ac adeiladau	2,340	5,724	3,843	1,615	1,056
Offer TG	642	455	887	837	372
Offer arall	72	177	183	98	222
Cyfanswm	3,054	6,356	4,913	2,550	1,650

Mantolen

Mae'r fantolen wedi'i nodi ar dudalen 64 sy'n dangos sefyllfa iach gyda chronfeydd arian parod cryf. Mae'r Ased Pensiwn Buddion Diffiniedig wedi'i ddileu o ganlyniad i fabwysiadu canllawiau adrodd pensiwn FRS102 mewn perthynas â'r Uchafswm Asedau, sy'n nodi mai dim ond os yw'r Coleg yn derbyn budd-dal economaidd y gellir cydnabod ased. Gall anwadalrwydd prisio'r gronfa bensiwn, ynghyd â'r driniaeth wahanol o'r safon adrodd ariannol effeithio'n sylweddol ar sefyllfa gyffredinol y Mantolen. Mae'r gofyniad adrodd hwn yr un fath ar gyfer pob sefydliad sydd wedi'i gynnwys yn y cynllun Llywodraeth Leol, gan gynnwys awdurdodau lleol a chyrff cyhoeddus eraill. Nid yw rhagdybiaethau actiwaraid a ddefnyddir i gyfrifo'r prisiad, fel y ffactor disgownt a'r CPI, o fewn rheolaeth y Coleg nac yn adlewyrchiad o'i berfformiad.

Mae asedau cyfredol net wedi cynyddu o £6.5m i £8.1m. Mae arian parod yn y Banc yn £5.2 miliwn, i lawr £0.4 miliwn o'i gymharu â £5.6 miliwn ar agor. Yn ogystal, mae £2.5m ychwanegol wedi'i roi ar fuddsoddiad tymor hwy, gan fynd â chyfanswm yr arian parod a'r buddsoddiadau i £11.7m o £9.6m ar ddechrau'r flwyddyn.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

5. Darparu amgylchedd i ddysgwyr, staff a'r gymuned sy'n gynhwysol, yn gynaliadwy ac yn ddiogel

Iechyd a Diogelwch

Yn BA25 cynhaliwyd yr ymyriadau rhagweithiol canlynol:

- Defnyddir Teithiau Arweinyddiaeth fel cyfle i drafod iechyd a diogelwch gyda dysgwyr, ac i sicrhau bod uwch reolwyr yn deall pa beryglon sy'n bresennol;
- 42 Arolygiadau Iechyd, Diogelwch a Chynaliadwyedd CAM wedi'u cwblhau o fewn y flwyddyn academaidd. Arweiniwyd arolygiadau gan y CAMs, adolygwyd gan y tîm HSSR a darparwyd camau gwerthfawr;
- cynhaliwyd 6 archwiliad yn edrych ar wahanol rannau o'r systemau rheoli amgylcheddol ac iechyd a diogelwch;
- Ffocws hyfforddiant staff oedd hyfforddiant addysgol ar gyfer rheolwyr, ymweliadau addysgol i staff, cymorth cyntaf, swyddog tân a thrin â llaw;
- Cyflwynodd y Coleg ei ddata digwyddiadau fel rhan o ymarfer meincnodi Cymdeithas y Colegau (AoC), a derbyniwyd adroddiad terfynol yn ôl. Yn gadarnhaol, mae proffil adrodd digwyddiadau y Coleg yn unol â cholegau eraill sydd â niferoedd tebyg o staff a dysgwyr.

Mae'r duedd gyffredinol o ddigwyddiadau ar gyfer mân ddigwyddiadau yn parhau i fod yn isel pan gaiff ei gymryd yng nghyd-destun nifer y dysgwyr, aelodau o'r cyhoedd, contractwyr a staff ar y safle ar unrhyw un adeg.

Nifer o adroddiadau Digwyddiadau	BA21	BA22	BA23	BA24	BA25
Cyfanswm	64	154	143	154	84

Roedd un digwyddiad y gellir ei adrodd i'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch o dan RIDDOR gan y Coleg.

Cynaliadwyedd

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i Carbon Sero Net o erbyn 2030 ar gyfer cwmpas 1 a 2. Mae hwn yn darged uchelgeisiol iawn a fydd yn cymryd amser, ymdrech a chyllid i'w gyflawni, ond mae'r Coleg wedi ymrwymo i wneud y peth iawn, yn enwedig nawr ar yr adeg dyngedfennol hon o ran newid yn yr hinsawdd. Mae strategaeth gynaliadwyedd wedi'i datblygu, sy'n fframwaith ar gyfer gweithio tuag at y targed. Mae angen rhagor o waith i nodi'r holl gyfleoedd ar gyfer lleihau carbon a symud tuag at dechnoleg sero net carbon a fydd angen gwasanaethau ymgynghorydd arbenigol.

Mae Coleg Sir Benfro yn gwella'n barhaus y gwaith o gofnodi, monitro ac adrodd ar ei allyriadau carbon. Mae'r Coleg yn cymryd rhan yn Adrodd Carbon Sero Net y Sector Cyhoeddus Llywodraeth Cymru a dyma'r coleg cyntaf i wneud hynny.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cynaliadwyedd yn parhau...

Isod mae crynodeb byr o allyriadau carbon ar gyfer BA24 a BA25;

Defnydd o ynni	BA24	BA25
Nwy (kWh)	1,140,140	1,106,210
Trydan (kWh)	911,910	843,548
Trafnidiaeth – Cerbydau sy'n berchen arnynt (litrau)	6,153	6,650
Trafnidiaeth - Cerbydau gweithwyr (milltiroedd)	212,643	175,727

	BA24	BA25
Allyriadau cwmpas 1 mewn tunnell metrig CO2e		
Defnydd o nwy	243	236
Trafnidiaeth sy'n berchen arno	18	20
Cyfanswm Cwmpas 1	261	256
Allyriadau Cwmpas 2 mewn tunnell metrig CO2e		
Prynu trydan	251	229
Allyriadau cwmpas 3 mewn tunnell fetrig CO2e		
Teithio busnes mewn cerbydau sy'n eiddo i weithwyr	72	63
Teithio busnes - hedïadau	29	56
Cyfanswm Cwmpas 3	101	119
Cyfanswm yr allyriadau gros mewn tunnell fetrig	613	604
Cymhareb dwysedd		
Nifer o Staff (FTE)	398	392
Tunnell CO2 fesul aelod o staff	1.5	1.5

Allyriadau Cwmpas 1 – allyriadau uniongyrchol o ffynonellau sy'n eiddo i gwmni neu a reolir ganddo.

Allyriadau Cwmpas 2 – allyriadau anuniongyrchol o drydan, stêm, gwres, ac oeri a brynwyd.

Allyriadau Cwmpas 3 – yr holl allyriadau eraill sy'n gysylltiedig â gweithgareddau cwmni

Sylwch nad yw allyriadau dibwys wedi'u cynnwys yn y tabl uchod gan gynnwys; dŵr, gwastraff a thrafnidiaeth gyhoeddus (tua 8 tunnell ar gyfer BA24 a 7 tunnell ar gyfer BA25). Nid yw'r tabl uchod hefyd yn cynnwys unrhyw garbon sydd wedi'i atafaelu o goetir y Coleg. Ystyrir bod cymudo, gweithio gartref a'r gadwyn gyflenwi yn allyriadau sylweddol wedi'u heithrio o'r tabl hwn, fodd bynnag, mae'r data y mae'r Coleg yn ei gynnal ar y rhain yn seiliedig ar y amcangyfrifon gorau ac ni ellir dibynnu'n llwyr arnynt.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cynaliadwyedd yn parhau...

Mae'r Coleg wedi gwneud dechrau da tuag at uchelgais carbon sero net ac wedi bod yn gweithio'n weithredol i leihau allyriadau carbon ers 2002, trwy fentrau arbed ynni. Mae'r Coleg hefyd yn ystyried effaith ehangach newid yn yr hinsawdd, gan gynnwys bioamrywiaeth. Mae enghreifftiau o fentrau arbed carbon a bioamrywiaeth isod (ond heb fod yn gyfyngedig i):

- Gosod boeleri nwy mwy effeithlon;
- Systemau rheoli Rheoli Adeiladau;
- Newidiadau gweithredol i'r ffordd y mae'r Coleg yn rhedeg;
- Gosod ynni adnewyddadwy ar y safle mewn adeiladau newydd ac adeiladau presennol gan gynnwys pŷmpiau gwres ffynhonnell aer a phaneli solar;
- Buddsoddiad sylweddol i ddisodli goleuadau ar draws yr ystâd;
- Gwella canran y gwastraff sy'n cael ei ailgylchu.

Mae rhagor o wybodaeth am gynnydd tuag at carbon sero net a'r camau a gymerwyd i'w gweld yn dogfennau cynaliadwyedd y Coleg, System Rheoli Amgylcheddol ac adroddiadau blynyddol.

Mae'r Coleg wedi cael ei ardystio i Lefel 5 (yr uchaf) o Safon Amgylcheddol y Ddraig Werdd am oddeutu 14 mlynedd ar ôl datblygu system rheoli amgylcheddol y Coleg a symud i fyny trwy lefelau'r safon. Rhoddir adystiad trwy archwiliad blynyddol.

Adroddiad Estyn ar Reoli Adnoddau

Cafodd Amgylchedd Dysgu'r Coleg ei ddosbarthu fel Rhagorol yn arolygiad diweddaraf Estyn. Nododd yr adroddiad:

"Mae holl adeiladau a chyfleusterau'r Coleg yn darparu cyfleusterau dysgu ac ystafelloedd dosbarth o safon uchel i ddysgwyr gyda mynediad da at TGCh ac adnoddau. Mae cysylltedd rhyngwrth da sy'n galluogi dysgwyr i ddefnyddio eu dyfeisiau eu hunain, ac mae'r Coleg yn darparu meddalwedd i bob dysgwr. Mae gan ddysgwyr ystod eang o opsiynau dysgu sy'n eu helpu i ddatblygu cymhwysedd digidol. Mae bron pob gweithdy ac ystafell ddosbarth arbenigol yn cynnwys offer modern, safonol diwydiant sy'n diwallu anghenion dysgwyr yn dda. Mae ystafell ddosbarth mewn canolfan farchogaeth leol wedi'i chyfarparu'n dda gydag adnoddau dysgu TGCh a 3D. Mae'r Coleg wedi datblygu ystafell reoli rithwir eithriadol sy'n galluogi dysgwyr i efelychu ystod eang o weithrediadau rheoli prosesau diwydiannol mewn amgylchedd realistig."

O ran rheoli adnoddau, dosbarthwyd hyn fel Da. Nododd yr adroddiad y meysydd canlynol:

- Mae'n ail-fuddsoddi arbedion yn rheolaidd, megis £750k o lai o gostau ynni, i wella gwasanaethau a darpariaeth y Coleg ymhellach;
- Yn ystod cyfnod o lai o gyllid, mae'r Coleg wedi cynyddu ei gronfeydd wrth gefn, gan ei alluogi i fuddsoddi mewn adeiladu darpariaeth newydd drwy Gronfa Cymunedau Cynaliadwy LIC cyfatebol i gyflawni ei nodau strategol o gefnogi dysgwyr lleol;
- Mae'r Coleg yn ystyried cynaliadwyedd ac effeithlonrwydd ynni wrth reoli ei ystâd. Er enghraifft, mae wedi lleihau ei ôl troed carbon tua thraean yn y flwyddyn ddiwethaf;
- Ar y cyfan, mae canlyniadau i ddysgwyr yn dda ac mae'r Coleg yn cynnig gwerth da am arian.

Yn ogystal, mae Celloedd Ffotofoltäig Solar wedi'u gosod, sydd wedi'u hariannu'n rhannol gan Lywodraeth Cymru, a fydd yn lleihau'r defnydd o'r Coleg o drydan a brynwyd oddeutu 25-30%. Mae'r Coleg ar hyn o bryd yn y broses o sefydlu contract i allforio trydan dros ben y mae'n ei gynhyrchu ar oriau agor y Coleg oddi ar brig.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cynaliadwyedd yn parhau...

Cwblhaodd y Coleg eu Strategaeth Ystadau 2018 yn ystod BA24 a welodd buddsoddiad o £12m dros y cyfnod hwn i wella amgylchedd y dysgwyr. Cyflawnodd y Coleg nifer o brosiectau strategol allweddol yn ystod y cyfnod, ar amser ac yn ôl y gyllideb. Mae hyn wedi cynnwys creu llety mwy hyblyg ar gyfer dysgu ac addysgu, darparu ffreutur a gofod cymdeithasol ychwanegol, gwelliannau i'r Ganolfan Adnoddau Dysgu a'r HWB, gosod 385kw o baneli solar ffotofoltäig, disodli dros 500 o ffenestri allanol ar brif adeilad y Coleg, adeiladu adeilad Peirianeg newydd, datblygu canolfan hyfforddi newydd yn Folly Farm a Chanolfan Sgiliau Byw'n Annibynnol newydd yn Llwynhelyg, ochr yn ochr â chanolfan gofal anifeiliaid y Coleg. Llwyddodd y Coleg i gael 65% o gyllid tuag at hyn gan Lywodraeth Cymru drwy eu Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu.

Yn ystod BA24 paratôdd y Coleg Strategaeth Ystadau newydd a Rhaglen Amlinellol Strategol newydd ar gyfer Buddsoddiad Cyfalaf o £52m dros y saith mlynedd nesaf. Bydd y datblygiadau strategol pwysig hyn yn ymgorffori cysyniadau cynaliadwyedd lle bynnag y bo modd ac yn gwella'r amgylchedd ecolegol y tu allan i'r Coleg.

6. Darparu Llywodraethu a Rheolaeth o'r Radd Flaenaf

Rhanddeiliaid Eraill

Cyflwynodd y Bwrdd gorff aelodaeth yn ôl yn BA14 – Fforwm Cynghori Coleg Sir Benfro. Mae gan y Fforwm hwn gynrychiolwyr o'n rhanddeiliaid yn Sir Benfro a thu hwnt, gan gynnwys cynrychiolwyr o ddiwydiant, Awdurdodau Lleol, sefydliadau gwirfoddol a'r trydydd sector a phartneriaid busnes. Mae'r Fforwm hwn wedi profi i fod o fantais sylweddol i'r Coleg dros yr 11 mlynedd diwethaf, mewn rôl ymgynghorol ac ymgynghorol, ac wrth sicrhau perchnogaeth gymunedol a chyfranogiad yn nyfodol y Coleg. Bydd Llywydd newydd y Fforwm yn cael ei benodi yn ystod y BA26.

Mae Iwan Thomas wedi parhau fel Cadeirydd Bwrdd y Gorfforaeth ers mis Awst 2021. Mae aelodaeth gref o'r Bwrdd o amrywiaeth o sectorau yn parhau. Mae aelodau'r Bwrdd yn dod â chyfoeth o wybodaeth a phrofiad i'r Bwrdd. Mae cynllunio olyniaeth ar gyfer aelodau'r Bwrdd yn parhau.

Penodwyd dau Lywodraethwr Myfyrwyr ar y Bwrdd yn BA25, Bradley Cole (dysgwr Lefel A) a Tomos Padel (dysgwr Lefel A) i'r Bwrdd, am ail dymor, ar ôl iddynt gael eu hethol gan gyd-ddysgwyr. Mae dau Lywodraethwr Myfyrwyr newydd wedi'u hethol fel Llywodraethwyr Myfyrwyr ar gyfer BA26. Crëwyd Gweithrediaeth Dysgwyr newydd yn BA24, sy'n cael ei arwain gan y ddau Lywodraethwr Myfyrwyr a thrwy eu harweinyddiaeth mae wedi gwella llais dysgwyr ar y Bwrdd a thrwy'r Coleg a'r gymuned ehangach dros y ddwy flynedd ddiwethaf.

Mae llais staff ar y Bwrdd hefyd wedi gwella trwy ddatblygiad parhaus rôl y Llywodraethwr Staff. Mae hyn wedi cynnwys datblygu Fforwm Staff yn llwyddiannus sy'n cael ei gadeirio gan y Llywodraethwyr Staff. Mae'r Fforwm Staff yn darparu grŵp rhanddeiliaid ychwanegol ar gyfer ymgynghoriadau a chynhyrchu syniadau newydd. Mae adborth gan y Fforwm wedi bod yn werthfawr wrth ddatblygu mentrau strategol a gwelliannau ar draws y Coleg.

7. Bod yn goleg sy'n Gwerthfawrogi ac yn Buddsoddi yn yr holl staff

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i recriwtio a chadw unigolion medrus a chymwys iawn i gyflawni ei amcanion strategol. Cyfraniad staff yw'r adnodd pwysicaf sydd ei angen i ddarparu addysg a hyfforddiant; felly, mae'r Coleg yn cydnabod yr angen i werthfawrogi a buddsoddi yn yr holl staff.

Mae staff yn gymwys iawn yn aml gyda phrofiad helaeth yn y diwydiant, yn ymroddedig i sicrhau bod ein dysgwyr yn derbyn profiad addysgol o safon.

Mae llwyddiant dysgwyr yn dibynnu ar ein gweithlu medrus, ac rydym yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth rhagorol sy'n denu unigolion sydd wedi ymrwymo i helpu ein dysgwyr i gyrraedd eu potensial llawn.

Mae Addysg Bellach yn sector uchelgeisiol, ac mae'r Coleg yn ymfalchïo mewn bod yn ddarparwr sy'n poeni am ansawdd addysgu a dysgu, yn ogystal â'r cymorth lles a ddarperir i bob aelod o staff. Ein nod cyffredin yw gwella profiad ein dysgwyr a gwella eu canlyniadau.

Mae'r Coleg bob amser yn awyddus i ddathlu llwyddiant a chynyddu gwelededd holl gyflawniadau'r Coleg a chreu amgylchedd lle mae gwybodaeth yn cael ei rannu'n agored ac yn dryloyw. Mae ein blaenoriaethau yn cynnwys:

- recriwtio a chadw'r dalent orau;
- sicrhau tâl teg i staff;
- meithrin ymgysylltiad a morâl gweithwyr cadarnhaol;
- datblygu diwylliant uchel, uchelgeisiol;
- hyrwyddo amgylchedd diogel, iach a theg sy'n annog lles rhagweithiol.

Mae set o werthoedd craidd a nodwyd gan staff yn arwain y Coleg trwy gydol y cynllun strategol hwn. Mae'r gwerthoedd hyn, sy'n diffinio ethos, diwylliant ac ymddygiad y Coleg, ei staff a'i ddysgwyr, wedi'u crynhoi gan yr acronym PEOPLE, sy'n cynrychioli'r canlynol:

Positifrwydd:	Rydym yn hyrwyddo dull cadarnhaol ac ymatebol, gan annog pawb i fabwysiadu'r meddylfryd hwn yn eu holl weithredoedd.
Cydraddoldeb:	Rydym yn ymroddedig i greu amgylchedd cynhwysol a diogel sy'n parchu amrywiaeth ein staff a'n dysgwyr. Rydym yn cefnogi ac yn gweithredu strategaethau gwrth-wahaniaethu ar draws yr holl nodweddion gwarchodedig.
Cyfle:	Rydym yn ymdrechu i greu pob cyfle posibl ar gyfer addysg o fewn ein cymuned Coleg.
Potensial:	Rydym yn anelu nid yn unig at gyflawni potensial ond i fynd y tu hwnt i'r disgwyliadau;
Gwrandawriad:	Rydym yn blaenoriaethu gwrandao ar ein dysgwyr, staff, cyflogwyr, ac aelodau o'r gymuned i adeiladu diwylliant agored a chynhwysol.
Rhagoriaeth:	Rydym yn anelu at ragoriaeth ac yn anelu at fod yn Ganolfan Rhagoriaeth Dysgu ac Addysgu.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cydraddoldeb Cyflog

Mae Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Penodol ac Awdurdodau Cyhoeddus) 2017, yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau sy'n cyflogi mwy na 250 o weithwyr ddarparu adroddiad blynyddol sy'n dangos y bwlch cyflog rhwng eu gweithwyr gwrywaidd a benywaidd. Nid oes dyletswydd statudol ar Golegau yng Nghymru i gyhoeddi'r data hwnnw ond mae Coleg Sir Benfro wedi dewis gwneud hynny.

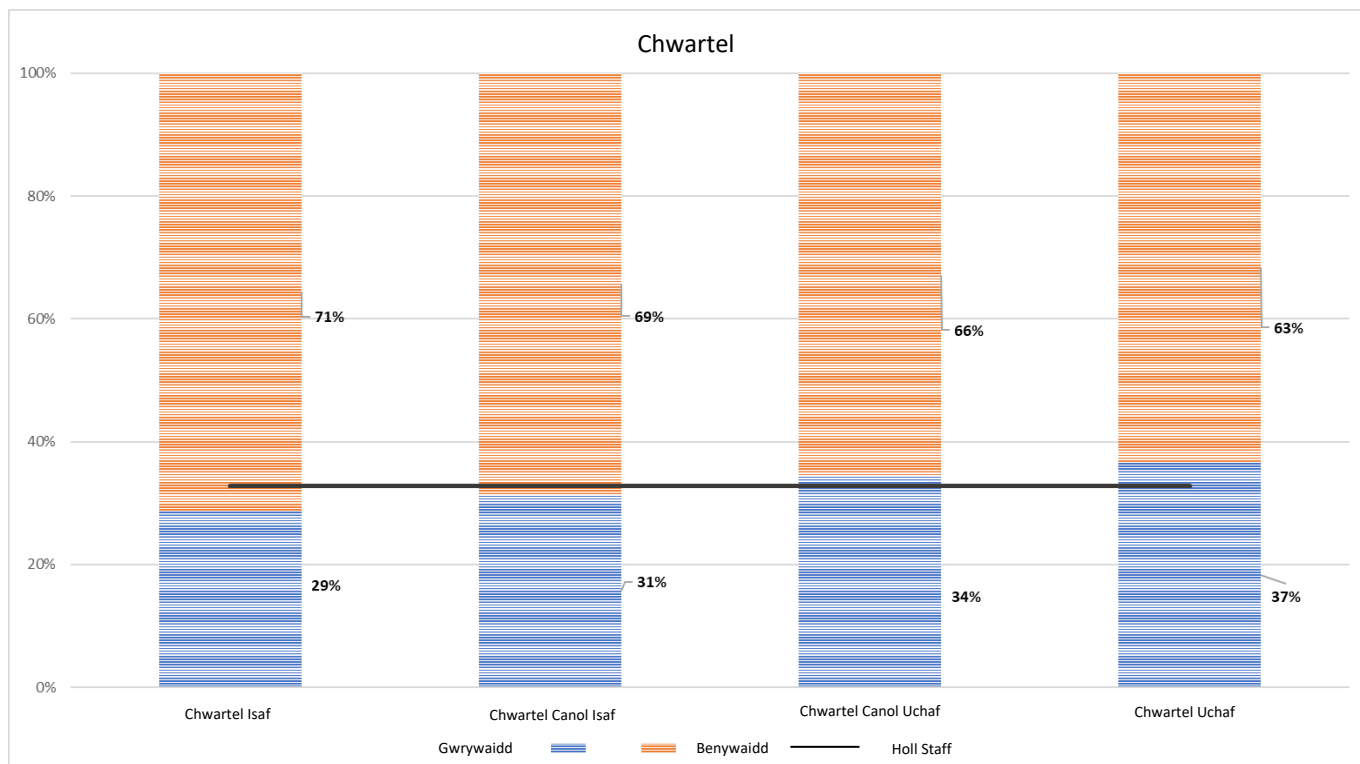
Y bwlch cyflog rhwng y rhywiau yw'r gwahaniaeth rhwng enillion cyfartalog dynion a menywod. Mynegir unrhyw fwlch fel canran o enillion dynion.

Mae canran gadarnhaol yn dangos bod menywod ar gyfartaledd yn cael cyflog is na dynion. Byddai canran negyddol yn dangos bod, ar gyfartaledd, mae dynion yn cael cyflog is na menywod.

Mae'n ofynnol i'r Coleg ddarparu:

- Y gwahaniaeth mewn cyflog cymedrig rhwng rhywiau;
- Y gwahaniaeth yn y cyflog canolrifol rhwng y rhywiau;
- Nifer y dynion a'r menywod ym mhob chwarterl o'r ystod.

Bwlch cyflog wedi'i gyfrifo	Canolrif	Cymedr
Coleg Sir Benfro	6.6%	3.1%

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Cydraddoldeb cyflog yn parhau...

Mae'r chwartelau cyflog yn cael eu paratoi trwy drefnu pob gweithiwr yn ôl eu cyflog fesul awr ac yna eu rhannu'n chwartel o'r cyflog isaf yn y 'Chwartel Isaf' i'r cyflog uchaf yn y 'Chwartel Uchaf'. Mae'r llinell ddu yn cynrychioli'r rhaniad cyffredinol gwirioneddol o ddynion a menywod sy'n gweithio yn y Coleg – Benywod 67% Gwrywod 33%. Mae'r chwartelau hefyd wedi'u trefnu i ddangos y dosbarthiad rhwng gwrywod a benywod. Bydd cymhariaeth o'r rhaniad chwartel â'r rhaniad Coleg Cyffredinol yn penderfynu a yw gweithwyr gwrywaidd neu fenywaidd yn cael eu gorgynrychioli o fewn y chwartel hwnnw. Mae'r graff yn dangos bod Benywod yn y Coleg yn cael eu gorgynrychioli yn y chwartelau isaf tra bod Gwrywod yn cael eu gorgynrychioli yn y chwartelau uchaf.

Mae gan Goleg Sir Benfro system gyflog deg a thryloyw gan ddefnyddio'r 'Matrics Cyflogau Cychwynnol' y cytunwyd arno'n genedlaethol, gydag asgwrn cefn cyflog strwythuredig (yn achos asgwrn cefn cyflog y Darlithoedd, y cytunwyd arnynt yn genedlaethol gyda'r Undebau Llafur cydnabyddedig). Mae penodi i unrhyw rôl yn seiliedig yn wrthrychol ar gymwysterau, sgiliau a phrofiad waeth beth fo'u rhyw.

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

Mae Coleg Sir Benfro wedi ymrwymo i greu a chynnal amgylchedd gwaith a dysgu cwbl gynhwysol i'w holl staff a dysgwyr sy'n deg, yn gadarnhaol ac yn gefnogol.

Mae'r Coleg yn annog ethos cadarnhaol, cynhwysol gydag ymrwymiad a rennir i herio ac atal stereoteipio, rhagfarn a gwahaniaethu; dathlu a pharchu amrywiaeth a gwahaniaeth ar draws pob agwedd ar fywyd y Coleg; a sicrhau mynediad cyfartal i gyfleusterau a budd-daliadau'r Coleg.

Mae talent, sgiliau a gwybodaeth pob unigolyn yn cael eu cydnabod fel ffactor allweddol sy'n cyfrannu at gyflawni safonau rhagorol.

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i gydraddoldeb triniaeth i bob gweithiwr a dysgwr ar sail un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig canlynol:

- Oed;
- Anabledd;
- Bod yn briod neu mewn partneriaeth sifil;
- beichiogrwydd, mabwysiadu, mamolaeth a thadolaeth;
- Crefydd, Cred neu ddiffyg Crefydd neu Gred;
- Hil;
- Rhyw;
- Cyfeiriadedd rhywiol;
- Trawsrywioldeb.

Fel darparwr cyflogaeth, hyfforddiant ac addysg, rydym yn gwerthfawrogi amrywiaeth ein staff a'n dysgwyr. Adlewyrchir hyn yng ngwerthoedd craidd Cynllun Strategol y Coleg 2023 – 2028 a Chynllun Cydraddoldeb Strategol y Coleg 2024 – 2028.

Mae'r Coleg wedi cymryd ei ddyletswydd gyfreithiol o ddifrif ac yn cymryd pob cam rhesymol i atal aflonyddu rhywiol a chreu amgylchedd gwaith diogel.

8. Rhagolygon y Dyfodol

Newid Tirwedd

Mae Coleg Sir Benfro mewn sefyllfa dda i gynnig dyfodol addawol i'r cenedlaethau sydd i ddod yn y sir a rhanbarth y De-orllewin. Gyda thwf diweddar, o ran seilwaith ffisegol ac adnoddau ariannol, rydym mewn sefyllfa eithriadol i ddarparu addysg o ansawdd uchel i bobl Sir Benfro a De Cymru.

Mae tirwedd ein darpariaeth addysg bellach wedi esblygu, ac rydym bellach yn llwyddo i drosglwyddo dysgwyr ôl-16 o Ysgol Bro Gwaun, Ysgol Penrhyn Dewi ac Ysgol Aberdaugleddau. Mae pob myfyriwr sy'n pontio i'r coleg yn derbyn cyngor ac arweiniad diduedd a thrwy gynnig ystod amrywiol o bynciau Lefel A a llwybrau galwedigaethol mewn un lleoliad, ynghyd â chymorth ffocws a threfniadau cydweithredol rhwng y Coleg a'r ysgolion, rydym yn sicrhau bod y dysgwyr hyn yn cael y cyfleoedd gorau i symud ymlaen yn eu gyrfaedd dewisol. Mae'r datblygiad atriwm diweddar wedi bod yn hanfodol wrth greu amgylchedd modern i ddysgwyr gymdeithasu ac astudio.

Mae'r Coleg wedi sefydlu Cyngrhair Strategol gyda Choleg Sir Gâr i gydweithio'n agos a gwneud y mwyaf o fanteision i ddysgwyr ar draws Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin a Cheredigion. Mae staff o'r ddau goleg yn cynnal cyfarfodydd rheolaidd i gryfhau ymarfer mewn addysgu a dysgu, digideiddio a datblygu cwricwlwm gyda chanlyniadau cadarnhaol eisoes yn amlwg ar draws y meysydd hyn.

Mae Addysg Uwch yn parhau i fod yn elfen hanfodol o'n darpariaeth, gan alluogi dysgwyr i gael mynediad at gymwysterau lefel 4 ac uwch yn lleol, a thrwy hynny wella eu rhagolygon cyflogaeth a'u potensial ennill. Mae ein partneriaeth â Phrifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant, fel rhan o gydffederasiwn â cholegau eraill yn y sector AB, yn ein gosod i gydweithio ar gyfleoedd mewnffuddsoddi posibl, megis prosiectau ynni adnewyddadwy ar y môr a'r ysbyty newydd arfaethedig ar y ffin rhwng Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin.

Polisiau Llywodraeth Cymru

Yn dilyn ymgynghoriad Llywodraeth Cymru yn 2017 o'r enw 'Lles y Cyhoedd a Chymru Ffyniannus' – mae corff cyffredinol ar gyfer yr holl addysg a hyfforddiant ôl-16 wedi'i sefydlu ar 1 Awst 2024, ar 'hyd braich' gan y Llywodraeth. Mae'r corff a elwir yn y Comisiwn Addysg ac Ymchwil Trydyddol o'r enw Medr yn gyfrifol am swyddogaethau cynllunio, cyllido a rheoleiddio a ymgymerwyd yn flaenorol gan Lywodraeth Cymru.

Mae Bil Addysg ac Ymchwil Trydyddol (Cymru) 2021 bellach wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol. Mae'r Ddeddf yn sefydlu'r Comisiwn ac yn diddymu Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC). Mae gan y Comisiwn oruchwyliaeth o:

- Addysg bellach, gan gynnwys colegau a chweched dosbarth ysgolion;
- Addysg uwch, gan gynnwys ymchwil ac arloesi;
- Addysg oedolion a dysgu oedolion yn y gymuned;
- Prentisiaethau a hyfforddiant.

Mae Medr wedi cyhoeddi eu Cynllun Strategol a rhoddodd y Coleg adborth helaeth yn ystod y cyfnod ymgynghori. Mae'r Cynllun wedi'i osod yng nghyd-destun cydbwysu sefydlu'r drefniadaeth newydd a gweithredu gofynion deddfwriaethol newydd yn y tymor byr, a gosod yr uchelgais a'r dyheadau ar gyfer y tymor hwy.

Polisïau Llywodraeth Cymru yn parhau...

Nod rhaglen diwygio addysgol Llywodraeth Cymru yw lleihau anghydraddoldebau addysgol a chodi safonau ar draws y sector. Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried dod â phob agwedd ar addysg ac ymchwil drydyddol o dan un corff yn gam hanfodol tuag at gyflawni'r nod hwn. Ym mis Gorffennaf 2025, penodwyd James Owen yn Brif Swyddog Gweithredol newydd Medr, gan olynu Simon Pirotte, a arweiniodd y sefydliad trwy ei lansiad gweithredol.

Cyllid

Mae Colegau Addysg Bellach yng Nghymru yn parhau i wynebu setliadau ariannu heriol. Ar gyfer BA25, roedd y cynnydd i'r gyfradd uned ar gyfer cyllid addysg bellach rheolaidd wedi'i gyfyngu i gwmpasu'r setliad dyfarniad cyflog yn unig. Felly, teimlir pwysau parhaus ar weithgaredd craidd sylfaenol a sylfaen cost y Coleg, a'r angen parhaus i nodi a gweithredu effeithlonrwydd flwyddyn ar ôl blwyddyn. Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i fod wedi ymrwymo i'r cysyniad o gydraddoldeb cyflog rhwng cyflog darlithwyr a chyflog athrawon ysgol, ar ôl sicrhau bod cyllid ar gael yn BA25 i gefnogi cynnydd mewn costau byw.

Mae addysg bellach rhan-amser a chyllid seiliedig ar waith yn cael eu defnyddio'n bennaf i uwchsgilio dysgwyr ac felly maent yn hanfodol i ffyniant economaidd Sir Benfro. Mae cynnal y lefelau incwm hyn yn bwysig nid yn unig i'r Coleg ond i'r rhanbarth ehangach hefyd.

Mae pwysau cost cyflog yn parhau i fod yn bryder sylweddol i'r Coleg. Mae'r contract cenedlaethol ar gyfer yr holl staff darlithio a rheoli, ynghyd â chynnydd blynyddol mewn cyflogau cynyddol a chyfraniadau pensiwn cyflogwyr cynyddol, yn rhoi straen sylweddol ar adnoddau ariannol.

Mae setliadau ariannol tynnach yn gofyn am adolygiad o gynigion cwrs, cynyddu maint grwpiau, bod yn ymwybodol o gost a chwilio am ffrydiau incwm amgen o weithrediadau masnachol. Bydd y strategaethau hyn yn hanfodol wrth i ni symud heibio BA25. Arwyddion cynnar o Gyllideb Llywodraeth Cymru yw y bydd angen toriadau cenedlaethol i fynd i'r afael â chyllideb ddiffyg a fydd yn anochel yn effeithio ar wasanaethau cyhoeddus, gan gynnwys addysg bellach ar adeg pan fo cofrestru ar draws y sector yn cynyddu, er bod maint yr effaith honno yn parhau i fod yn ansicr.

Mae ymdrechion i reoli costau wedi caniatáu inni leihau ein sylfaen costau mewn termau real, ond mae hyn yn dod yn fwyfwy heriol yn yr amgylchedd chwyddiant uchel presennol. Rydym wedi parhau i gymhorthdal gweithgareddau yr ydym yn eu hystyried yn "genhadaeth hanfodol," gan gynnwys gweithredu grwpiau llai o fewn ein darpariaeth Lefel A ac Addysg Uwch.

Ar raddfa fyd-eang, mae oblygiadau Brexit a'r gwrthdaro parhaus yn yr Wcráin yn parhau i gael effeithiau negyddol. Ym mis Medi 2023, derbyniodd y Coleg gyllid ffyniant a rennir drwy'r prosiect "Cefnogi", sy'n ddatblygiad cadarnhaol. Mae'r cyllid hwn yn cynnig cymorth bugeiliol i ddysgwyr, gan eu helpu i aros mewn addysg a chyflawni eu cymwysterau yn llwyddiannus. Fodd bynnag, roedd y prosiect hwn yn gymharol fyrdymor, yn rhedeg o fis Medi 2023 i Chwefror 2025, ac nid yw sicrhau cyllid dilynol er mwyn cynnal y gwasanaethau cymorth a ddarparwn ar hyn o bryd ar gael. Yn ogystal, effeithiodd colli cyllid ESF ar ein cyllid contract prentisiaeth Llywodraeth Cymru y bu'n rhaid i ni ei reoli ar draws ein consortiwm. Rydym yn gweithio'n agos gydag asiantaethau perthnasol i ddylanwadu ar ganlyniadau'r ffrydiau cyllido pwysig hyn a'u heffaith ar ein cynigion.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD Y PENNAETH

Ein Dull

Mae'r Coleg yn parhau i fod yn ymrwymedig i gyflawni yn erbyn ei amcanion allweddol o: "datblygu unigolion medrus, creadigol a llwyddiannus iawn".

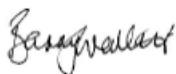
Dros y cyfnod pum mlynedd nesaf, mae Coleg Sir Benfro yn bwriadu datblygu ei bortffolio cwricwlwm, wedi'i arwain gan y saith nod strategol allweddol.

Mae ein cyfeiriad yn cyd-fynd â phapur "Gweledigaeth ar gyfer Addysg Bellach" y Gweinidog Addysg a'r Gymraeg, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a strategaeth a pholisi Llywodraeth Cymru. Mae ein nodau hefyd yn ystyried y Fargen Ddinesig ar gyfer Rhanbarth Bae Abertawe, cyhoeddiad y Porthladd Rhydd Celtaidd a Chynllun Cyflogaeth a Sgiliau y Bartneriaeth Ddysgu Ranbarthol.

Mae'r nodau strategol yn cyd-fynd ag amcanion llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro, sy'n cynnwys lleihau anghydraddoldebau, cefnogi datgarboneiddio, meithrin cymunedau diogel a dyfeisgar, a hyrwyddo twf, swyddi, a throsglwyddo i economi fwy cynaliadwy. Mae'r nodau hyn yn cael eu cefnogi gan gynllun gweithredol y Coleg, gyda phob cyfadran ac adran yn nodi camau gweithredu i gyflawni amcanion y Cynllun Strategol.

I'r perwyl hwn, mae'r Coleg yn bwriadu:

- Cydweithio â Chyngor Sir Penfro i gyflawni'r agenda 14-19;
- Cyflawni twf o 5% yn nifer y dysgwyr (100 o ddysgwyr) a chynyddu canran y dysgwyr lefel 3;
- Cynnal ei contract WBL o £23.5 miliwn ar gyfer y consortiwm sy'n cynnal seilwaith consortiwm B-wbl;
- Cyflawni cyfraddau llwyddiant Addysg Bellach a Dysgu Seiliedig ar Waith o 82% ac 85% yn y drefn honno;
- Sicrhau bod lefelau boddhad dysgwyr yn uwch na meincnodau sector o 90%;
- Cynyddu cyfleoedd lleoliad gwaith a nifer y dysgwyr sy'n sicrhau swyddi drwy'r Biwro Cyflogaeth;
- Rhoi hwb i uwchsgilio staff academiaidd drwy DPP yn y gweithle diwydiant o'r 10% presennol i 30%;
- Datblygu Strategaeth Sgiliau Digidol 2030 gan sicrhau bod dysgwyr a'r holl staff yn ymgysylltu â thechnoleg;
- Cyflwyno Uwchgynllun Ystadau wedi'i ddiweddarau sy'n darparu cyfleusterau rhagorol ar gyfer y dyfodol, gan sicrhau'r cyllid sydd ei angen i'w ddwyn i ffrwyth;
- Adolygu'r cynnig cwricwlwm, gan sicrhau ei fod yn addasadwy ac yn diwallu anghenion economaidd;
- Hyrwyddo'r rhanbarth yn weithredol i fuddsoddwyr allanol, gan gymryd rôl flaenllaw wrth hyrwyddo'r mentrau a'r buddion Porthladd Rhydd Celtaidd ac Adnewyddadwy;
- Cydweithio â Llywodraeth Cymru a Medr i leoli'r Coleg a'r sector yn strategol ar gyfer gweithredu'r contract prentisiaeth newydd yn llwyddiannus yn 2027

Dr Barry Walters

Pennaeth

Cyflwyniad

Mae gan Fwrdd Corfforaeth Coleg Sir Benfro bleser o gyflwyno'r adroddiad a'r datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer Coleg Sir Benfro ar gyfer BA25.

Bwrdd y Gorfforaeth

Mae'r aelodau a wasanaethodd ar Fwrdd Corfforaeth y Coleg yn ystod y flwyddyn ac ar ôl diwedd y flwyddyn, hyd at ddyddiad llofnodi'r datganiadau ariannol, wedi'u rhestru ar dudalen 54 a 55.

Darperir gwybodaeth reolaidd ac amserol i Fwrdd y Gorfforaeth am berfformiad ariannol cyffredinol y Coleg ynghyd â gwybodaeth arall megis perfformiad yn erbyn targedau cyllido, gwariant cyfalaf arfaethedig, ansawdd a materion sy'n gysylltiedig â phersonél. Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn cwrdd â phob tymor o leiaf.

Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn cynnal ei fusnes trwy nifer o bwyllgorau. Mae gan bob pwyllgor gylch gorchwyl sydd wedi'u cymeradwyo gan Fwrdd y Gorfforaeth - Archwilio, Chwilio a Thân, Ansawdd a Safonau a Safon Uwch.

Mae cofnodion llawn yr holl gyfarfod, ac eithrio'r rhai yr ystyrir eu bod yn gyfrinachol gan Fwrdd y Gorfforaeth, ar gael gan y Swyddog Llywodraethu yng Ngholeg Sir Benfro, Hwlfordd, Sir Benfro, SA61 1SZ.

Cynghorwyr Proffesiynol

Cynghorwyr proffesiynol Bwrdd y Gorfforaeth a roddodd gyngor i aelodau a rheolwyr y Coleg yn ystod y flwyddyn oedd:

Archwilwyr Allanol Annibynnol:	Gwasanaethau Archwilio Azets Cyf Y Purfa Clos Iwerydd Parc Menter Abertawe Abertawe SA7 9FJ
--------------------------------	--

Archwilwyr Mewnol:	CBC LLP Services 168 Bath Street Glasgow G2 4TP
--------------------	--

Bancwyr:	Banc Barclays plc 32 Stryd Fawr Hwlfordd Sir Benfro SA61 2DG
----------	---

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 at ddibenion cynnal addysg a hyfforddiant. Mae'r Coleg yn elusen ac yn cael ei eithrio at ddibenion Deddf Elusennau 2011. Mae'r Coleg yn ddarostyngedig i ofynion ychwanegol Datganiad o Ymarfer a Argymhellir Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau (diwygiedig 2019) a Deddf Elusennau 2011.

Statws Elusennol a Threthiant

Mae'r Coleg yn elusen ac wedi eithrio at ddibenion Deddf Elusennau 2011 ac nid yw'n atebol am dreth gorfforaeth.

Llywodraethu

Mae'r Coleg yn elwa o Fwrdd Llywodraethwyr ymroddedig ac effeithiol, sy'n chwarae rhan hanfodol yn ei weithrediadau. Mae cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth a'i bwyllgorau yn gyffredinol yn cael eu mynychu'n dda, yn ogystal â sesiynau hyfforddi a digwyddiadau eraill.

Mae llywodraethwyr yn derbyn gwybodaeth glir a chryno gan uwch reolwyr y Coleg, sy'n cael ei graffu'n drylwyr yn ôl yr angen. Maent yn dangos dealltwriaeth gadarn o'u rolau, gyda chwricwlwm penodol a meysydd adnoddau wedi'u neilltuo i Lywodraethwyr Cyswllt.

Mae'r cynllun Llywodraethwr Cyswllt yn annog pob Llywodraethwr i gymryd rhan yn fwy llawn yng ngweithgareddau'r gyfarwyddiaeth benodol neu ardal swyddogaethol y Coleg y mae'n gysylltiedig â hi. Mae'r cynllun hwn wedi gweithio'n dda iawn yn gyffredinol.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn monitro'r adroddiadau archwilio ac unrhyw faterion eraill a gyfeirir ato gan Fwrdd y Gorfforaeth neu Bwyllgorau eraill. Mae'r Pwyllgor yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn. Mae'r Pwyllgor hwn hefyd yn edrych ar reoli risg a materion cymhleth sy'n effeithio ar y Coleg er mwyn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd.

Anogir llywodraethwyr i gymryd rhan mewn hyfforddiant ochr yn ochr â'u presenoldeb mewn cyfarfodydd a phwyllgorau'r Bwrdd. Mae eu harbenigedd amrywiol—yn amrywio o ystadau ac iechyd a diogelwch i gyllid a gweithrediadau awdurdodau lleol—yn cyfrannu'n sylweddol at dwf gweithgareddau'r Coleg. Maent hefyd yn cymryd rhan mewn cynllunio strategol ac yn mynychu amrywiol ddigwyddiadau gwobrwy a dysgwr.

Yn ogystal â chadeirio cyfarfodydd y Bwrdd, mae Cadeirydd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am reolaeth linell y Pennaeth a'r Swyddog Llywodraethu. Maent hefyd yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd gyda phartneriaid strategol, arolygwyr, a chyrrff allanol eraill, yn cynrychioli'r Coleg ac yn ymgynghori'n rheolaidd â'r Pennaeth.

Ar ben hynny, sefydlodd Bwrdd y Gorfforaeth ei strwythur llywodraethu presennol ym mis Medi 2013, yn dilyn yr Adolygiad o Lywodraethu yn y Sector Addysg Bellach. Mae'r strwythur hwn yn pwysleisio ymgynghori a chyfranogiad cymunedol, gan wella cysylltiad y Coleg â'i randdeiliaid.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Prif risgiau ac ansicrwydd

Mae'r Coleg wedi nodi deuddeg Risg Gorfforaethol sydd wedi'u halinio â'r Cynllun Strategol. Mae'r Grŵp Rheoli Risg yn cyfarfod i adolygu a yw risgiau'n cael eu rheoli'n briodol ac mae'r grŵp hwn yn cael ei gadeirio gan y Pennaeth Cynorthwyol dros Gyllid ac Adnoddau. Mae nifer o aelodau o staff dirprwyedig sy'n eistedd ar y grŵp hwn ac mae'r gwahoddiad hefyd wedi'i ymestyn i unrhyw aelod o staff sydd â diddordeb. Ym mhob cyfarfod, mae un risg gorfforaethol yn cael ei herio gyda dull 'plymio dwfn' i sicrhau bod rheolaethau digonol ar waith ac i roi sicrwydd bod risgiau'n cael eu rheoli.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adolygu'r gofrestr rheoli risg lawn yn flynyddol ac yn adolygu unrhyw risgiau newydd ac sy'n dod i'r amlwg perthnasol yn y tymor. Mae'r gofrestr risg gorfforaethol yn nodi'r risgiau, sicrwydd allweddol, yr achos, yr effaith bosibl, y sgôr risg gynhenid, tair llinell o fesurau rheoli amddiffyn a sgôr risg weddilliol. Mae rheolwyr hefyd yn ystyried archwaeth risg y Coleg ar gyfer pob risg; Mae hyn yn penderfynu a yw'r rheolaethau sydd ar waith yn ddigonol i leihau'r risgiau.

Adnoddau Dynol (AD)

Mae'r Coleg yn ymroddedig i recriwtio a chadw unigolion medrus a chymwys iawn i gyflawni ei amcanion strategol. Rydym yn cydnabod mai ein staff yw ein hadnodd mwyaf gwerthfawr wrth ddarparu addysg a hyfforddiant o safon, ac rydym wedi ymrwymo i werthfawrogi a buddsoddi yn yr holl weithwyr.

Er mwyn cefnogi'r ymrwymiad hwn, rydym yn blaenoriaethu datblygu polisïau ac arferion gorau sy'n sicrhau recriwtio effeithiol a datblygiad proffesiynol parhaus staff. Mae'r ffocws hwn yn hanfodol ar gyfer cynnal y safonau uchaf o wasanaethau addysg, hyfforddiant a chymorth.

Mae gwaith y Coleg yn cael ei gefnogi gan oddeutu 522 (349 o fenywod: 193 o ddynion) o staff llawn amser a rhan-amser ar 31 Gorffennaf 2025, sy'n golygu bod 392 o staff amser llawn a rhan-amser ar gyfer BA25. Mae staff yn cyflawni nifer o rolau a swyddogaethau Academaidd a Chymorth.

Mae arferion rheoli adnoddau dynol effeithiol ar waith ac yn cael eu diweddarau'n barhaus gydag ymgynghori â'r Undebau Llafur ar y Cyd i sicrhau eu bod yn gyfredol ac yn addas i'r diben. Mae'r Coleg wedi ymrwymo i iechyd a lles staff a dysgwyr ac mae ganddo drefniadau cymorth cynhwysfawr ar waith i hyrwyddo'r ethos hwn. Mae'r Coleg yn falch iawn o fod wedi cadw ei statws Arweinydd Hyderus Anabledd.

Cyfathrebu Staff

Mae rheolwyr y coleg yn blaenoriaethu cyfathrebu effeithiol ar draws y sefydliad ac yn pwysleisio ymgynghori â staff ac undebau llafur i sicrhau sianeli cyfathrebu cadarn. Cynhelir cyfarfodydd y Cyd-bwyllgor Ymgynghorol Lleol gydag undebau llafur bob tymor, ochr yn ochr â chyfleoedd amrywiol i gael adborth trwy arolygon a chyfarfodydd anffurfiol. Roedd y rhyngweithiadau hyn yn arbennig o aml yn ystod y blynyddoedd diwethaf i fynd i'r afael yn brydlon â'r effeithiau ar staff a dysgwyr.

Mae dulliau cyfathrebu ychwanegol yn cynnwys bwletinau "Newyddion Diweddaraf y Coleg", briffio pob staff, a fforymau trafod ar bynciau penodol. Mae'r Pennaeth yn cyhoeddi blogiau wythnosol (Rhifyn Rhif 199 ar adeg ysgrifennu), sy'n cael eu derbyn a'u gwerthfawrogi'n dda gan staff sydd wedi'u lleoli ar gampws y Coleg ac sy'n gweithio o bell.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Cyfathrebu staff yn parhau...

Mae'r Fforwm Staff, dan gadeiryddiaeth dau Lywodraethwr Staff heb uwch reolwyr yn bresennol, yn parhau i wella cynrychiolaeth staff ar Fwrdd y Gorfforaeth ac mae'n cynnwys cynrychiolwyr o feysydd cwrwllwm a thimau cymorth busnes, sy'n cyfarfod bob hanner tymor. Mae gweithdrefnau adrodd y Fforwm yn sicrhau diweddariadau rheolaidd i'r Uwch Dîm Rheoli, ac mae Llywodraethwyr Staff yn cyflwyno adroddiad diweddar i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Ansawdd a Safonau, ynghyd ag adroddiad blynyddol i Fwrdd y Gorfforaeth. Mae'r Fforwm yn darparu llwyfan i staff drafod materion y Coleg, rhannu arferion gorau, ac ymgynghori ar ddogfennau allweddol, megis y Cynllun Strategol.

Cynnwys Dysgwyr

Mae'r Coleg yn rhoi gwerth mawr ar gyfathrebu â dysgwyr ac yn eu cynnwys yn weithredol wrth lunio pob agwedd ar fywyd y Coleg. Mae'r ymgysylltiad hwn yn cael ei arwain gan y Strategaeth Llais y Dysgwr, sydd â dau brif amcan: sicrhau bod dysgwyr yn cymryd rhan weithredol yn rheoli'r Coleg a'u dysgu eu hunain, ac annog rheolwyr y Coleg i ymateb yn gyflym i adborth dysgwyr, gan arwain amgylchedd sy'n cael ei lywio gan farn rhanddeiliaid allweddol.

Er mwyn hwyluso ac annog cyfranogiad dysgwyr, mae'r Coleg yn defnyddio sawl mecanwaith, gan gynnwys rheoli ymgysylltu â Llais y Dysgwr, Gweithredwr Dysgwr, cynrychiolwyr cyrsiau, llywodraethwyr dysgwyr, a chyfranogiad dysgwyr mewn pwyllgorau ffurfiol a Bwrdd y Gorfforaeth. Mae'r Tîm Aspire yn goruchwylio'r agwedd sicrhau ansawdd ar gynnwys dysgwyr, gan hwyluso arolygon Llais y Dysgwr a dadansoddi'r ymatebion i lywio cynllunio gwella.

Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP)

Mae Aspire yn chwarae rôl hanfodol wrth gefnogi timau rheoli'r Coleg trwy nodi, cynllunio a gwerthuso anghenion dysgu a datblygu yr holl staff i sicrhau darpariaeth effeithiol o wasanaethau dysgu a chymorth o ansawdd uchel. Mae'r tîm yn hwyluso ystod gynhwysfawr o weithgareddau dysgu proffesiynol sy'n ymateb i fentrau lleol a chenedlaethol, yn cyd-fynd â gofynion statudol, ac yn cefnogi blaenoriaethau strategol y Coleg yn uniongyrchol.

Cydnabyddir bod hyfforddiant a datblygiad staff yn hanfodol i gyflawni nodau strategol y Coleg. Mae'r Rheolwr Dysgu Proffesiynol ac Ansawdd yn goruchwylio'r gyllideb Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) a datblygu staff, ochr yn ochr â chyllid grant dynodedig, gan sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithiol drwy gydol y flwyddyn ariannol.

Mae Aspire yn meithrin diwylliant o welliant parhaus, gan sicrhau bod strategaethau addysgu a dysgu yn cael eu cymhwyso'n gyson ar draws y sefydliad. Yn ystod BA25, cwblhaodd staff dros 2,000 awr o ddatblygiad proffesiynol, gan gynnwys Diwrnodau Aspire, hyfforddiant diogelu, a DPP sy'n gysylltiedig ag adborth arsylwi. Roedd staff hefyd yn dilyn cymwysterau achrededig fel TAQA, ILM, a rhaglenni Meistr, gan wella arbenigedd a gallu arweinyddiaeth. Mae'r dudalen Aspire Digital bellach yn cefnogi dysgu proffesiynol hyblyg, hunangyfeiriedig. Trwy gymryd rhan weithredol yn Rhwydwaith Dysgu Proffesiynol De-orllewin Cymru, mae'r Coleg yn parhau i gydweithio, rhannu arfer gorau, ac arwain arloesedd rhanbarthol.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

Mae Coleg Sir Benfro wedi ymrwymo i greu a chynnal amgylchedd gwaith a dysgu cwbl gynhwysol i staff a dysgwyr sy'n deg, cadarnhaol, cefnogol ac yn rhydd o unrhyw fath o wahaniaethu, erledigaeth neu aflonyddu.

Mae Cynllun Cydraddoldeb Strategol y Coleg 2024 – 2028 yn amlinellu sut mae'r Coleg yn creu a chynnal amgylchedd cynhwysol i bob aelod o Gymuned y Coleg. Mae'r Cynllun yn amlinellu amcanion cydraddoldeb penodol y Coleg ac adroddir ar y cynnydd tuag at yr amcanion hyn mewn Adroddiad Cydraddoldeb blynyddol sy'n cael ei gyflwyno i UDRh a'r Bwrdd.

Mae'r Coleg yn cydymffurfio'n llawn â'i ddyletswyddau o dan Ddeddf ALNET 2018 a Chod ADY 2021, i ddarparu Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol (ALP) ADY sylweddol, anawsterau dysgu neu anableddau sylweddol. Roedd yr enghreifftiau yn cynnwys cymorth AGLI 1:1, cymorth LSA a rennir, cwricwlwm pwrpasol gwahaniaethol, goruchwyliaeth neu offer, meddalwedd neu adnoddau arbenigol.

Mae gan y Coleg ymagwedd dim goddefgarwch at unrhyw un sydd wedi cyflawni, awdurdodi neu gydsynio (h.y. wedi bod yn dyst ond heb ei herio) unrhyw weithred o wahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ar sail oedran, anabledd, hil, crefydd neu gred, rhyw, aibennu rhyw, priodas, partneriaeth sifil, beichiogrwydd, mabwysiadu, tadolaeth neu famolaeth

Cynhelir asesiadau effaith integredig ar gyfer holl Bolisiau a phenderfyniadau strategol y Coleg. Mae cynnydd y Coleg tuag at gyflawni ei gyfrifoldebau cydraddoldeb deddfwriaethol wedi'i gofnodi mewn Adroddiad Cydraddoldeb Blynyddol a Chynllun Gweithredu, a gyhoeddir ar wefan y Coleg.

Mewn perthynas â phob agwedd ar gaffael, mae'r Coleg wedi ymrwymo i Gôd Ymarfer Llywodraeth Cymru ar gyflogaeth foesegol mewn cadwyni cyflenwi. Mae'r Coleg yn disgwyl i'w gyflenwyr lofnodi'r Cod Ymarfer i helpu i sicrhau bod arferion cyflogaeth moesegol yn cael eu cynnal trwy gydol y gadwyn gyflenwi.

Mae'r Coleg yn Arweinydd Hyderus i Anabledd. Mae'r statws hwn yn cydnabod cyfleoedd cyfartal a theg i staff ag anabledd yn ystod y cyfnod recriwtio ac yn ystod cyflogaeth yn y Coleg. Mae cael y statws hwn yn golygu fel sefydliad, rydym yn cyfrannu at newid agweddau, ymddygiad a diwylliant ar draws y sefydliad. Mae bod yn sefydliad cynhwysol yn ein helpu i gadw staff ac o fudd i'w hiechyd a'u lles, yn ogystal â chael ein gweld gan gymuned ein coleg fel sefydliad cefnogol.

Gweithwyr â Nodwedd Warchodedig

Mae'r Coleg wedi'i achredu fel Arweinydd Hyderus Anabledd ac mae'n darparu mynediad gwarantedig i brosesau recriwtio a dethol i ymgeiswyr ag anabledd datganedig sy'n bodloni'r meini prawf hanfodol ar gyfer rôl. Pan fydd gweithiwr presennol yn dod yn anabl, gwneir pob ymdrech i sicrhau bod cyflogaeth gyda'r Coleg yn parhau, gydag addasiadau rhesymol wedi'u gwneud lle bynnag y bo modd a gwasanaethau cymorth a gynigir trwy lechyd Galwedigaethol.

Mae'r Coleg yn gweithio'n agos gyda'r Grŵp Arweinyddiaeth Du ac, gyda'u cefnogaeth, mae'n gweithio tuag at fod yn Goleg 'Gwrth-hiliol'. Nid yw hiliaeth o unrhyw fath yn cael ei oddef. Mae ymgeiswyr o ethnigrwydd lleiafrifol yn y DU yn cael mynediad gwarantedig i brosesau recriwtio a dethol lle maent yn bodloni'r meini prawf hanfodol ar gyfer rôl.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod prosesau'r Coleg ar gyfer staff yn rhydd o ragfarn ac yn cael eu cymhwyso ar sail gyfartal.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Iechyd a Diogelwch

Mae'r Coleg yn parhau i ymgorffori diwylliant iechyd a diogelwch cadarnhaol, ac mae hyn yn cael ei gynnal trwy nifer o fentrau fel Teithiau Arweinyddiaeth ac arolygiadau CAM. Y llynedd, gwnaed dros 321 o gamau gweithredu a gwelliannau HSSR trwy'r system olrhain gweithredu HSSR. Cynhelir archwiliadau trylwyr ar sail risg ac mae cydweithrediad da gan reolwyr, staff a dysgwyr.

Amgylchedd

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i gynaliadwyedd a sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithiol. Mae'r effaith andwyol ar yr amgylchedd yn deillio o ddefnydd o ynni, trafnidiaeth, cynhyrchu gwastraff a'r gadwyn gyflenwi. Mae'r Strategaeth Cynaliadwyedd wedi'i chymeradwyo'n ddiweddar a fydd yn gweithredu fel fframwaith i gyflawni uchelgeisiau carbon sero net y Coleg. Llofnododd y Coleg y Cytundeb Nodau Datblygu Cynaliadwy yn 2025, gan ddangos ei ymrwymiad i ymgorffori'r nodau yn ymarferol. Mae gan y Coleg Bwyllgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd i yrru camau ymlaen i wella cynaliadwyedd a pherfformiad amgylcheddol.

Datganiadau Ariannol

Amcanion ariannol ac adolygiad o'r alldro ar gyfer y flwyddyn

Mae'r datganiadau ariannol wedi'u nodi o dudalen 62. Gwnaeth y Coleg warged o £2,251,000 (4.6% o'r incwm gros) ar gyfer y flwyddyn o'i gymharu â gwarged o £1,853,000 (3.9% o'r incwm gros) ar gyfer y flwyddyn flaenorol. Roedd y balans ar y gronfa gyffredinol wrth gefn ar 31 Gorffennaf 2025 yn warged o £22,549,000 (2024 £20,642,000) gan gynnwys cronfa bensiwn wrth gefn.

Adolygu perfformiad

Mae perfformiad ariannol a sefyllfa ariannol y Gorfforaeth yn cael ei ystyried yn foddhaol. Mae adolygiad o berfformiad a dangosyddion perfformiad allweddol wedi'i nodi yn Adroddiad y Pennaeth ar dudalennau 3-39.

Perfformiad talu

Mae Deddf Talu Dyledion Masnachol (Llog) 1998, a ddaeth i rym ar 1 Tachwedd 1988, yn ei gwneud yn ofynnol i golegau, yn absenoldeb cytundeb i'r gwrthwyneb, wneud taliadau i gyflenwyr o fewn tri deg diwrnod o ddarparu nwyddau neu wasanaethau neu'r dyddiad y derbyniwyd yr anfoneb. Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd credydwr yn cynrychioli 25 diwrnod o bryniannau masnach. Nid oedd y Coleg yn talu llog mewn perthynas â thaliadau hwyr ar gyfer y flwyddyn ariannol hon.

Y targed a osodwyd gan y Trysorlys ar gyfer talu i gyflenwyr o fewn tri deg diwrnod yw 95% a gwnaeth Coleg Sir Benfro 95.9% o'r taliadau i gyflenwyr o fewn tri deg diwrnod. Ar 31 Gorffennaf 2025 roedd gan y Coleg 24 diwrnod credydwr.

Balans y credydwr ar 31 Gorffennaf 2025	£468,431
Symiau a anfonebwyd yn ystod y flwyddyn gan gyflenwyr	£7,164,484
Nifer y diwrnodau yn y flwyddyn ariannol	365 diwrnod
Diwrnodau credydwr masnach ar 31 Gorffennaf 2025	24 diwrnod

Datgelu gwybodaeth i archwilwyr

Mae'r aelodau a oedd yn dal eu swydd ar ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad hwn yn cadarnhau, hyd y mae pob un ohonynt yn ymwybodol, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr y Coleg yn ymwybodol ohoni ac mae pob aelod wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi'u cymryd i fod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr y Coleg yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
ADRODDIAD BWRDD Y GORFFORAETH

Cymeradwywyd trwy orchymyn aelodau Bwrdd y Gorfforaeth ar 2 Rhagfyr 2025 ac a lofnodwyd ar ei ran gan:

Cadeirydd
Iwan Thomas

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Darperir y datganiad canlynol i alluogi darllenwyr adroddiad blynyddol a datganiadau ariannol y Coleg i gael gwell dealltwriaeth o'i lywodraethu a'i strwythur cyfreithiol. Mae'r datganiad hwn yn cwrddu'r flwyddyn ariannol rhwng 1 Awst 2024 a 31 Gorffennaf 2025 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Mae'r Coleg yn ymdrechu i gynnal ei fusnes:

- I. yn unol ag Offeryn ac Erthyglau Llywodraethu Coleg Sir Benfro a'r Rheolau Sefydlog a'r Cylch Gorchwyl;
- II. yn unol â'r saith egwyddor a nodwyd gan y Pwyllgor Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus (anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, agoredrwydd, gonestrwydd ac arweinyddiaeth);
- III. yn unol â'r Cod Llywodraethu ar gyfer Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Colegau Cymru ym mis Ionawr 2016 ("y Cod");
- IV. gan roi sylw dyledus i Gôd Llywodraethu Corfforaethol y DU 2018 i'r graddau y mae'n berthnasol i'r sector addysg bellach.

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i arddangos arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol ac yn arbennig mae'r Coleg wedi mabwysiadu a chydymffurfio â'r Cod. Nid yw'r Coleg wedi mabwysiadu Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU ac felly nid yw'n cymhwyso. Fodd bynnag, rydym wedi adrodd ar ein trefniadau Llywodraethu Corfforaethol drwy dynnu ar yr arfer gorau sydd ar gael, gan gynnwys yr agweddau hynny ar Gôd Llywodraethu Corfforaethol y DU yr ydym yn eu hystyried yn berthnasol i'r sector addysg bellach a'r arfer gorau.

Ym marn Aelodau'r Bwrdd, mae'r Coleg yn cydymffurfio â holl ddarpariaethau'r Cod, ac mae wedi cydymffurfio drwy gydol y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2025. Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn cydnabod bod ganddo, fel corff sy'n ymddiried gyda chronfeydd cyhoeddus a phreifat, ddyletswydd arbennig i gadw at y safonau uchaf o lywodraethu corfforaethol bob amser.

Mae'r Coleg yn elusen wedi eithrio o fewn ystyr Rhan 3 o Ddeddf Elusennau 2011. Mae Aelodau'r Bwrdd, sydd hefyd yn Ymddiriedolwyr at ddibenion Deddf Elusennau 2011, yn cadarnhau eu bod wedi rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar fudd y cyhoedd a bod y datganiadau gofynnol yn ymddangos mewn manau eraill yn y datganiadau ariannol hyn.

Bwrdd y Gorfforaeth

Mae cyfansoddiad Bwrdd y Gorfforaeth wedi'i nodi ar dudalennau 54 a 55. Cyfrifoldeb Bwrdd y Gorfforaeth yw dod â barn annibynnol ar faterion strategaeth, perfformiad, adnoddau a safonau ymddygiad.

Darperir gwybodaeth reolaidd ac amserol i Fwrdd y Gorfforaeth am berfformiad ariannol cyffredinol y Coleg ynghyd â gwybodaeth arall, megis perfformiad yn erbyn targedau cyllid, gwariant cyfalaf arfaethedig, materion ansawdd a materion sy'n gysylltiedig â phersonél. Mae'r Bwrdd Corfforaeth fel arfer yn cyfarfod bum gwaith y flwyddyn.

Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn cynnal ei fusnes trwy nifer o bwyllgorau. Mae gan bob pwyllgor gylch gorchwyl, sydd wedi'u cymeradwyo gan Fwrdd y Gorfforaeth. Y pwyllgorau hyn yw Archwilio, Chwilio a Thâl, Ansawdd a Safonau a'r Ganolfan Safon Uwch.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Parhaodd Bwrdd y Gorfforaeth...

Er mwyn hyrwyddo eu dyletswyddau, gall pob Aelod o'r Bwrdd gymryd cyngor proffesiynol annibynnol, ar draul y Coleg, a chael mynediad at Glerc Bwrdd y Gorfforaeth, sy'n gyfrifol i'r Bwrdd am sicrhau cydymffurfiaeth â'r holl weithdrefnau a rheoliadau perthnasol. Mae penodi, gwerthuso a dileu'r Clerc yn faterion i'r Bwrdd Corfforaeth yn ei gyfanrwydd.

Mae agendâu, papurau ac adroddiadau ffurfiol yn cael eu darparu i aelodau'r Bwrdd mewn modd amserol, cyn cyfarfodydd y Bwrdd. Darperir sesiynau briffio ar sail ad-hoc.

Mae gan y Bwrdd Corfforaeth elfen anweithredol gref ac annibynnol ac nid oes unrhyw unigolyn neu grŵp yn dominyddu ei broses o wneud penderfyniadau. Mae Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn bod pob un o'i aelodau anweithredol yn annibynnol ar reolaeth ac yn rhydd o unrhyw fusnes neu berthynas arall a allai ymyrryd yn sylweddol ag arfer eu barn annibynnol.

Mae rhaniad clir o gyfrifoldeb yn y ffaith bod rolau'r Cadeirydd a'r Pennaeth ar wahân.

Mae Bwrdd y Gorfforaeth wedi mabwysiadu strwythur llywodraethu sy'n cynnwys y "Corff Aelodaeth" i ddatblygu perthnasoedd â busnesau, ysgolion, sefydliadau gwirfoddol a'r cyhoedd ehangach ymhellach ac annog mwy o gyfranogiad cymunedol ac integreiddio â'r Coleg. Gelwir y Corff hwn yn Fforwm Cyngori Coleg Sir Benfro.

Adroddiad ar weithgareddau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn i ddatblygu Llywodraethwyr a Chlerc Bwrdd y Gorfforaeth

Derbyniodd Aelodau Bwrdd sydd newydd eu penodi hyfforddiant sefydlu ac maent wedi'u llofnodi i ddogfennau allweddol, megis yr Offeryn ac Erthyglau Llywodraeth, Rheolau Sefydlog, Memorandwm Cydddealltwriaeth Ariannol a'r Cod Llywodraethu Da. Yn ogystal, mae aelodau newydd o'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn Sefydlu Cyllid.

Mae rhaglen hyfforddi ar waith ar gyfer Aelodau Bwrdd y Gorfforaeth sy'n cynnwys hyfforddiant gorfodol a dewisol. Yn ystod BA24, cyflwynodd Colegau Cymru hyfforddiant ar draws y sector ar gyfer Aelodau'r Bwrdd a oedd yn hygyrch i holl Aelodau Bwrdd Coleg Sir Benfro. Derbyniodd Bwrdd y Gorfforaeth hefyd sesiynau briffio ar faterion diogelu, cydraddoldeb, seiberddiogelwch ac ansawdd. Gwahoddir Aelodau'r Bwrdd i ac yn mynychu digwyddiadau'r Coleg, megis Graddio, nosweithiau gwobrwyo, Diwrnodau Aspire a chynadleddau.

Mae gan y Coleg Gynllun Llywodraethwr Cyswllt ar waith. Mae'r rolau hyn yn helpu i ddatblygu effeithiolrwydd Bwrdd y Gorfforaeth ac i godi safonau'r Coleg. Mae'r cynllun yn cynorthwyo Aelodau'r Bwrdd i ddatblygu eu dealltwriaeth o wahanol feysydd o'r Coleg ac mae'r Coleg yn elwa o'u harbenigedd, eu sgiliau a'u gwybodaeth mewn capasiti cyngori a chymorth.

Cwblhaodd y Swyddog Llywodraethu yr holl sesiynau hyfforddi staff gorfodol yn ogystal â chyfleoedd DPP mewnol ychwanegol. Yn ogystal, fe wnaethant fynychu sesiynau hyfforddi Aelodau Bwrdd Colegau Cymru ac maent yn parhau i fynychu cyfarfodydd y Rhwydwaith Llywodraethu AB. Cwblhaodd y Swyddog Llywodraethu hefyd Dystysgrif Ymarferydd GDPR y DU.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Adroddiad ar a yw'r Coleg wedi cynnal/comisiynu adolygiad mewnol neu allanol o Lywodraethu

Mae Bwrdd y Gorfforaeth yn adolygu ac yn cymeradwyo ei Reolau Sefydlog a'i Gylch Gorchwyl yn flynyddol. Mae pob pwyllgor o'r Bwrdd yn cynhyrchu adroddiadau blynyddol ac mae'r Swyddog Llywodraethu hefyd yn cwblhau Adroddiad Blynyddol fel sy'n ofynnol gan Medr.

Mae'r Cadeirydd yn cynnal adolygiad hunanasesu o Fwrdd y Gorfforaeth yn rheolaidd. Gwahoddir pob Aelod o'r Bwrdd i fynegi eu barn a'u hadborth ynghylch nifer o feysydd allweddol. Mae'r adolygiad yn canolbwyntio ar arolwg cychwynnol ac yna sgysiau un-i-un pan ofynnir amdano. Mae canlyniadau ac argymhellion yr adolygiad yn cael eu hystyried gan Fwrdd y Gorfforaeth ac mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu. Mae'r Bwrdd yn ystyried cynnydd yn erbyn y cynllun gweithredu bob dwy flynedd.

Cynhaliodd archwilwyr mewnol y Coleg adolygiad Llywodraethu Corfforaethol ym mis Chwefror 2024 gyda chasgliad cyffredinol o lefel gref o sicrwydd. Mae'r ddau argymhelliad gradd isel sy'n deillio o'r archwiliad wedi'u hystyried.

Ni chomisiynwyd unrhyw adolygiad allanol o Lywodraethu yn ystod BA25.

Penodiadau i Fwrdd y Gorfforaeth

Mae unrhyw benodiadau newydd i'r Bwrdd Corfforaeth yn fater i'w ystyried gan Fwrdd y Gorfforaeth yn ei gyfanrwydd. Mae gan y Bwrdd Corfforaeth Bwyllgor Chwilio a Thaliadau sy'n cynnwys hyd at bum aelod sy'n gyfrifol am ddewis ac enwebu unrhyw aelod newydd i'w ystyried gan y Bwrdd Corfforaeth. Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn gyfrifol am sicrhau bod hyfforddiant priodol yn cael ei ddarparu yn ôl yr angen.

Mae aelodau Bwrdd y Gorfforaeth yn cael eu penodi am dymor swydd nad yw'n hwy na phedair blynedd ac maent yn gymwys i gael eu hailbenodi am ail dymor.

Y Pwyllgor Chwilio a Thâl

Cyfunodd Bwrdd y Gorfforaeth ddyletswyddau'r Pwyllgor Chwilio a'r Pwyllgor Taliadau i ffurfio un pwyllgor. Mae gan y Pwyllgor hyd at bum aelod. Yn ogystal â'r dyletswyddau a amlinellir uchod, mae cyfrifoldebau'r Pwyllgor yn cynnwys gwneud argymhellion i'r Bwrdd ar gydnabyddiaeth a buddion Uwch Ddeiliaid Swyddi gan gynnwys y Pennaeth a Chlerc Bwrdd y Gorfforaeth.

Mae manylion y gydnabyddiaeth ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2025 wedi'u nodi yn nodyn 7 i'r datganiadau ariannol.

Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnwys o leiaf dri aelod (ac eithrio'r Pennaeth a'r Cadeirydd). Mae'r Pwyllgor yn gweithredu yn unol â thermau cylch gorchwyl ysgrifenedig a gymeradwywyd gan Fwrdd y Gorfforaeth.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cyfarfod yn dymor ac yn darparu fforwm i archwilwyr datganiadau ariannol mewnol ac allanol y Coleg adrodd arnynt, mae ganddynt fynediad i'r Pwyllgor ar gyfer trafodaeth annibynnol heb bresenoldeb rheolwyr y Coleg. Mae'r Pwyllgor hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan Medr a Llywodraeth Cymru sy'n effeithio ar fusnes y Coleg.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Parhaodd y Pwyllgor Archwilio...

Mae archwilwyr mewnol y Coleg yn monitro systemau rheoli mewnol, rheolaethau rheoli risg a phrosesau llywodraethu yn unol â chynllun mewnbwn y cytunwyd arno ac yn adrodd eu canfyddiadau i'r rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r rheolwyr yn gyfrifol am weithredu argymhellion archwilio y cytunwyd arnynt ac mae archwilwyr mewnol yn cynnal adolygiadau dilynol cyfnodol i sicrhau bod argymhellion o'r fath wedi'u gweithredu.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynghori Bwrdd y Gorfforaeth ar benodi archwilwyr datganiadau mewnol ac ariannol a'u tâl am waith archwilio a gwaith nad yw'n archwilio.

Y Pwyllgor Ansawdd a Safonau

Sefydlodd y Bwrdd Bwyllgor Ansawdd a Safon i benderfynu a chynghori ar faterion o'r fath sy'n ymwneud â gwella ansawdd perfformiad. Cylch gwaith y Pwyllgor yw dadansoddi perfformiad cyfredol y Coleg, gan gynnwys y wybodaeth am berfformiad ar gyfer addysg bellach, dysgu seiliedig ar waith ac addysg uwch.

Cyfansoddiad y Pwyllgor yw: y Cadeirydd (llywodraethwr a enwebir gan y Bwrdd), y Pennaeth, y Pennaeth Cynorthwyl ar gyfer Astudiaethau Galwedigaethol, Cyfarwyddwr Taith y Dysgwr, dau Lywodraethwr Annibynnol, dau Lywodraethwr Myfyrwyr, dau Lywodraethwr Staff a chynrychiolydd cyfetholedig o addysg uwch ynghyd â Phenaethiaid Cyfadrn a Rheolwr Dysgu Proffesiynol ac Ansawdd.

Mae cylch gorchwyl y Pwyllgor yn cynnwys Llais y Dysgwyr a'r Staff a monitro canmoliaeth a chwynion.

Pwyllgor y Ganolfan Lefel A

Sefydlodd y Bwrdd Bwyllgor Canolfan Lefel A (ALC) ar ôl cynyddu'r ddarpariaeth Lefel A i'r Campws6. Cylch gorchwyl y Pwyllgor yw goruchwyllo gweithrediad y Ganolfan Safon Uwch.

Cyfansoddiad y Pwyllgor yw: tri chynrychiolydd Coleg, Aelod o Fwrdd y Gorfforaeth, y Pennaeth, Pennaeth Lefel A a (CAM), hyd at 10 aelod a enwebwyd gan Gyngor Sir Penfro, gan gynnwys y Cyfarwyddwr Addysg, hyd at ddau aelod o'r Cyngor, tri Phennaeth a thri llywodraethwr o ysgolion heb chweched dosbarth y mae eu dysgwyr yn trosglwyddo i'r Coleg.

Mae'r Pwyllgor yn darparu cyngor a chyfarwyddyd strategol i Dîm Rheoli Cyfadrn ALC ac yn goruchwyllo gweithrediadau'r Ganolfan Lefel A.

Yn ystod BA25, cytunwyd i ailgynllunio'r Pwyllgor yn Bwyllgor Partneriaeth Pontio ac Ysgolion. Mae'r Pwyllgor ALC wedi esblygu dros amser ac mae'r newidiadau i addysg ôl-16 bellach wedi'u hymgorffori a theimlwyd mai dyma'r amser priodol ar gyfer y datblygiad hwn. Mae'r Pwyllgor newydd wedi'i sefydlu ar gyfer blwyddyn academiaidd BA26.

Rheolaeth Fewnol

Cwmpas Cyfrifoldeb

Bwrdd y Gorfforaeth yn y pen draw sy'n gyfrifol am system rheolaeth fewnol y Coleg ac am adolygu ei effeithiolrwydd. Fodd bynnag, mae system o'r fath wedi'i chynllunio i reoli yn hytrach na dileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes a gall ddarparu sicrwydd rhesymol ac nid absoliwt yn erbyn camddatganiad neu golled sylweddol.

Mae Bwrdd y Gorfforaeth wedi dirprwyo'r cyfrifoldeb o ddydd i ddydd i'r Pennaeth, fel Swyddog Cyfrifyddu, am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Coleg, tra'n diogelu'r arian a'r asedau cyhoeddus y maent yn bersonol gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a neilltuwyd iddynt yn y Memorandwm Ariannol rhwng y Coleg a Llywodraeth Cymru. Maent hefyd yn gyfrifol am adrodd i'r Bwrdd Corfforaeth unrhyw wendidau materol neu ddiffygion mewn rheolaeth fewnol.

Pwrpas y System Rheoli Mewnol

Mae'r system o reolaeth fewnol wedi'i chynllunio i reoli risg i lefel resymol yn hytrach nag i ddileu pob risg o fethu â chyflawni polisiau, nodau ac amcanion; Felly, dim ond sicrwydd rhesymol ac nid absoliwt o effeithiolrwydd y gall ddarparu. Mae'r system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sydd wedi'i chynllunio i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Coleg, i werthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu a'u heffaith pe baent yn cael eu gwireddu, ac i'w rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd. Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod ar waith yn y Coleg ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2025 a hyd at y dyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Gallu i Ymdrin â Risg

Mae'r Bwrdd Corfforaeth wedi adolygu'r risgiau allweddol y mae'r Coleg yn agored iddynt ynghyd â'r rheolaethau gweithredol, ariannol a chydymffurfiaeth sydd wedi'u gweithredu i liniaru'r risgiau hynny. Mae Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn bod proses barhaus ffurfiol ar gyfer nodi, gwerthuso a rheoli risgiau sylweddol y Coleg sydd wedi bod ar waith ar gyfer y flwyddyn sy'n dod i ben 31 Gorffennaf 2025 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol. Mae'r Bwrdd Corfforaeth yn adolygu'r broses hon yn rheolaidd.

Y Fframwaith Risg a Rheoli

Mae'r system rheoli mewnol yn seiliedig ar fframwaith o wybodaeth reoli rheolaidd, gweithdrefnau gweinyddol, gan gynnwys gwahanu dyletswyddau, a system dirprwyo ac atebolrwydd. Yn benodol, mae'n cynnwys:

- Systemau cyllidebu cynhwysfawr gyda chyllideb flynyddol, sy'n cael ei hadolygu a'i chytuno gan Fwrdd y Gorfforaeth;
- Adolygiadau rheolaidd gan Fwrdd y Gorfforaeth o adroddiadau ariannol cyfnodol a blynyddol, sy'n nodi'r perfformiad ariannol yn erbyn rhagolygon;
- Gosod targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall;
- Canllawiau rheoli buddsoddiad cyfalaf wedi'u diffinio'n glir;
- Mabwysiadu disgyblaethau rheoli prosiect ffurfiol, lle bo hynny'n briodol.

Mae gan y Coleg wasanaeth archwilio mewnol, sy'n gweithredu yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru a Medr. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol yn cael ei lywio gan ddadansoddiad o'r risgiau y mae'r Coleg yn agored iddynt ac mae cynlluniau archwilio mewnol blynyddol yn seiliedig ar y dadansoddiad hwn. Mae'r Bwrdd Corfforaeth, ar argymhelliad y Pwyllgor Archwilio, yn cymeradwyo'r dadansoddiad o risgiau a'r cynlluniau archwilio mewnol.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Parhaodd y Fframwaith Risg a Rheoli ...

O leiaf bob blwyddyn, mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn darparu adroddiad i'r Bwrdd Corfforaeth ar weithgarwch archwilio mewnol yn y Coleg. Mae'r adroddiad yn cynnwys barn annibynnol y Pennaeth Archwilydd Mewnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system y Coleg o brosesau rheoli risg, rheolaethau a llywodraethu.

Adolygiad o Effeithiolrwydd

Fel Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Pennaeth yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system reolaeth fewnol. Mae'r adolygiad o effeithiolrwydd y system rheoli mewnol yn cael ei lywio gan:

- Gwaith yr Archwilwyr Mewnol;
- Gwaith yr uwch reolwyr o fewn y Coleg sydd â chyfrifoldeb am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheoli mewnol;
- Y sylwadau a wnaed gan archwilwyr datganiadau ariannol y Coleg ac archwilwyr Llywodraeth Cymru yn eu llythyrau rheoli ac adroddiadau eraill.

Mae'r Pennaeth wedi cael cyngor ar oblygiadau canlyniad yr adolygiad o effeithiolrwydd y system rheoli mewnol gan y Pwyllgor Archwilio, sy'n goruchwylio gwaith yr Archwilydd Mewnol, ac mae cynllun i fynd i'r afael â gwendidau a sicrhau bod gwelliant parhaus y system ar waith.

Mae'r uwch dîm rheoli yn derbyn adroddiadau sy'n nodi dangosyddion perfformiad a risg allweddol ac yn ystyried materion rheoli posibl a ddaw i sylw'r aelodau gan fecanweithiau rhybuddio cynnar, sydd wedi'u hymgorffori yn yr adrannau ac wedi'u hatgyfnerthu gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg. Mae'r uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd o archwilio mewnol, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae rôl y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn wedi'i gyfyngu i adolygiad lefel uchel o'r trefniadau ar gyfer rheolaeth fewnol. Mae agenda Bwrdd y Gorfforaeth yn cynnwys eitem reolaidd i'w hystyried o risg a rheolaeth ac mae'n derbyn adroddiadau arno gan yr uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r pwyslais ar gael y lefel berthnasol o sicrwydd ac nid adrodd trwy eithriad yn unig.

Yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2025, cynhaliodd Bwrdd y Gorfforaeth yr asesiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2025 trwy ystyried dogfennaeth gan yr uwch dîm rheoli, yr archwiliad mewnol a chymryd i ystyriaeth o ddigwyddiadau ers 31 Gorffennaf 2025.

Yn seiliedig ar gyngor y Pwyllgor Archwilio a'r Swyddog Cyfrifyddu, mae Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn bod gan y Coleg fframwaith digonol ac effeithiol ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheoli, ac wedi cyflawni ei gyfrifoldeb statudol am "ddefnydd effeithiol ac effeithlon o adnoddau, hylifedd y sefydliad a'r corff a diogelu eu hasedau".

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 DATGANIAD O LYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Mynd i Bryder

Ar ôl gwneud ymholiadau priodol, mae'r Bwrdd Corfforaeth o'r farn bod gan y Coleg adnoddau digonol i barhau i fodolaeth weithredol ar gyfer y dyfodol rhagweladwy. Am y rheswm hwn, mae'n parhau i fabwysiadu'r sail parhaus wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Deddf Llwgrwobrwyo 2010

Daeth Deddf Llwgrwobrwyo 2010 i rym ar 1 Gorffennaf 2011 ac mae'n berthnasol i unrhyw sefydliad sydd wedi'i ymgorffori yn y DU waeth ble mae'n gwneud ei fusnes. Mae'r Coleg yn cael ei gwmpasu gan y Ddeddf gan ei fod yn cymryd rhan mewn gweithgareddau masnachol.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys dwy drosedd gyffredinol:

- Llwgrwobrwyo Gweithredol – cynnig neu roi llwgrwobrwyo; a
- Llwgrwobrwyo goddefol – gofyn am neu dderbyn llwgrwobrwyo.

Mae hyfforddiant wedi'i ddarparu i staff sydd wedi'u nodi fel rhai sydd fwyaf mewn perygl. Rhaid i unrhyw aelod o staff sy'n amau bod llwgrwobrwyo yn cael ei wneud adrodd hynny ar unwaith i'r Pennaeth Cynorthwyol Cyllid ac Adnoddau.

Dyddiad:
02/12/2025
Iwan Thomas
Cadeirydd

Dyddiad:
02/12/2025
Dr Barry Walters
Pennaeth

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

Enw	Dyddiad Penodi / Ailbenodi	Tymor y swydd	Pwyllgorau	Presenoldeb			Nodiadau
				Bwrdd	Cwmnïau Eraill	Arch wiliad	
Iwan Thomas (Cadeirydd - Bwrdd y Gorfforaeth)	Awst 2023 (Ail dymor)	4 bl	Chwilio a Thâl	5/5	5/5	AMH	Ail-benodi yn Gadeirydd 1 Awst 2021
Marc Blockwell	Ionawr 2024 (Ail dymor)	4 bl	Archwiliad	3/5	AMH	4/4	Diwedd Tymor Ionawr 2028
Edna Davies	Gorffennaf 2022 (Tymor cyntaf)	4 bl	Cyfethol – Ansawdd a Safonau	3/5	2/2	AMH	Diwedd y tymor Gorffennaf 2026
John Gammon	Rhagfyr 2023 (Ail Dymor)	4 bl	Canolfan Lefel A	2/5	0/3	AMH	Gorffen Tymor Gorffennaf 2025
Lisa Gostling	Hydref 2021 (Tymor cyntaf)	4 bl	Chwilio a Thâl	3/5	3/5	AMH	Diwedd y Tymor Hydref 2025
Judith Hardisty	Hydref 2024 (Tymor cyntaf)	4 bl	Archwiliad	4/5	AMH	4/4	Diwedd y Tymor Gorffennaf 2028
Dylan Harries	Ionawr 2024 (Ail dymor)	4 bl	Archwilio (Cadeirydd) Chwilio a Thâl	4/5	5/5	4/4	Diwedd Tymor Ionawr 2028
Jo Hendy	Mehefin 2025 (Tymor cyntaf) Cyfetholiad - Pwyllgor Archwilio o fis Rhagfyr 2024	4 bl	Archwiliad	1/1	AMH	2/4	Diwedd Tymor Mehefin 2029
Graham Morgan	Mehefin 2021 (Ail dymor)	4 bl		2/4	AMH	AMH	Diwedd y Tymor Mai 25
Andrew Phillips	Rhagfyr 2021 (Ail dymor)	4 bl		5/5	AMH	AMH	Diwedd Tymor Rhagfyr 2025
Sarah Rowland-Jones	Rhagfyr 2021 (Tymor cyntaf)	4 bl		1/4	AMH	AMH	Tymor wedi'i gwblhau Mai 2025
Tom Sawyer	Hydref 2024 (Tymor cyntaf)	4 bl	Chwilio a Thâl	3/5	4/5	AMH	Diwedd tymor Hydref 2027
Louise Wilkinson	Mehefin 2021 (Tymor cyntaf)	4 bl	Ansawdd a Safonau	4/4	1/2	AMH	Tymor wedi'i gwblhau Mai 2025
Llywodraethwyr Awdurdodau Lleol							
Steven Richards-Downes	Ionawr 2024 (Ail dymor)	4 bl	Canolfan Lefel A	4/5	3/3	AMH	Diwedd Tymor Ionawr 2028
Guy Woodham	Hydref 2022 (Tymor cyntaf)	4 bl	Ansawdd a Safonau (Cadeirydd)	2/5	3/6	AMH	Diwedd y Tymor Hydref 2026
Llywodraethwyr Staff							

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

Will Bateman	Gorffennaf 2022 (Tymor cyntaf)	4 bl	Ansawdd a Safonau	3/5	3/3	AMH	Diwedd y Tymor Gorffennaf 2026
Charlie Royal	Medi 2020 (Ail dymor)	4 bl	Ansawdd a Safonau	2/4	2/2	AMH	Diwedd Tymor Medi 2024 (Wedi'i ymestyn tan fis Mai 2025)
Bethany Heneghan	Mehefin 2025 (Tymor Cyntaf)	4 bl	Ansawdd a Safonau	0/1	1/1	AMH	Diwedd Tymor Mai 2029
Dr Barry Walters	Gorffennaf 2018		Chwilio a Thâl Ansawdd a Safonau Canolfan Lefel A	5/5	11/11	AMH	Prif
Llywodraethwyr Myfyrwyr							
Bradley Cole	Awst 2024	1 bl	Ansawdd a Safonau	5/5	3/3	AMH	Etholiad Blynyddol
Tomos Padel	Awst 2024	1 bl	Ansawdd a Safonau	5/5	3/3	AMH	Etholiad Blynyddol
Aelodau'r Pwyllgor Cyfetholedig							
John Bowers	Mawrth 2025	4 bl	Ansawdd a Safonau	AMH	1/1	AMH	Penodi yn Aelod Bwrdd llawn o fis Awst 2025
Phil Maull	Cymeradwyaet h flynyddol y Bwrdd		Ansawdd a Safonau	AMH	3/3	AMH	Blynyddol

Mae Aelodau Bwrdd Corfforaeth y Coleg yn gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Coleg, gan gynnwys sicrhau system effeithiol o reolaeth fewnol, ac mae'n ofynnol iddynt gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

O fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol y cytunwyd arno rhwng Llywodraeth Cymru a'r Gorfforaeth, mae'n ofynnol i'r Gorfforaeth, drwy ei Phrif Swyddog Cyfrifyddu, baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, sy'n rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Coleg, y gwarged/diffyg a'r llif arian ar gyfer y flwyddyn honno.

Datganiad o Gysondeb, Priodoldeb a Chydymffurfiaeth

Datganiad y Swyddog Cyfrifyddu

Fel Swyddog Cyfrifyddu Coleg Sir Benfro, rwy'n cadarnhau bod y Coleg wedi rhoi sylw dyledus i ofynion cytundebau cyllido grant a chontractau gyda Medr, a'i fod wedi ystyried ei gyfrifoldeb i hysbysu Medr am afreolaidd-dra materol, amhriodoldeb a diffyg cydymffurfio â thelerau ac amodau cyllid.

Rwy'n cadarnhau ar ran y Coleg, ar ôl ymholiad dyledus, ac hyd y gwn i, fy mod yn gallu nodi unrhyw ddefnydd materol afreolaidd neu amhriodol o arian gan y Coleg, neu ddiffyg cydymffurfio â thelerau ac amodau cyllid, o dan gytundebau cyllido grant a chontractau'r Coleg gyda Medr, neu unrhyw gyllidwr cyhoeddus arall.

Rwy'n cadarnhau nad oes unrhyw achosion o afreolaidd-dra materol, amhriodoldeb neu ddiffyg cydymffurfio cyllid wedi'u darganfod hyd yn hyn. Os nodir unrhyw achosion ar ôl dyddiad y datganiad hwn, bydd y rhain yn cael eu hysbysu i Medr.

Dr Barry Walters
Swyddog Cyfrifyddu

Datganiad Cadeirydd y Llywodraethwyr

Ar ran y Coleg, rwy'n cadarnhau bod y Swyddog Cyfrifyddu wedi trafod eu datganiad o gysondeb, priodoldeb a chydymffurfiaeth â'r Bwrdd a'm bod yn fodlon ei fod yn sylweddol gywir.

Iwan Thomas
Cadair

Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau Bwrdd y Gorfforaeth

Mae'n ofynnol i aelodau'r corff llywodraethu gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

O fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol rhwng Llywodraeth Cymru / Medr a chorff llywodraethu'r coleg, mae'n ofynnol i'r corff llywodraethu, drwy ei swyddog cyfrifyddu, baratoi datganiadau ariannol ac adolygiad gweithredol ac ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir – Cyfrifo ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch, y Cyfarwyddyd Cyfrifon ar gyfer Colegau Addysg Bellach yng Nghymru (AB ac AU SORP) ac Egwyddorion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y DU, ac sy'n rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r coleg a'i warged o incwm dros wariant ar gyfer y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'n ofynnol i'r corff llywodraethu:

- Dewiswch bolisiau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- Gwnewch farn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddoeth;
- Nodwch a yw safonau cyfrifyddu cymwys y DU wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw ymadawiadau perthnasol a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn y datganiadau ariannol;
- Asesu a yw'r Coleg yn barhaus, gan nodi'r rhagdybiaethau ategol allweddol, cymwysterau neu gamau lliniaru, fel y bo'n briodol (y mae'n rhaid iddynt fod yn gyson â datgeliadau eraill yn y datganiadau ariannol ac adroddiad yr archwilydd); a
- Paratoi datganiadau ariannol ar sail y busnes parhaus oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y Coleg yn parhau i weithredu.

Mae'n ofynnol i'r corff llywodraethu hefyd baratoi adroddiad aelodau yn unol â pharagraffau 3.23 i 3.27 o'r AB ac AU SORP, sy'n disgrifio'r hyn y mae'n ceisio ei wneud a sut mae'n mynd amdano, gan gynnwys gwybodaeth am statws cyfreithiol a gweinyddol y coleg. Mae'r corff llywodraethu yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu, gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y coleg ac sy'n ei alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â deddfwriaeth berthnasol gan gynnwys Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a Deddf Elusennau 2011, a safonau cyfrifyddu perthnasol. Mae'n gyfrifol am gymryd camau sy'n rhesymol agored iddo i ddiogelu ei asedau ac i atal a chanfod twyll ac afreolreidd-dra eraill.

Mae'r corff llywodraethu yn gyfrifol am gynnal a chadw ac uniondeb ei wefan(nau); Nid yw'r gwaith a wneir gan archwilydwr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw archwilydwr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno ar y wefan i ddechrau. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n llywodraethu paratoi a lledaenu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Mae aelodau'r Corff Llywodraethu yn gyfrifol am sicrhau bod gwariant ac incwm yn cael eu cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Medr a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu. Yn ogystal, maent yn gyfrifol am sicrhau bod arian o Medr, ac unrhyw gronfeydd cyhoeddus eraill, yn cael eu defnyddio yn unol â'r Memorandwm Ariannol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ac unrhyw amodau eraill y gellir eu rhagnodi o bryd i'w gilydd gan Medr neu unrhyw gyllidwr cyhoeddus arall. Ar ran y corff llywodraethu, mae Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn gyfrifol am drafod datganiad y swyddog cyfrifyddu o gysondeb, priodoldeb a chydymffurfiaeth â'r swyddog cyfrifyddu.

Parhaodd datganiad o gyfrifoldebau aelodau Bwrdd y Gorfforaeth...

Rhaid i aelodau sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol ar waith i ddiogelu cronfeydd cyhoeddus a chronfeydd eraill a sicrhau eu bod yn cael eu defnyddio'n iawn. Yn ogystal, mae aelodau'r corff llywodraethu yn gyfrifol am sicrhau rheolaeth economaidd, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a gwariant y coleg fel nad yw'r manteision y dylid eu deillio o gymhwyso arian cyhoeddus gan Medr a chyrff cyhoeddus eraill yn cael eu rhoi mewn perygl.

Cymeradwywyd trwy orchymyn aelodau'r corff llywodraethu ar 2 Rhagfyr a'i lofnodi ar ei ran gan:

Cadeirydd
Iwan Thomas

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL I GORFFORIAD COLEG SIR BENFRO

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Coleg Sir Benfro (y "Coleg") ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2025 sy'n cynnwys y datganiad o incwm cynhwysfawr, y fantolen, y datganiad o newidiadau mewn cronfeydd wrth gefn, y datganiad o lif arian a nodiadau i'r datganiadau ariannol, gan gynnwys polisiâu cyfrifyddu arwyddocaol. Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi'i gymhwyso wrth eu paratoi yw cyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, gan gynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 *Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon* (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig).

Yn ein barn ni, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa materion y Coleg ar 31 Gorffennaf 2025 ac o'i adnoddau sy'n dod i mewn a'i gymhwyso adnoddau, gan gynnwys ei incwm a'i wariant, ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol ag Arfer Cyfrifyddu Derbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig;
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion y Datganiad o Ymarfer a Argymhellir - Cyfrif ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch; a
- wedi'u paratoi yn unol â gofynion y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Sail ar gyfer barn

Gwnaethom gynnal ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) (ISAs (DU)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn adran *cyfrifoldebau'r Archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol* o'n hadroddiad. Rydym yn annibynnol ar y Coleg yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol yr FRC, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio a gafwyd gennym ED yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'n barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â pharhau

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rydym wedi dod i'r casgliad bod defnydd y Coleg o'r sail parhaus o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i gyflawni, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd materol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Coleg i barhau fel busnes parhaus am gyfnod o leiaf ddeuddeg mis o'r adeg y bydd y datganiadau ariannol wedi'u hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Disgrifir ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r Gorfforaeth mewn perthynas â pharhau i fynd yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilydd arnynt. Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir yn benodol yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arno. Ein cyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'n gwybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu a yw'n ymddangos fel arall yn cael ei camddatgan yn sylweddol. Os ydym yn nodi afreolreidd-dra materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i ni benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad materol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, yn seiliedig ar y gwaith yr ydym wedi'i gyflawni, rydym yn dod i'r casgliad bod camddatganiad sylweddol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

**ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL (PARHAD)
I GORFFORIAD COLEG SIR BENFRO**

Barn ar faterion eraill a ragnodir yng Nghôd Ymarfer Archwilio Addysg Bellach 2015 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru

Yn ein barn ni, ym mhob agwedd faterol:

- mae arian a wariwyd allan o grantiau Llywodraeth Cymru a chronfeydd eraill o ba bynnag ffynhonnell a weinyddir gan y Coleg at ddibenion penodol wedi'u cymhwyso'n briodol i'r dibenion hynny ac, os yw'n briodol, wedi'u rheoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol; a
- incwm wedi'i gymhwyso yn unol â'r memorandwm ariannol gyda Llywodraeth Cymru.

Cyfrifoldebau'r Gorfforaeth am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn llawnach yn y datganiadau o gyfrifoldebau aelodau bwrdd y Gorfforaeth, mae bwrdd y Gorfforaeth yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi golwg wir a theg, ac am reolaeth fewnol o'r fath y mae'r Gorfforaeth yn penderfynu ei fod yn angenrheidiol i alluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad materol, boed oherwydd twyll neu gamgymeriad. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am asesu gallu'r Coleg i barhau fel busnes parhaus, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, materion sy'n ymwneud â pharhau a defnyddio sail cyfrifyddu parhaus oni bai bod y Gorfforaeth naill ai'n bwriadu diddymu'r Coleg neu roi'r gorau i weithredu, neu nad oes ganddi ddewis arall realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad materol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (UK) bob amser yn canfod camddatganiad materol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau deillio o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn sylweddol os, yn unigol neu'n gyfanredol y gellid disgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: <https://www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities>. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad ein harchwilydd.

ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL (PARHAD)

I GORFFORIAD COLEG SIR BENFRO

I ba raddau y ystyriwyd bod yr archwiliad yn gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn enghreifftiau o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rydym yn dylunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod ac ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol, i ganfod camddatganiadau materol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Rydym yn cael ac yn diweddarau ein dealltwriaeth o'r endid, ei weithgareddau, ei amgylchedd rheoli, a datblygiadau tebygol yn y dyfodol, gan gynnwys mewn perthynas â'r fframwaith cyfreithiol a rheoleiddiol sy'n berthnasol a sut mae'r endid yn cydymffurfio â'r fframwaith hwnnw. Yn seiliedig ar y ddealltwriaeth hon, rydym yn nodi ac yn asesu risgiau camddatganiad sylweddol o'r datganiadau ariannol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, dylunio a pherfformio gweithdrefnau archwilio sy'n ymateb i'r risgiau hynny, ac yn cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'n barn. Mae hyn yn cynnwys ystyried y risg o weithredoedd gan yr endid a oedd yn groes i gyfreithiau a rheoliadau cymwys, gan gynnwys twyll.

Mewn ymateb i'r risg o afreoleidd-dra a diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll, fe wnaethom ddylunio gweithdrefnau a oedd yn cynnwys:

- Ymholiad i'r rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch ymgyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl yn ogystal â thwyll gwirioneddol, a amheuir a honedig;
- Adolygu cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu.
- Asesu graddau cydymffurfiaeth â'r deddfau a'r rheoliadau yr ystyrir eu bod yn cael effaith sylweddol uniongyrchol ar ddatganiadau ariannol neu weithrediadau'r endid trwy ymholiad ac arolygu;
- Adolygu datgeliadau datganiadau ariannol a phrofi dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol;
- Herio rhagdybiaethau a wnaed gan reolwyr yn yr amcangyfrifon cyfrifyddu arwyddocaol, yn enwedig y rhagdybiaethau mewn perthynas â'r cynllun pensiwn llywodraeth leol;
- Perfformio gwaith archwilio dros y risg o ragfarn rheoli a diystyru rheolaethau, gan gynnwys profi cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill ar gyfer priodoldeb, gwerthuso rhesymeg busnes trafodion sylweddol y tu allan i'r cwrs busnes arferol ac adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer dangosyddion rhagfarn bosibl.

Oherwydd cyfyngiadau cynhenid archwiliad, mae risg na fyddwn yn canfod pob afreoleidd-dra, gan gynnwys y rhai sy'n arwain at gamddatganiad sylweddol yn y datganiadau ariannol neu beidio â chydymffurfio â rheoleiddio. Mae'r risg hon yn cynyddu po fwyaf y mae cydymffurfiaeth â chyfraith neu reoliad yn cael ei dynnu o'r digwyddiadau a'r trafodion a adlewyrchir yn y datganiadau ariannol, gan y byddwn yn llai tebygol o ddod yn ymwybodol o achosion o ddiffyg cydymffurfio. Mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad materol sy'n deillio o dwyll yn uwch nag ar gyfer un sy'n deillio o gamgymeriad, gan y gall twyll gynnwys cydweithrediad, ffugio, hepgoriadau bwriadol, camliwio, neu ddiystyru rheolaeth fewnol.

Defnydd o'n hadroddiad

Mae'r adroddiad hwn, gan gynnwys y barn, wedi'i baratoi ar gyfer a dim ond ar gyfer Corfforaeth y Coleg fel corff yn unol ag Erthygl 18 o Erthyglau Llywodraethu'r Coleg ac at unrhyw ddiben arall. Nid ydym, wrth roi'r farn hon, yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall nac i unrhyw berson arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo neu y gall ddod i'w ddwylo ac eithrio lle y cytunwyd yn benodol gan ein caniatâd blaenorol yn ysgrifenedig.

Paul Bowden
Uwch Archwilydd Statudol
Ar gyfer ac ar ran Gwasanaethau Archwilio Azets

Cyfrifwyr Siartredig
Archwilydd Statudol

Dyddiad.....

Llawr 1af
Y Purfa
Clos Iwerydd
Parc Menter Abertawe
Abertawe
SA7 9FJ

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

DATGANIAD O INCWM CYNHWYSFAWR AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

		2025	2024
	Nodi	£'000	£'000
Incwm			
Grantiau corff ariannu	2	45,156	44,173
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	3	1,113	1,037
Incwm arall	4	2,039	1,647
Incwm buddsoddi	5	750	664
Rhoddion		8	-
Cyfanswm yr incwm		49,066	47,521
Gwariant			
Costau staff	6	19,261	18,305
Treuliau gweithredu eraill	8	25,478	25,494
Dibrisiad	10	2,056	1,850
Llog a chostau cyllid		-	-
Cyfanswm y gwariant		46,795	45,649
EBITDA wedi'i addasu cyn costau untro ac eitemau nad ydynt yn arian parod			
Llog Net Derbyniadwy		750	664
Costau ailstrwythuro staff	6	(8)	(41)
<i>Eitemau nad ydynt yn arian parod:</i>			
Dibrisiad	10	(2,056)	(1,850)
Rhyddhau Grantiau Cyfalaf	15	1,255	1,181
FRS 102 Pensiwn a Chredyd Ymddeol Cynnar/(Tâl)		101	127
Gwarged cyn colledion eraill		2,271	1,872
Colled ar waredu asedau sefydlog		(20)	(19)
Gwarged am y flwyddyn a gedwir o fewn cronfeydd wrth gefn cyffredinol		2,251	1,853
Enillion actiwaraid		8,668	1,145
Addasiad Uchafswm Asedau Pensiwn		(9,113)	(5,184)
Cyfanswm Cynhwysfawr (Treuliau)/Incwm am y flwyddyn		1,806	(2,186)

Mae'r cyfrif incwm a gwariant mewn perthynas â gweithgareddau parhaus y Coleg.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 DATGANIAD O NEWIDIADAU MEWN CRONFEYDD WRTH GEFN AM Y FLWYDDYN A DDAETH
 I BEN 31 GORFFENNAF 2025

	Incwm a Gwariant	Cronfa Cyfalaf Wrth Gefn	Cyfanswm Anghyfyngedi g Cronfeydd wrth gefn
	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Balans ar 1 Awst 2023	22,727	4,995	27,722
Gwarged o'r cyfrif incwm a gwariant	1,853	-	1,853
Incwm cynhwysfawr arall	1,145	-	1,145
Trosglwyddiadau rhwng ailbrisio a chronfeydd wrth gefn incwm a gwariant	101	(101)	-
Cyfanswm incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(5,184)	-	(5,184)
Balans ar 31 Gorffennaf 2024	20,642	4,894	25,536
Gwarged o'r cyfrif incwm a gwariant	2,251	-	2,251
Incwm cynhwysfawr arall	8,668	-	8,668
Trosglwyddiadau rhwng ailbrisio a chronfeydd wrth gefn incwm a gwariant	(9,113)	-	(9,113)
Addasiad Uchafswm Asedau Pensiwn	101	(101)	-
Cyfanswm y gost gynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	1,907	(101)	1,806
Balans ar 31 Gorffennaf 2025	22,549	4,793	27,342

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 MANTOLEN AR Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

	<u>Nodyn</u>	2025 £'000	2024 £'000
Asedau cyfredol			
Asedau sefydlog diriaethol	10	38,494	38,828
Ased pensiwn buddion wedi'u diffinio	17	-	-
Cyfanswm asedau anghyfredol		38,494	38,828
Asedau cyfredol			
Stociau		100	84
Dyledwyr	11	4,624	4,195
Buddsoddiadau	12	6,500	4,000
Arian parod a chyfwerth ag arian parod		5,204	5,640
Cyfanswm asedau cyfredol		16,428	13,919
Credydwyr - symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	13	(8,378)	(7,454)
Asedau cyfredol net		8,050	6,465
Cyfanswm yr asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		46,544	45,293
Credydwyr - symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	14	(18,629)	(19,091)
Llai: Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau			
Rhwymedigaethau pensiwn buddion wedi'u diffinio	17	(19)	-
Darpariaethau eraill	16	(554)	(666)
Asedau net		27,342	25,536
Cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig			
Cyfrif incwm a gwariant		22,549	20,642
Cronfa gyfalaf wrth gefn		4,793	4,894
Cyfanswm cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig		27,342	25,536

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 60 i 87 gan Fwrdd y Gorfforaeth ar 2 Rhagfyr 2025 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan:

Iwan Thomas
Cadair

Dr Barry Walters
Pennaeth

Caroline James
Pennaeth
Cynorthwyol

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
DATGANIAD O LIF ARIAN PAROD

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Llif arian o weithgareddau gweithredu		
Gwarged am y flwyddyn	2,251	1,853
Addasiadau ar gyfer eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrisiad	2,056	1,850
Rhyddhau grantiau cyfalaf	(1,255)	(1,181)
Gostyngiad / (Cynnydd) mewn stoc	(16)	8
Gostyngiad/(Cynnydd) mewn dyledwyr	(429)	873
Cynnydd mewn credydwyr sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	720	238
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn darpariaethau	(113)	(54)
Costau pensiwn llai cyfraniadau a dalwyd	(134)	(170)
Addasiad ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu ariannu		
Incwm buddsoddi	(750)	(664)
Llog sy'n daladwy	-	-
Colled wrth werthu asedau sefydlog	20	19
Llif arian net a gynhyrchir o weithgareddau gweithredu	2,350	2,772
Llif arian o weithgareddau buddsoddi		
Enillion o werthu asedau sefydlog	8	10
Incwm buddsoddi	458	439
Aeddfedrwydd Adneuon Arian Parod	4,000	3,000
Adneuon Newydd	(6,500)	(4,000)
Taliadau a wneir i gaffael asedau sefydlog	(1,448)	(3,049)
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	696	1,228
Llif arian net a ddefnyddir mewn gweithgareddau buddsoddi	(2,786)	(2,372)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y flwyddyn	(436)	400
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	5,640	5,240
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	5,204	5,640

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

1 Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifyddu

Mae'r polisiau cyfrifyddu canlynol wedi'u cymhwyso'n gyson wrth ymdrin ag eitemau sy'n cael eu hystyried yn sylweddol mewn perthynas â'r datganiadau ariannol.

Sail y Paratoi

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi'u paratoi yn unol â'r Datganiad o Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2019 (AB AU SORP 2019), Cyfarwyddyd Cyfrifon y Coleg ar gyfer 2024 i 2025 ac yn unol â Safon Adrodd Ariannol 102 - "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon" (FRS 102). Mae'r Coleg yn endid budd cyhoeddus ac felly mae wedi cymhwyso gofynion budd cyhoeddus perthnasol FRS 102. Mae'r datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r canllawiau a gyhoeddwyd gan LIC yn y Llawlyfr Cyfarwyddyd Cyfrifon.

Mae paratoi datganiadau ariannol yn unol â FRS 102 yn gofyn am ddefnyddio amcangyfrifon cyfrifyddu beirniadol penodol. Mae hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr ymarfer barn wrth gymhwyso polisiau cyfrifyddu'r coleg.

Sail Cyfrifyddu

Mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol fel y'i haddaswyd gan ddefnyddio prisiadau blaenorol fel cost tybiedig wrth bontio ar gyfer asedau anghyfredol penodol.

Parhau i wneud hynny

Mae gweithgareddau'r Coleg, ynghyd â'r ffactorau sy'n debygol o effeithio ar ei ddatblygiad a'i berfformiad yn y dyfodol, wedi'u nodi yn Adroddiad y Penaethiaid. Cyflwynir sefyllfa ariannol y Coleg, ei lif arian, ei hylifedd a'i fenthyciadau yn y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.

Mae rhagolygon llif arian yn dangos bod gan y Coleg ddigon o adnoddau arian parod i ariannu ei gynlluniau buddsoddi yn y dyfodol. Mae gan y Coleg fynediad at grantiau Llywodraeth Cymru at ddibenion buddsoddi cyfalaf ar sail cais a chymhwysedd.

Yn unol â hynny, mae gan y Coleg ddisgwyliad rhesymol bod ganddo adnoddau digonol i barhau i fodolaeth weithredol am y dyfodol rhagweladwy, ac am y rheswm hwn bydd yn parhau i fabwysiadu'r sail parhaus wrth baratoi ei ddatganiadau ariannol.

Mae buddsoddiadau tymor byr a lefelau dal arian parod wedi aros yn sefydlog yn BA24. Mae rhagolygon tair blynedd darbodus wedi'u datblygu sy'n dangos bod y Coleg yn ariannol gynaliadwy a bydd yn parhau i gynhyrchu arian gweithredu i fuddsoddi yn seilwaith y Coleg.

Cydnabod Incwm

Mae'r grantiau rheolaidd gan Medr a grantiau penodol y llywodraeth yn cael eu cyfrif o dan y model cronni fel y caniateir gan FRS 102. Mae grantiau rheolaidd yn cael eu cydnabod yn unol â'r gweithgarwch a gynlluniwyd. Mae unrhyw dangyflawniad yn erbyn y gweithgaredd arfaethedig hwn yn cael ei addasu yn ystod y flwyddyn ac yn cael ei adlewyrchu yn lefel y grant rheolaidd a gydnabyddir yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.

Mae'r grant Dysgu Seiliedig ar Waith gan LIC yn cael ei gyfrif o dan y model cronni fel y caniateir gan FRS 102. Mae'r incwm yn cael ei gydnabod yn unol â phan ddigwyddodd y cyflenwi. Mae grantiau o ffynonellau anllywodraethol yn cael eu cydnabod mewn incwm pan fo'r Coleg yn hawl i'r amodau sy'n gysylltiedig ag incwm a pherfformiad wedi'u bodloni. Mae incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn cael ei gydnabod fel incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y fantolen a'i ryddhau i incwm wrth i'r amodau gael eu bodloni.

Cydnabyddiaeth o incwm yn parhau...

Mae grantiau cyfalaf y llywodraeth yn cael eu cyfalafu, eu dal fel incwm gohiriedig a'u cydnabod mewn incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased, o dan y dull cronni fel y caniateir gan FRS 102.

Mae incwm o ffioedd dysgu yn cael ei nodi gros o unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt ac sy'n cael ei gydnabod yn y flwyddyn ariannol y mae'n ymwneud â hi.

Mae incwm o gontractau a gwasanaethau eraill a ddarperir wedi'i gynnwys i'r graddau y bydd y contract neu'r gwasanaeth dan sylw wedi'i gwblhau. Mae hyn yn gyffredinol yn cyfateb i swm y gwariant perthnasol a wnaed yn ystod y flwyddyn ac unrhyw gyfraniadau cysylltiedig tuag at gostau gorbennion.

Mae incwm o werthu nwyddau neu wasanaethau yn cael ei gredydu i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau yn cael eu cyflenwi i'r cwsmeriaid allanol neu pan fo telerau'r contract wedi'u bodloni.

Mae'r holl incwm o adneuron tymor byr yn cael ei gredydu i'r cyfrif incwm a gwariant yn y flwyddyn ariannol y caiff ei dderbyn ynddi.

Cyfrif am fudd-daliadau ôl-gyflogaeth

Darperir buddion ôl-gyflogaeth i weithwyr y Coleg yn bennaf gan y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) a'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS). Mae'r rhain yn gynlluniau buddion wedi'u diffinio, sy'n cael eu hariannu'n allanol a'u contractio allan o Ail Bensiwn y Wladwriaeth.

Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS)

Mae'r TPS yn gynllun heb ei ariannu. Mae cyfraniadau i'r TPS yn cael eu cyfrifo er mwyn gwasgaru cost pensiynau dros fywydau gwaith gweithwyr gyda'r Coleg yn y fath fodd fel bod cost y pensiwn yn ganran sylweddol lefel o'r gyflogres bensiynadwy bresennol ac yn y dyfodol. Mae'r cyfraniadau yn cael eu pennu gan actiwariaid cymwys ar sail prisiadau gan ddefnyddio dull budd-dal posibl.

Mae'r TPS yn gynllun aml-gyflogwr ac nid yw'r Coleg yn gallu nodi ei gyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun ar sail gyson a rhesymol. Felly, mae'r TPS yn cael ei drin fel cynllun cyfraniadau wedi'u diffinio ac mae'r cyfraniadau yn cael eu cydnabod fel treuliau yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr yn y flwyddyn y mae gwasanaethau a ddarperir gan weithwyr yn ystod y flwyddyn.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS)

Mae'r LGPS yn gynllun a ariennir. Mae asedau'r LGPS yn cael eu mesur gan ddefnyddio gwerthoedd teg cau. Mae rhwymedigaethau LGPS yn cael eu mesur gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanedig a'u disgowntio ar y gyfradd enillion gyfredol ar bond corfforaethol o ansawdd uchel o gyfnod cyfatebol ac arian cyfred i'r rhwymedigaethau. Mae'r prisiadau actiwaraidd yn cael eu cael o leiaf dair blynedd ac yn cael eu diweddarau ar bob dyddiad mantolen. Y symiau a godir ar warged gweithredu yw'r costau gwasanaeth cyfredol a chostau cyflwyno cynlluniau, newidiadau budd-daliadau, setliadau a chwtogiadau. Maent wedi'u cynnwys fel rhan o gostau staff fel y'u cafwyd.

Mae llog net ar yr atebolrwydd buddion wedi'u diffinio net hefyd yn cael ei gydnabod yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr ac mae'n cynnwys y gost llog ar y rhwymedigaeth buddion wedi'i ddiffinio ac incwm llog ar asedau'r cynllun, wedi'i gyfrifo trwy luosi gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r flwyddyn ariannol â'r gyfradd a ddefnyddir i ddisgowntio'r rhwymedigaethau budd-daliadau. Mae'r gwahaniaeth rhwng yr incwm llog ar asedau'r cynllun a'r enillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun yn cael ei gydnabod mewn llog a chostau cyllid eraill.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Mae enillion a cholledion actiwaraid yn cael eu cydnabod ar unwaith mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill. Pan fo gwerth ased y cynllun pensiwn yn fwy na'r rhwymedigaeth pensiwn, pennir gwerth yr ased y gellir ei gydnabod o fewn y cyfrifon drwy'r prawf 'uchafswm asedau'. Mae'r uchafswm asedau yn derfyn i swm yr ased pensiwn net y gellir ei gydnabod i'r isaf o (1) swm yr ased pensiwn net neu (2) gwerth presennol unrhyw fudd-daliadau economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau neu ostyngiadau mewn cyfraniadau i'r cynllun yn y dyfodol.

Budd-daliadau cyflogaeth tymor byr

Mae budd-daliadau cyflogaeth tymor byr fel cyflogau ac absenoldebau digolledu (tâl gwyliau) yn cael eu cydnabod fel treuliau yn y flwyddyn y mae'r cyflogeion yn rhoi gwasanaeth i'r Coleg. Mae unrhyw fudd-daliadau na defnyddiwyd yn cael eu cronni a'u mesur fel y swm ychwanegol y mae'r Coleg yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawl heb ei ddefnyddio.

Pensiynau Uwch

Talir cost wirioneddol unrhyw bensiwn parhaus uwch i gyn-aelod o staff gan y Coleg yn flynyddol. Mae amcangyfrif o'r gost ddisgwyliedig yn y dyfodol o unrhyw welliant i bensiwn parhaus cyn-aelod o staff yn cael ei godi'n llawn i Incwm y Coleg yn y flwyddyn y mae'r aelod o staff yn ymddeol. Yn y blynyddoedd dilynol codir tâl i'r datganiad incwm i adlewyrchu unrhyw newidiadau gofynnol i'r ddarpariaeth yn y fantolen.

Asedau Cyfredol - Asedau Sefydlog Diriaethol

Mae asedau sefydlog diriaethol yn cael eu nodi ar gost llai dibrisiant cronedig. Mae rhai eitemau o asedau sefydlog a oedd wedi'u hailbrisio i werth teg ar neu cyn y dyddiad pontio i'r AB AU SORP, yn cael eu mesur ar sail y gost honedig, sef y swm wedi'i ailbrisio ar ddyddiad yr ailbrisio hwnnw.

Tir ac Adeiladau

Nodir tir ac adeiladau a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol yn y fantolen wrth brisio ar sail y gost honedig. Mae tir ac adeiladau a gaffaelwyd ers eu hymgorffori wedi'u cynnwys yn y fantolen ar gost. Nid yw tir rhydd-ddaliad yn cael ei ddibrisio. Mae adeiladau rhydd-ddaliad yn cael eu dibrisio ar sail llinell syth dros eu hoes ddefnyddiol disgwyliedig fel a ganlyn:

	Blynyddoedd
Adeiladau	100
Prosiectau adeiladu ac adnewyddu mawr	66 - 80
Adeiladau modiwlaid	15 - 25
Mân brosiectau adnewyddu	10 - 15

Cynhelir adolygiad ar gyfer nam ar ased sefydlog os yw digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn dangos na ellir adennill swm cario unrhyw ased sefydlog.

Ar ôl mabwysiadu FRS 102, dilynodd y Coleg y ddarpariaeth drosiannol i gadw gwerth llyfr tir ac adeiladau, a gafodd eu hailbrisio ym 1998, ond nid i fabwysiadu polisi o ailbrisio'r eiddo hyn yn y dyfodol.

Asedau sy'n cael eu hadeiladu

Mae asedau sy'n cael eu hadeiladu yn cael eu cyfrif yn ôl y gost, yn seiliedig ar werth tystysgrifau penseiri a chostau uniongyrchol eraill, a dynnwyd hyd at 31 Gorffennaf. Nid ydynt yn cael eu dibrisio nes eu bod yn cael eu defnyddio

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cyfarpar

Mae offer sy'n costio llai na £1,500 fesul eitem unigol neu grŵp o eitemau cysylltiedig yn cael ei gydnabod fel gwariant yn y cyfnod caffael. Mae'r holl offer eraill yn cael ei gyfalafu ar gost.

Mae offer yn cael ei ddibrisio ar sail llinell syth dros ei oes economaidd ddefnyddiol amcangyfrifedig ar y cyfraddau canlynol:

Peiriannau a pheiriannau	10 - 25% y flwyddyn
Gosodiadau, ffitiadau ac offer	10 - 40% y flwyddyn

Cronfa Wrth Gefn Cyfalaf

Trosglwyddwyd gwerth asedau sefydlog diriaethol a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol ar 1 Ebrill 1993 i Gronfa Gyfalaf y Coleg. Mae swm sy'n hafal i'r dibrisiant a godir ar yr asedau etifeddol yn cael ei drosglwyddo o'r Gronfa Gyfalaf i'r Cyfrif Incwm a Gwariant bob blwyddyn.

Costau Benthycia

Mae costau benthycia y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i gaffael, adeiladu neu gynhyrchu ased cymwys yn cael eu cyfalafu, cydnabyddir yr holl gostau benthycia eraill fel gwariant yn y cyfnod y maent yn cael eu hwynebu.

Asedau ar Brydles

Mae costau mewn perthynas â phrydlesi gweithredol yn cael eu codi ar sail llinell syth dros dymor y les i'r Datganiad o Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Stociau

Mae stociau yn cael eu nodi ar yr isaf o'u cost a'u gwerth realeiddiadwy net. Lle bo angen, gwneir darpariaeth ar gyfer stociau darfodedig, sy'n symud yn araf ac yn ddiffygiol.

Arian parod a chyfwerth ag arian parod

Mae arian parod yn cynnwys arian parod mewn llaw, adneuo ad-daladwy ar alw a gorddrafftiau. Mae adneuo yn ad-daladwy ar alw os ydynt ar gael o fewn 24 awr heb gosb.

Mae cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiadau tymor byr, hylifol iawn sy'n hawdd eu trosi i symiau hysbys o arian parod gyda risg ddibwys o newid mewn gwerth. Mae buddsoddiad yn gymwys fel cyfwerth ag arian parod pan fydd ganddo aeddfedrwydd o 3 mis neu lai o'r dyddiad caffael.

Rhwymedigaethau Ariannol

Mae rhwymedigaethau ariannol yn cael eu dosbarthu yn ôl sylwedd rhwymedigaethau cytundebol yr offeryn ariannol, yn hytrach na ffurf gyfreithiol yr offeryn ariannol.

Mae'r holl fenthyciadau yn cael eu dosbarthu fel offerynnau ariannol sylfaenol yn unol â FRS 102. Mae'r benthyciad yn cael ei gofnodi i ddechrau ar bris y trafodiad llai unrhyw gostau trafodiad (cost hanesyddol). Mae FRS 102 yn ei gwneud yn ofynnol bod offerynnau ariannol sylfaenol yn cael eu mesur wedyn ar gost amorteiddiedig, mae'r Coleg wedi cyfrifo nad yw'r gwahaniaeth rhwng y gost hanesyddol a'r sail cost amorteiddiedig yn sylweddol ac felly mae'r offerynnau ariannol hyn yn cael eu nodi ar y fantolen ar gost hanesyddol. Nid yw benthyciadau sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy o fewn blwyddyn yn cael eu disgowntio.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Trethiant

Ystyrir bod y Coleg yn pasio'r profion a nodir ym Mharagraff 1 Atodlen 6 Deddf Cyllid 2010 ac felly mae'n bodloni'r diffiniad o gwmni elusennol at ddibenion treth gorfforaeth y DU. Yn unol â hynny, mae'r Coleg o bosibl wedi'i eithrio rhag trethiant mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpesir gan adrannau 478-488 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 neu Adran 256 o Ddeddf Trethiant Enillion Trethadwy 1992, i'r graddau y cymhwysir incwm neu enillion o'r fath at ddibenion elusennol yn unig.

Mae'r Coleg wedi'i eithrio'n rhannol mewn perthynas â Threth Gwerth Ychwanegol, felly dim ond elfen o'r TAW a godir ar ei fewnbynnau y gall adennill hynny. Mae TAW na ellir ei adennill ar fewnbynnau wedi'i gynnwys mewn gwariant a'i ychwanegu at gost asedau sefydlog diriaethol fel y bo'n briodol, lle mae'r fewnbynnau eu hunain yn asedau sefydlog diriaethol yn ôl natur.

Mae is-gwmni y Coleg yn ddarostyngedig i dreth gorfforaeth a TAW yn yr un modd ag unrhyw sefydliad masnachol.

Darpariaethau a Rhwymedigaethau Annisgwyl

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan y Coleg rwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol, mae'n debygol y bydd angen trosglwyddo budd economaidd i setlo'r rhwymedigaeth a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Pan fo effaith gwerth amser arian yn sylweddol, mae'r swm y disgwylir ei fod yn ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth yn cael ei gydnabod ar werth presennol gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt cyn treth. Mae dad-ddirwyn y disgownt yn cael ei gydnabod fel cost gyllid yn y datganiad o incwm cynhwysfawr yn y cyfnod y mae'n codi.

Trefniadau Asiantaeth

Mae'r Coleg yn gweithredu fel asiant wrth gasglu a thalu Cronfeydd Ariannol Wrth Gefn. Mae taliadau cysylltiedig a dderbynnir gan LIC a thaliadau dilynol i ddysgwyr wedi'u heithrio o'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr yn cael eu dangos ar wahân yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Buddsoddiadau mewn Is-gwmnïau

Mae buddsoddiadau mewn is-gwmnïau yn cael eu cyfrif ar gost llai nam yn y datganiadau ariannol unigol. Nid yw canlyniadau Cynllun Prentisiaethau Sir Benfro wedi'u cyfuno â chanlyniadau Coleg Sir Benfro gan fod Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn nad yw'r symiau dan sylw yn sylweddol.

Barn wrth gymhwyso polisiâu cyfrifyddu a ffynonellau allweddol ansicrwydd amcangyfrif

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r rheolwyr wedi gwneud y dyfarniadau canlynol:

Mae'r Coleg yn gweithredu fel y prif ddarparwr yn y Contract Dysgu Seiliedig ar Waith. Mae'r Coleg yn is-gontractio rhywfaint o gyflawni'r contract hwn i sefydliadau a chwmnïau partner eraill; Mae Coleg Sir Benfro wedi'i gontractio'n uniongyrchol gan y Medr ac felly, nid yw hwn yn cael ei ystyried yn drefniant consortia. Mae incwm yn cael ei gydnabod ar sail y Coleg yn gweithredu fel "Pennaeth". Felly, ac yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Medr, mae'r Coleg wedi cydnabod incwm o'r contract hwn ar sail gros yn y datganiadau ariannol hyn (gweler nodyn 2);

Penderfynu a yw prydlesi a wnaed gan y Coleg naill ai fel lesddeiliad neu lesddeiliad yn brydlesi gweithredol neu ariannol. Mae'r penderfyniadau hyn yn dibynnu ar asesiad o a yw risgiau a gwobrau perchnogaeth wedi'u trosglwyddo o'r lesddeiliad i'r lesddeiliad ar sail les wrth les;

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Penderfynu a oes dangosyddion o amhariad ar asedau diriaethol y Coleg. Mae'r ffactorau a ystyrir wrth ddod i benderfyniad o'r fath yn cynnwys hyfywedd economaidd a pherfformiad ariannol disgwylidig yr ased yn y dyfodol.

Ffynonellau allweddol eraill o ansicrwydd amcangyfrif:

Bywyd Economaidd Defnyddiol Asedau Sefydlog

Mae asedau sefydlog diriaethol, yn cael eu dibrisio dros eu bywydau defnyddiol gan ystyried gwerthoedd gweddilliol, lle bo hynny'n briodol. Mae bywydau gwirioneddol yr asedau a'r gwerthoedd gweddilliol yn cael eu hasesu'n flynyddol a gallant amrywio yn dibynnu ar nifer o ffactorau. Wrth ailasesu bywydau asedau, ystyrir ffactorau fel arloesi technolegol a rhaglenni cynnal a chadw. Mae asesiadau gwerth gweddilliol yn ystyried materion fel amodau'r farchnad yn y dyfodol, oes sy'n weddill yr ased a gwerthoedd gwaredu rhagamcanedig.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae gwerth presennol atebolrwydd buddion diffiniedig y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn dibynnu ar nifer o ffactorau sy'n cael eu pennu ar sail actiwaraid gan ddefnyddio amrywiaeth o ragdybiaethau. Bydd unrhyw newidiadau yn y rhagdybiaethau hyn, a ddatgelir yn nodyn 18, yn effeithio ar swm cario'r rhwymedigaeth neu ased pensiwn. Mae'r actiwari wedi defnyddio dull cyflwyno ymlaen sy'n rhagweld canlyniadau o'r prisiad actiwaraid llawn diweddaraf a berfformiwyd ar 31 Mawrth 2022 i brisio'r cynllun pensiwn ar 31 Gorffennaf 2025. Byddai unrhyw wahaniaethau rhwng y ffigurau sy'n deillio o'r dull cyflwyno ymlaen a phris actiwaraid llawn yn effeithio ar swm cario'r rhwymedigaeth pensiwn neu'r ased ar ddyddiad y fantolen.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

2 Grantiau'r Corff Ariannu

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Grant rheolaidd	16,401	14,897
Grant Dysgu Seiliedig ar Waith (WBL)	5,519	5,435
Darpariaeth fasnachfaint - WBL	19,792	19,798
-AB	124	87
Rhyddhau grantiau cyfalaf gohiriedig		
-Adeiladau	651	544
-Cyfarpar	580	609
Grantiau penodol	2,089	2,803
	45,156	44,173

Mae'r Coleg yn arwain y contract Dysgu Seiliedig ar Waith. Mae'r holl incwm sy'n deillio o'r contract yn cael ei ddangos yn y datganiadau ariannol hyn. Mae'r dadansoddiad o'r arian a ddyrannwyd fel a ganlyn:

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Incwm Contract WBL	25,311	25,233
Taliadau i bartneriaid AB	(12,143)	(11,433)
Taliadau i bartneriaid nad ydynt yn AB	(7,649)	(8,365)
Cyfanswm Taliadau i Bartneriaid	(19,792)	(19,798)
Incwm WBL Coleg Sir Benfro fel darparwr ac arweinydd contract	5,519	5,435

3 Ffioedd Dysgu a Chontractau Addysg

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Addysg Bellach		
-Ffioedd	575	432
- Ffioedd Myfyrwyr Rhyngwladol	37	100
Incwm Addysg Uwch (AU)	122	135
Ffioedd Dysgu Cyfanswm	734	667
Addysg Uwch (AU) Incwm masnachfaint	117	138
Contractau Addysgol Eraill	262	232
	1,113	1,037

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

4 Incwm arall

	2025 £'000	2024 £'000
Cronfeydd Ewropeaidd	-	-
Gweithrediadau Arlwy a Phreswylfeydd	93	93
Rhyddhau grantiau cyfalaf gohiriedig (nad ydynt yn LIC)	24	29
Cyfleusterau'r Coleg	76	164
Darpariaeth Ryngwladol ar wahân	123	122
Cyflog a Grantiau Eraill	1,240	941
Gweithgaredd Cynhyrchu Incwm Arall	483	298
	2,039	1,647

5 Incwm Buddsoddi

	2025 £'000	2024 £'000
Incwm Buddsoddi Arall	190	150
Llog arall i'w dderbyn	268	289
	458	439
Enillion Net ar y Cynllun Pensiwn	292	225
	750	664

COLEG SIR BENFRO
 DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

6 Costau Staff

Nifer cyfartalog (Rhif) yr unigolion (gan gynnwys deiliaid swyddi uwch) a gyflogwyd gan y Coleg yn ystod y flwyddyn, a fynegir hefyd fel cyfwerth ag amser llawn (FTE) gyda'r costau staff cysylltiedig oedd:

	2025			2024		
	<u>Nifer</u>	<u>CALL.</u>	<u>£'000</u>	<u>Nifer</u>	<u>CALL.</u>	<u>£'000</u>
Adrannau addysgu - Staff addysgu	242	182	10,241	240	183	9,730
- Staff eraill	124	93	3,922	131	100	3,803
Gwasanaethau cymorth addysgu	56	42	1,543	51	39	1,344
	422	317	15,706	422	322	14,877
Gwasanaethau cymorth eraill	16	12	486	18	14	560
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	63	47	2,500	58	44	2,214
Gwariant addysg gyffredinol	7	5	210	7	5	212
Safle	13	10	411	12	9	361
Gweithgareddau eraill sy'n cynhyrchu incwm	1	1	41	9	7	167
Cyfanswm	522	392	19,354	526	401	18,391
FRS 102 addasiad pensiwn anariannol			(134)			(170)
Tâl ymddeol cynnar/(credyd)			33			43
Ailstrwythuro staff			8			41
			19,261			18,305

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Cyflogau	14,571	14,114
Costau nawdd cymdeithasol	1,586	1,370
Costau pensiwn eraill (gan gynnwys addasiadau FRS 102 (28))	3,063	2,737
Credyd ymddeol cynnar	33	43
Ailstrwythuro Staff	8	41
Cyfanswm	19,261	18,305

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

6 Costau staff yn parhau...

	2025 £'000	2024 £'000
Costau cyflogaeth ar gyfer staff ar gontractau parhaol	18,351	17,468
Costau cyflogaeth ar gyfer staff ar gontractau tymor byr a dros dro	1,003	923
Addasiad FRS 102 (28)	(134)	(170)
Credyd ymddeol cynnar	33	43
Ailstrwythuro Staff	8	41
Cyfanswm	19,261	18,305

Pob aelod o staff

Yn unol â dyfarniad y cytunwyd arno'n genedlaethol gan yr holl Golegau a'r undebau ar y cyd, dyfarnodd y Coleg setliad costau byw cyfunol o 5.5% o 1 Awst 2024.

Taliadau Diswyddo

Talodd y Coleg dri thaliad diswyddo yn y flwyddyn, a ddatgelwyd yn y bandiau canlynol;

	2025 Nifer	2024 Nifer
£0 - £25,000	3	7
£25,001 - £50,000	-	-
£50,001 - £100,000	-	-
£100,001 - £150,000	-	-
£150,000 +	-	-

Ymhlith costau ailstrwythuro staff mae taliadau diswyddo arbennig gwerth cyfanswm o £0 (2024: £15,365).

7 Personél Rheoli Allweddol

Personél rheoli allweddol yw'r personau hynny sydd ag awdurdod a chyfrifoldeb am gynllunio, cyfarwyddo a rheoli gweithgareddau'r Coleg. Mae'r personél rheoli allweddol yn cynnwys y Pennaeth, y Pennaeth Cynorthwyol Cyllid ac Adnoddau a'r Pennaeth Cynorthwyol Astudiaethau Galwedigaethol.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

7

Personél Rheoli Allweddol yn parhau...

Cyflogau Personél Rheoli Allweddol, Swyddog Cyfrifyddu a staff eraill ar gyflog uwch

Nifer y personél rheoli allweddol a staff eraill, a nodir yn Cyfwerth ag Amser Llawn (FTE) a dderbyniodd (neu a fyddai wedi gwneud, pe baent wedi cael eu cyflogi gan y Coleg am y flwyddyn lawn) enillion blynyddol, ac eithrio cyfraniadau pensiwn ond gan gynnwys buddion mewn nwyddau, yn yr ystodau canlynol oedd:

	Personél Rheoli Allweddol		Staff Eraill	
	2025	2024	2025	2024
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
£60,001 i £65,000	-	-	3	3
£65,001 i £70,000	-	-	3	3
£70,001 i £75,000	-	-	3	1
£75,001 i £80,000	-	-	2	1
£80,001 i £85,000	-	-	1	-
£90,001 i £95,000	-	1	-	1
£95,001 i £100,000	2	-	-	-
£100,001 i £105,000	-	1	-	-
£140,001 i £145,000	-	1	-	-
£150,001 i £155,000	1	-	-	-

Cyflogau personél rheoli allweddol a staff eraill ar gyflog uwch uchod oedd:

	Personél Rheoli Allweddol		Staff Eraill	
	2025	2024	2025	2024
	£	£	£	£
Cyflogau	345,740	332,406	811,992	637,537
Budd-daliadau mewn nwyddau				
	345,740	332,406	811,992	637,537
Cyfraniadau Pensiwn	80,571	72,307	185,495	129,206
	426,311	404,713	997,487	766,743

Mae Staff Rheoli Allweddol a Staff Eraill ar Gyflog Uwch yn gymwys i gymryd rhan yn nhrefniadau aberthu cyflog y Coleg ar gyfer y Cynllun Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol a Rennir (AVC), y Cynllun Cerbydau Trydan a'r Cynllun Beicio i'r Gwaith. Cymerodd un aelod o staff ran yn y Cynllun AVC a Rennir yn 2024/25 (2023/24: dau).

COLEG SIR BENFRO
DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

7 Personél Rheoli Allweddol yn parhau...

Mae'r enillion a delir i'r Pennaeth sef y Swyddog Cyfrifyddu ac sydd hefyd yn aelod o staff ar y cyflog uchaf wedi'u nodi isod.

	2025	2024
	£	£
Enillion y Prifathro		
Cyflog	152,080	144,152
Budd-daliadau mewn nwyddau		
	152,080	144,152
Cyfraniadau Pensiwn	43,617	36,538
	195,697	180,690

Ymgwymerodd y Pwyllgor Chwilio a Chyfrifo ag ymarfer meincnodi er mwyn pennu cyflogau priodol pan gawsant eu gosod. Roedd hyn yn cynnwys cymhariaeth â'r ffigurau diweddaraf o gyflogau cyfartalog y Swyddogion Cyfrifyddu yn y sector AB yng Nghymru (fel yr adroddir mewn cyfrifon ariannol), gan ystyried deiliaid incwm a chontractau Dysgu Seiliedig ar Waith. Yn seiliedig ar y dystiolaeth a gasglwyd, gwnaed argymhellion i'r Bwrdd Corfforaeth a gymeradwywyd wedyn. Mae unrhyw godiad cyflog ers y pwynt hwnnw wedi cael ei ddyfarnu fel cynnydd costau byw ac mae'n seiliedig ar y ganran a gymeradwywyd ar gyfer yr holl staff ac felly mae hefyd wedi'i gymhwyso i Uwch Ddeiliaid Swyddi gan gynnwys y Swyddog Cyfrifyddu. Mae perfformiad y Swyddog Cyfrifyddu ac Uwch Ddeiliaid Swyddi eraill yn cael ei adolygu'n flynyddol trwy arfarniadau, gosod amcanion a chanlyniadau terfynol.

Perthynas enillion y Swyddog Cyfrifyddu a chysylltiadau pob gweithiwr arall

	2025	2024
Cyflog sylfaenol y Swyddog Cyfrifyddu wedi'i rannu â chyflog canolrifol yr holl weithwyr eraill	4.6	4.3
Cyfanswm enillion y Swyddog Cyfrifyddu wedi'u rhannu â'r tâl canolrifol o'r holl weithwyr eraill	6.0	5.4

Nid oedd unrhyw symiau sy'n ddyledus i bersonél rheoli allweddol na staff ar gyflog uwch a gafodd eu hepgor yn y flwyddyn.

Dyfarnwyd cynnydd mewn Costau Byw i'r Pennaeth yn unol â swyddi Rheoli eraill o 5.5% o 1 Awst 2024. Cymerodd hyn y cyflog o £144,152 i £152,080.

Dyfarnwyd cynnydd mewn Costau Byw yr un i'r Pennaeth Cynorthwyol Cyllid ac Adnoddau a'r Pennaeth Cynorthwyol Astudiaethau Galwedigaethol yn unol â swyddi Rheoli eraill o 5.5% ar 1 Awst 2024.

Mae cyfraniadau pensiwn y Prif bersonél a phersonél rheoli allweddol mewn perthynas â chyfraniadau'r cyflogwr ac fe'u telir ar yr un gyfradd ag ar gyfer gweithwyr eraill.

Ni dderbyniodd aelodau'r Gorfforaeth, ac eithrio'r Prifathro a'r ddau aelod o staff, unrhyw daliad gan y Coleg heblaw am ad-daliad treuliau teithio a chynhaliaeth a dynnwyd yn ystod eu dyletswyddau.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

8 Treuliau Gweithredu Eraill

		2025	2024
		<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Adrannau addysgu	- Gwariant sy'n gysylltiedig â dysgwyr	919	1,042
	- Gwariant Prosiectau	386	539
Gwasanaethau cymorth addysgu		1,395	1,343
Gwasanaethau cymorth eraill		94	245
Gweinyddu a gwasanaethau canolog		734	699
TAW na ellir ei adennill		454	430
Trawsffurfiad		49	
Gwariant addysg gyffredinol		66	76
Costau eiddo	- Costau rhedeg	398	516
	-Cynhaliaeth	491	235
	- Contractau Allanol	294	270
	- Rhenti a Phrydlesi	29	28
Gwaith cynnal a chadw a chyflwr wedi'i gynllunio		64	55
Gweithgareddau eraill sy'n cynhyrchu incwm		56	75
Arlwyo a phreswylfeydd		134	56
Is-gyfanswm cyn darpariaeth fasnachfrait		5,563	5,609
Darpariaeth fasnachfrait	-AB	124	87
	- WBL	19,791	19,798
		25,478	25,494

		2025	2024
		<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Mae treuliau gweithredu eraill yn cynnwys:			
Ffioedd Arholiad (wedi'u cynnwys yn y gwasanaethau cymorth addysgu)		602	569
Tâl archwilwyr	- archwilio allanol	27	27
	- archwilio mewnol	23	24
	- Rheoleiddio Gwasanaethau Eraill	7	5
Brydlesi	- Peiriannau a pheiriannau	11	9
	- tir ac adeiladau	28	28

9 Trethiant

Nid yw'r Coleg yn atebol am unrhyw dreth gorfforaeth sy'n deillio o'i weithgareddau yn ystod y flwyddyn oherwydd ei statws elusennol.

COLEG SIR BENFRO
 DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

10 Asedau Sefydlog Diriaethol

	Rhydd - ddaliadol Tir a Adeiladau £'000	Planhigion a Peiriannau £'000	Gosodiadau Ffitiadau a Cyfarpar £'000	Asedau yn y Cwrs Adeiladaeth £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Awst 2024	47,441	942	9,531	252	58,166
Ychwanegiadau	113	194	400	1,044	1,751
Gwarediadau	(19)	(92)	(1,739)	-	(1,850)
Trosglwyddo	804	-	-	(804)	-
Ar 31 Gorffennaf 2025	48,339	1,044	8,192	492	58,067
Dibrisiant cronedig					
Ar 1 Awst 2024	11,541	725	7,071	-	19,337
Tâl am flwyddyn	1,167	44	845	-	2,056
Wedi'i ddileu mewn perthynas â gwarediadau	(15)	(91)	(1,714)	-	(1,820)
Ar 31 Gorffennaf 2025	12,693	678	6,202	-	19,573
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2025	35,646	366	1,990	492	38,494
Ar 31 Gorffennaf 2024	35,900	217	2,459	252	38,828
Etifeddol	4,793	-	-	-	4,793
Wedi'i ariannu gan grant cyfalaf	18,722	110	901	-	19,733
Arall	12,131	256	1,089	492	13,968
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2025	35,646	366	1,990	492	38,494

Prisiwyd tir ac adeiladau ar 31 Ionawr 1994 ar eu cost amnewid dibrisiant gan Chestertons International PLC, Property Consultants. Cafodd asedau sefydlog diriaethol eraill a etifeddiwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol wrth ei gorffori eu prisio gan y Coleg ar eu cost amcangyfrifedig o ddibrisiant.

Mae tir ac adeiladau sydd â gwerth llyfr net o £4,793,114 (2024: £4,894,234) wedi'u hariannu o ffynonellau'r Awdurdod Addysg Lleol. Pe bai'r asedau hyn yn cael eu gwerthu, byddai'n rhaid i'r Coleg naill ai ildio'r enillion gwerthu i LIC neu eu defnyddio yn unol â memorandwm ariannol Llywodraeth Cymru.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

11 Dyledwyr

	2025	2024
	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Dyledwyr masnach	3,940	3,731
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	684	464
	4,624	4,195

12 Buddsoddiadau

	2025	2024
	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Adneuon tymor byr	6,500	4,000

13 Credydwyr - Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

		2025	2024
	<u>Nodyn</u>	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Taliadau a dderbyniwyd ymlaen llaw		612	641
Credydwyr - Masnach		220	153
-Cyfalaf		607	304
Trethiant a nawdd cymdeithasol		377	321
Croniadau		1,167	1,134
Credydwyr Eraill		2,802	2,755
Grantiau refeniw gohiriedig		1,489	944
Grantiau cyfalaf gohiriedig	16	1,104	1,202
		8,378	7,454

14 Credydwyr - Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn

		2025	2024
	<u>Nodi</u>	<u>£'000</u>	<u>£'000</u>
Grant cyfalaf gohiriedig	16	18,629	19,091
		18,629	19,091

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

15	Grantiau Cyfalaf Gohiriedig	Grantiau Llywodraeth Cymru		Grantiau Eraill		Cyfanswm
		Tir a Adeiladau	Arall	Tir a Adeiladau	Arall	
		£'000	£'000	£'000	£'000	
	Cydbwysedd yn 1 Awst 2024	17,800	1,461	1,027	4	20,292
	Grant wedi'i dderbyn	566	130	-	-	696
	Wedi'i ryddhau i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr	(651)	(580)	(20)	(4)	(1,255)
	Ar 31 Gorffennaf 2025	17,715	1,011	1,007	-	19,733
						2025
						£'000
	Mewn blwyddyn neu lai					1,104
	Mewn blwyddyn neu fwy					18,629
						19,733
						2024
						£'000
						1,202
						19,091
						20,293

16	Darpariaethau Eraill	Gwell		
		Pensiwn	Arall	Cyfanswm
		£'000	£'000	£'000
	Ar 1 Awst 2024	542	124	666
	Gwariant am y flwyddyn	(53)	-	(53)
	Trosglwyddwyd o/(i) Datganiad o Incwm Cynhwysfawr	29	(88)	(59)
	Ar 31 Gorffennaf 2025	518	36	554

Mae'r ddarpariaeth bensiwn uwch yn ymwneud â thaliadau yn y dyfodol mewn perthynas ag ymddeolwyr cynnar. Mae'r ddarpariaeth hon wedi'i hailgyfrifo yn unol â chanllawiau a gyhoeddwyd gan y corff cyllido. Mae'r ddarpariaeth yn cynnwys £137,719 (2024: £146,836) mewn perthynas â phensiwn ymddeol cynnar sy'n daladwy i gyn-bersonél rheoli allweddol.

Y prif ragdybiaethau ar gyfer y cyfrifiad hwn yw:		
	2025	2024
Cyfradd llog	5.5%	4.8%
Cyfradd chwyddiant	2.7%	2.8%

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Mae'r ddarpariaeth "Arall" sy'n dod i gyfanswm o £36k yn cynnwys un elfen sy'n ymwneud â gwaith 'Gwneud yn lawn' y mae'n ofynnol i'r Coleg ei gyflawni.

17 Pensiwn a Rhwymedigaethau Tebyg

Mae gweithwyr y Coleg yn perthyn I ddau brif gynllun pensiwn, y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) heb ei ariannu a Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol Dyfed (LGPS) a ariennir. Cyfanswm y cyfraniad pensiwn oedd £3,197,424 (2024 £2,907,882).

Y prif ragdybiaethau ar gyfer y cyfrifiad hwn yw:

	2025	2024
	£'000	£'000
Cyfraniadau TPS wedi'u talu	1,662	1,411
Cyfraniadau LGPS wedi'u talu	1,535	1,497
LGPS FRS 102 (28) (credyd)/tâl	(134)	(170)
Cyfanswm LGPS	1,401	1,327
Tâl pensiwn uwch I'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr		
TPS	29	39
LGPS	4	4
Cyfanswm	33	43
Cyfanswm Cost Pensiwn am y Flwyddyn o fewn costau staff	3,096	2,781

Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) yn gynllun statudol, cyfrannol, buddion wedi'u diffinio, sy'n cael ei lywodraethu gan Reoliadau Cynllun Pensiwn Athrawon 2014. Mae'r rheoliadau hyn yn berthnasol i athrawon mewn ysgolion, colegau a sefydliadau addysgol eraill. Mae aelodaeth yn awtomatig I athrawon a darlithwyr mewn sefydliadau cymwys. Mae athrawon a darlithwyr yn gallu optio allan o'r TPS.

Mae'r TPS yn gynllun heb ei ariannu ac mae aelodau'n cyfrannu ar sail 'talw wrth fynd' – mae'r cyfraniadau hyn, ynghyd â'r rhai a wneir gan gyflogwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys o dan drefniadau a reolir gan y Ddeddf uchod. Talir budd-daliadau ymddeol a budd-daliadau pensiwn eraill gan gronfeydd cyhoeddus a ddarperir gan y Senedd.

O dan y diffiniadau a nodir yn FRS 102 (28.11), mae'r TPS yn gynllun pensiwn aml-gyflogwr. Nid yw'r Coleg yn gallu nodi ei gyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun.

Yn unol â hynny, mae'r Coleg wedi manteisio ar yr eithriad yn FRS 102 ac wedi cyfrif am ei gyfraniadau i'r cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig. Mae'r Coleg wedi nodi uchod y wybodaeth sydd ar gael am y cynllun a'r goblygiadau I'r Coleg o ran y cyfraddau cyfraniadau disgwylidig.

Gwneir prisio'r TPS yn unol â rheoliadau a wneir o dan Ddeddf Pensiwn y Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Mae prisiau yn credyd cyfrif pensiwn athrawon gyda chyfradd enillion go iawn gan dybio bod cronfeydd yn cael eu buddsoddi mewn buddsoddiadau tybiannol sy'n cynhyrchu'r gyfradd enillion real honno.

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

17 Parhaodd rhwymedigaethau pensiwn a rhwymedigaethau tebyg...

Cynhaliwyd yr adolygiad actiwaraid diweddaraf o'r TPS ar 31 Mawrth 2020. Cyhoeddwyd yr adroddiad prisio gan yr Adran Addysg (yr Adran) ym mis Hydref 2023. Adroddodd y prisiad gyfanswm rhwymedigaethau'r cynllun (pensiynau sy'n cael eu talu ar hyn o bryd a chost amcangyfrifedig buddion yn y dyfodol) ar gyfer gwasanaeth ar y dyddiad effeithiol o £262 biliwn, ac asedau tybiannol (cyfraniadau amcangyfrifedig yn y dyfodol ynghyd â'r buddsoddiadau tybiannol a ddelir ar y dyddiad prisio) o £222 biliwn, gan roi diffyg gwasanaeth tybiannol yn y gorffennol o £40 biliwn (o'i gymharu â £22 biliwn ym mhrisiad 2016).

O ganlyniad l'r prisiad, cododd cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr o 23.68% i 28.68% o fis Ebrill 2024.

Gellir dod o hyd i gopi llawn o'r adroddiad prisio a'r ddogfennaeth ategol ar wefan y Cynllun Pensiwn Athrawon.

Cyfanswm y costau pensiwn a dalwyd i TPS yn ystod y flwyddyn oedd £1,661,573 (2024: £1,410,523)

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS)

Mae'r LGPS yn gynllun buddion diffiniedig a ariennir, gyda'r asedau yn cael eu dal mewn cronfeydd ar wahân yn cael eu gweinyddu gan Awdurdod Lleol Dyfed. Cyfanswm y cyfraniadau ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2025 oedd £2,044,784, cyfanswm cyfraniadau'r cyflogwr oedd £1,535,851 a chyfanswm cyfraniadau'r gweithwyr oedd £508,933. Y cyfraddau cyfraniadau y cytunwyd arnynt ar gyfer blynnyddoedd i ddod yw 19.1% ar gyfer cyflogwyr ac yn amrywio o 5.5% i 12.5% ar gyfer gweithwyr, yn dibynnu ar gyflog.

Prif Dybiaethau Actiwaraid

Mae'r wybodaeth ganlynol yn seiliedig ar brisiad actiwaraid llawn o'r gronfa ar 31 Mawrth 2022 wedi'i ddiweddarau i 31 Gorffennaf 2025 gan actiwari annibynnol cymwysedig.

	2025	2024
Cyfradd chwyddiant CPI	2.6%	2.6%
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	4.1%	4.1%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	2.7%	2.7%
Cyfradd ddisgownt	6.0%	4.9%

Y disgwyliadau oes tybiedig ar oedran ymddeol 65 yw:

	2025	2024
	Blynnyddoedd	Blynnyddoedd
Ymddeol Heddiw – Dynion	21.1	21.4
Ymddeol Heddiw – Merched	23.5	23.8
Ymddeol ymhen 20 mlynedd – Dynion	22.3	22.8
Ymddeol ymhen 20 mlynedd – Merched	25.2	25.6

COLEG SIR BENFRO
 DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

17 Parhaodd rhwymedigaethau pensiwn a rhwymedigaethau tebyg...

Cyfran y Coleg o’r asedau yn y cynllun ar ddyddiad y fantolen:

	Gwerth yn 31 Gorffennaf 2025 £'000	Gwerth yn 31 Gorffennaf 2024 £'000
Ecwitiau	32,817	31,286
Bondiau’r Llywodraeth	-	-
Bondiau Eraill	4,184	3,975
Eiddo	4,796	4,616
Arall	5,218	2,864
	47,015	42,741

Y swm a gynhwysir yn y fantolen mewn perthynas â’r cynllun pensiwn buddion wedi’u diffinio

	2025 £'000	2024 £'000
Gwerth teg asedau’r cynllun	47,015	42,741
Gwerth presennol rhwymedigaethau’r cynllun	(32,737)	(37,557)
Gwarged yn y cynllun	14,278	5,184
Effaith y Nenfwd Asedau	(14,297)	(5,184)
Pensiwn (rhwymedigaeth)/ased cydnabyddedig	(19)	-

Mae’r dadansoddiad o’r symiau a godir l’r Datganiad o incwm a gwariant cynhwysfawr fel a ganlyn

	2025 £'000	2024 £'000
Codir ar gostau staff		
Costau gwasanaeth cyfredol	(1,374)	(1,300)
Treuliau gweinyddol	(32)	(31)
Cyfanswm y tâl ar gostau staff	(1,406)	(1,331)
Tâl am enillion net ar gynllun pensiwn		
Incwm Llog	2,117	1,964
Cost llog	(1,825)	(1,739)
Credyd llog net / (cost)	292	225
Credyd i incwm cynhwysfawr arall		
Enillion ar asedau’r cynllun pensiwn	1,257	1,663
Newidiadau mewn rhagdybiaethau sy'n sail i werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	7,411	(518)
Enillion actiwaraid	8,668	1,145

COLEG SIR BENFRO
 DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Cyfanswm credyd i'r Datganiad Incwm	7,554	39
-------------------------------------	-------	----

Symudiad mewn asedau/(rhwymedigaeth) diffiniedig net yn ystod y flwyddyn

	2025 £'000	2024 £'000
Gwarged/(Diffyg) ar 1 Awst	5,184	3,644
Symudiad yn ystod y flwyddyn:		
Cost gwasanaeth cyfredol	(1,374)	(1,300)
Incwm cyllid net/(cost)	292	225
Costau gweinyddol	(32)	(31)
Cyfraniadau'r cyflogwr	1,540	1,501
Enillion actiwaraid	8,668	1,145
Ased diffiniedig net ar 31 Gorffennaf	14,278	5,184
Effaith Nenfwd Asedau	(14,297)	(5,184)
Pensiwn (rhwymedigaeth)/ased cydnabyddedig	(19)	-

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

17 Parhaodd rhwymedigaethau pensiwn a rhwymedigaethau tebyg...

Cysoni asedau a rhwymedigaethau

Newidiadau yng ngwerth presennol rhwymedigaethau buddion wedi'u diffinio

	2025 £'000	2024 £'000
Rhwymedigaethau buddion wedi'u diffinio ar ddechrau'r flwyddyn ariannol	(37,557)	(34,219)
Cost gwasanaeth cyfredol	(1,374)	(1,300)
Cost llog	(1,825)	(1,739)
Cyfraniad gan gyfranogwyr y cynllun	(509)	(496)
Newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	7,411	(518)
Budd-daliadau a dalwyd	1,117	715
Atebolrwydd buddion wedi'u diffinio ar 31 Gorffennaf	(32,737)	(37,557)

Newidiadau yng ngwerth teg asedau'r cynllun

	2025 £'000	2024 £'000
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	42,741	37,863
Enillion ar asedau'r cynllun	2,117	1,964
Ail-fesuriadau	1,257	1,663
Costau gweinyddol	(32)	(31)
Cyfraniadau'r cyflogwr	1,540	1,501
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	509	496
Budd-daliadau a dalwyd	(1,117)	(715)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar 31 Gorffennaf	47,015	42,741
Effaith y Nenfwd Asedau	(14,297)	(5,184)
Gwerth cydnabyddedig asedau'r cynllun	32,718	37,557

18 Gwariant Cyfalaf

	2025 £'000	2024 £'000
Prynu asedau sefydlog diriaethol	(1,444)	(3,049)
Enillion o werthu asedau sefydlog diriaethol	8	10
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	696	1,228
All-lif arian parod net o wariant cyfalaf	(740)	(1,811)

COLEG SIR BENFRO

DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

19 Dadansoddiad o Newidiadau mewn Cronfeydd Net

	Ar 1 Awst 2023 <u>£'000</u>	Llif arian parod <u>£'000</u>	Heb fod yn arian parod Symudiad <u>£'000</u>	Ar 31 Gorffennaf 2024 <u>£'000</u>
Arian parod yn y banc ac mewn llaw	5,640	(436)	-	5,204
Buddsoddiadau blaendal arian parod	4,000	2,500	-	6,500
Cronfeydd net	9,640	2,064	-	11,704

20 Ymrwymïadau Cyfalaf

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Gwariant cyfalaf a contractiwyd ar ei gyfer ar 31 Gorffennaf na ddarperir ar ei gyfer yn y Datganiadau ariannol.	349	754

Yn ogystal â'r ymrwymïadau cyfalaf a nodwyd uchod, roedd y Coleg, cyn diwedd y flwyddyn ariannol, wedi gwneud cynigion i gaffael dau barsel ar wahân o dir gyda gwerth cyfunol o £885,000.

21 Ymrwymïadau Ariannol

Ar 31 Gorffennaf, roedd gan y Coleg isafswm taliadau prydles yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredol na ellir eu canslo fel a ganlyn:

	2025 <u>£'000</u>	2024 <u>£'000</u>
Yn dod i ben llai na blwyddyn	39	36
Yn dod i ben rhwng dwy a phum mlynedd yn gynwysedig	147	115
Yn dod i ben mewn mwy na phum mlynedd	400	429
	586	580

COLEG SIR BENFRO
 DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2025
 NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

22 Trafodion Partïon Cysylltiedig

Ymrwymodd y Coleg i'r trafodion canlynol gyda sefydliadau yr oedd gan aelod o'r Bwrdd Llywodraethwyr ddiddordeb ynddynt:

	Gwerthiannau i barti cysylltiedig		Pryniannau gan parti cysylltiedig		Balansau (sy'n ddyledus i)/ yn ddyledus erbyn diwedd y flwyddyn	
	2025 £'000	2024 £'000	2025 £'000	2024 £'000	2025 £'000	2024 £'000
Manylion y parti cysylltiedig						
Cyngor Sir Penfro	691	648	835	792	(168)	(113)
Awdurdod Porthladd Aberdaugleddau	16	17	15	13	-	-

Cyfanswm y treuliau a dalwyd i'r Llywodraethwyr neu ar ran y Llywodraethwyr yn ystod y flwyddyn oedd £142 ac roedd yn ymwneud â dau lywodraethwr (2024: £104; un llywodraethwr). Mae hyn yn cynrychioli treuliau teithio a chynhaliaeth a threuliau eraill allan o boced a dynnir wrth fynychu cyfarfodydd y Llywodraethwr a digwyddiadau eraill yn eu rhinwedd swyddogol.

23 Cronfa Ariannol Wrth Gefn

Mae'r Coleg yn gweithredu fel asiant wrth weinyddu cronfeydd cymorth i ddysgwyr sydd ar gael i ddysgwyr yn unig. Mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig wedi'u heithrio o'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.

	2025 £'000	2024 Hailddatgan £'000
Dwyn ymlaen 1 Awst	-	23
Derbyniwyd gan Medr	278	294
Llog a dderbyniwyd	2	3
	<u>280</u>	<u>320</u>
Wedi'i dalu i ddysgwyr	(272)	(311)
Costau Gweinyddol	(8)	(9)
Balans heb ei wario	<u>-</u>	<u>-</u>
Crynodeb o'r balans heb ei wario ar 31 Gorffennaf		
Wedi'i gadw ar gyfer y flwyddyn ganlynol	-	-
Balans heb ei wario	<u>-</u>	<u>-</u>